

කුමාර්කාව

(1984 වසරේ රාජ්‍ය සාහිත්‍ය සම්මානය දිනූ නවකතාව)

ජයකෝසි දෙසනෙවිලෝන

ලුකස් දැන දෙ වුර මත රඳවාගෙන වෙරළේ ගල් පරයක් මත හිටගත්වනම මුහුද දෙස බලා සිටී. මුහුදින් ගොඩ බිමට නිබඳවම රළු සුළං රැළි හමයි. ඒ සුළං රැළිවල සීගතු පින්ත මිදී ඇතුටාක් වැන්න.

වාරකන් සමය ලබා දැන් මාසයක් ඉක්ම ගොස් ඇත. මේ මාසය තුළ තඹ දොයිතුවක් හම්බු කළ දවසක් ලුකස්ට මතක නැත.

ලුකස් සීගතුව දරා ගන්නට වැයම් කරන්නාක් මෙන් දෙ වුර හකුළුවමින් වට පිට බැලුවේය. උදෑසන සරීර කෘත්‍යය සඳහා වැල්ලට එන උදවිය කිහිප දෙනෙකු ඇත මැන සිටිනු දැකිය හැක. එහෙම පිටින්ම දුඹුරු පැහැ ගැහුණු මුහුද මතු පිට දැවැන්ත රළ ගෙඩි නැහෙයි. මේ රළ ගෙඩි ගල් පර ගහණ වෙරළ ආක්‍රමණය කරන්නේ ගොරවමිනි. ගල් පරයේ පා මුල වදින රළ ගෙඩියකින් බිදී සිසිකඩ විසිරෙන පිනි බිඳු ලුකස් ගේ දණහිසෙන් පහළ රෝමකුප මත රැඳී තිබිණි.

ලුකස් සිහිපය දෙසට බැල්මක් යොමු කළේය. ගුළි ගැහුණු කළු වලාකුළු රොක්ක පිටින් සිහිපයට ඉහළින් කඳවුරු බිඳී. හිරු නැහි පැයක් ගතව ඇතත් වැහි අඳුර නිසා එළියක් නැත. මුහුදෙහි පෙනෙන ඉසවුවක ඔරුවක් නැත. අදත් ඊයේ පෙරේද වාගේම මද්දහනේ පහු වුණු ගමන් මහ වැහි ඇද වැටෙනවා ඇත.

ලුකස් ගල් පරයෙන් වැල්ලට බැස්සේ ය. සරම පිටු පස වාටිය උඩ කොට ඉහළට නඟා, දැන පිටු පසට තද කර ගත් හෙතෙම, පහතට නමා ගත් හිසින් යුතුව, ගේ දෙසට ගමන් කරයි. ගේ

දෙස නො බැලුවත් එහි ස්වරූපය ලකුණක් හේ හිත කළ මැවෙයි. දිරා ගිය පොල් අතු වහල. තැනින් තැන තෙමෙන මැටි පොළොව, හුණු බදුම ගැලවුණු බිත්ති, ඒ ඔක්කෝටම හපන්, ගෙට යාව නනා ඇති පියැස්ස යට පුස් කන ඔරුව!

මේර් කහින හඬ දැන් ලකුණක් ඇසේ. මේර් ගෙ කැහැටු සර්පය ලකුණක් හිතේ තද තෙතමනයක් ඇති කරවයි. ඔහු ඔරුව උස්සා බැලුවේය. ගෙ තුළින් එන කැස්ස මිය මේර් දකින්නට නැත. ධීවර පන්නෙ නැති වාරට හරි හම්බු කරන්නේ මේර් ය. ගම්බද පළාත් වලට ගොස් කොස්, පොළොස් ගැට, දෙල්, පොල්, එලවර විකක් වට්ටියේ අහුරා ගත ඇවිත් පිද්දියේ ඇත්තන්ට විකුණා ඇය පණම් අටක් හම්බ කරයි.

එහෙවු උත්සාහවත්ත මේර් දැන් දින ගාණකින් එළියට බැස්සේ නැත. කැස්ස. හෙම්බිරිස්සාව. හින් උණ. වැස්සට කෙම් පෙණහලු නරක් වෙලා ඇතැයි ලකුණක් හිතේ.

ලකුණේ එකම පුතා ඇත්තන්ට නම් නැති බැරි කම්වල වගේ වගක් නැත. උං පියැස්ස යට ඔරු කද උඩ වාඩි වී සම වයසේ මිතුරකු වන මයිකල් සමඟ සංවාදයක යෙදෙයි. තාත්තා එනවා දුටු ගමන් ඇත්තන් බිඩි කොටය මයිකල් අතට මාරු කොට අහස බලා ගත්තේය. ලකුණෙ හිතට තරහක් නැතිගත ආවේ ය. 'උංත් ඉතිං මොහව කරන්නෙයි කියල ද.... මුද නරක් උණාම උංවත් කරන්න දෙයක් නැත.' ලකුණ තරහ මැඩ ගත්තේය.

ලකුණ හිස මදක් නමා පියැස්සෙන් ඇතුළට රිංගුවේය. ජෙනිටා හේ රෙදි වියන අත් යන්ත්‍රයට මාසෙක සිට නිවාඩු ලැබී තිබේ. මේ දවස්වල එහි හරහටත් දිගටත් මකුළුවෝ දැල් වියකි. අවුරුදු දෙකක්ම හොඳින් ක්‍රියා කළ අත් යන්ත්‍රය දැන් අබලන් වී තිබේ. එය අලුත් වැඩියා කර ගන්නට තරම් මුදලක් පවුලේ කා ලෙහවත් නැත. අලුත් වැඩියා කළත්, කර්මාන්තයට අවශ්‍ය නුල්වල තද බල හිඟයක් පවතී. මහරගම මුදලාලි, හිව්ව් මහත්තය හුඟ දවසකින් නො පැමිණියේ නුල් නැති බැවිණි. ඔහු නුල් සපයා, නිම කරන ලද රෙදි ගෙන යයි.

"ජෙනිටෝ..."

ලකුණ වට පිට බලා කතා කළේය.

"ඒකි පයිස්සෙ ලෙහට යන්න ඇති" යි මේර් කීවාය.

ලකුණ පියැස්ස යටින් ඔරුව පනත් කොට විතුර පයිස්සෙ පැත්ත බැලුවේ ය. ජෙනිටා විතුර දල්ල යටින් කළය තබා දැන් පස්සට කරගෙන බලා සිටී. ද හත් අවුරුදු වයසැති ජෙනිටා තරම් ලස්සණ තරුණියක් මේ අහළ පහළක නැති බව ලකුණට සිතේ. ඇය ඉඳ හිට මේ පැත්ත බලා හිනැහෙයි. ඒ හිනාවත් බැල්මත් යොමු වී ඇත්තේ තමා දෙසට නොව, ඇත්තේ සමඟ සිටින මයිකල් වෙත බව ලකුණ දනි.

ආයෙත් මේර් කහින්නට වුවා ය. පපුව "ජොල් ජොල්" ගායි.

"උඹෙ පපුවත් රිදෙනවද බ?"

"හම්"

"ලුනාවේ දිස්පැත්තලේටවත් ගිහිං බෙනක් ගෙනෙ...."

"මටෝන්නැ"

"බොටෝන්නැත්තං මැරියං.... මොකෝ මං උස්සං යන්නකු?"

උත්තරයක් දෙන්නට පෙර මේර්ට කැස්ස ආවේය.

ලකුණ පිළේ ඇණ තියා ගත්තේය. මයිකලුත් ඇත්තන් පොල් රූප්ප අතරින් ඇත ගමන් කරති. ජෙනිටා කළය යිදුණු උකුලක් දෙ පියවුරුත් නැවැටෙන තාලෙට අඩිය තිය තියා හේ දෙසට එයි. වැඩි දවසක් නො ගොසින් ම ජෙනිටාත් මයිකලුත් අන්ත්‍රස්දන වෙනවා ඇතැයි ලකුණට හිතේ. මයිකල්ට රස්සාවක් තිබුණා නම් වෙන කිවි හැකි පලද්දක් නැති ගැටයෙකි.

උරෙක් වැල්ලබඩ පාර අසින් බිම අවුස්සමින් සිටියේය. මිට මාස අටකට උඩ දි මිය ගිය තමන් හේ බාලම පිරිමි දරුවා යට කර දමන ලද්දේ ඒ ඉස්වුවේ බව ලකුණට මතකය. මැරෙණ විට ඡෙල්ටන්ගෙ වයස අවුරුදු දෙකක් පමණි.

"ජෙනිටෝ... දුටල ගිහිං ආං අර උරු තඩියට පොල් පිත්තකින් තඩි බාවිය... උං මල්ලිගෙ වළ ලෙහ භාරතව...."

ජෙනිටා උරා හිටපු පැත්තට දුටන්නට වුවාය. බාලම එකා විතරක් නොවේ. තවත් තුන් දෙනෙක් ම අඩු වයසින් මරු වැළඳ මිය හරියේ පස් යටට ගිය බව ලකුණ මතක් කර ගත්තේය. හය

දෙනෙකු ගෙන් යාන්තම් ඇති දැඩි කර ගත හැකි වුණේ ඇන්ටනික් ජෙනිටාක් පමණි.

පොල් පිති පාර කෑ උරා මහ මුසල හඩක් නඟමින් සෙබස්තියන්ගේ ගේ පැත්තට පිම්මේ දුවයි. ඒ එක්කම සෙබස්තියන්ගේ දුටු රකික්කා කරලක් වගේ පුපුරයි. ජෙනිටා එකටක කියන්නට නො ගොස් කර බා ගෙන එයි. ලුකස් මිදුලට බැස සරම කැස කැවුවේය.

“වහපිය පරවිටි කට.... උරො හද ගං කොපේ... මොකටද ඉතිං මගෙ කට....”

“කට වහ ගං නාකිය.... අවලං බල්ල....”

“බල්ල.... බල්ල....?” යි ඉගුරමින් ලුකස් සරම තවත් ටිකක් ඉහළට ඉස්සුවේ ය.

“හිටපිය වේසාරි.... කොට මං බල්ලව පෙන්න්නත්....”

“පෙන්නපිය කොගේ බල්ල....”

මේරික් බැරි බැරි ගානේ මිදුලට බැස්සා ය. ජෙනිටාක් මේරික් ලුකස් යාමිතම් ගෙට ඇදගෙන ආහ. සෙබස්තියන් නෝන්ජල්ලට හිටියාට මාර්තා හෝ කර්ලැයිත් ඔරුව ඔබා ගත හිටින ජාතියේ ගැහැනු නො වෙති. අම්මල දුවල ලුකස්ට බැණ වදින හඩ තවමත් ඇහෙයි. එය වගේ හැල හැප්පුමක් නැති වැල්ල බඩ පිටිනේ ලුණු නැති සම්බෝලයක් වගේ යැයි ජෙනිටාට සිතේ. බැණ අඩ ගහ ගන්න නො දැනෙණ නිසා ජෙනිටා කපුළු පුරෝගෙන බලා සිටී. මේ වෙලාවේ ඇන්ටනි අයිය ගෙදර නොහිටපු එක වාසනාවකැයි ඇයට සිතේ.

“ජෙනිටො.... මහ එකිත් එක්ක ලුනාවෙ ගිහිං බේත් ටිකක් අරං වරො....”

“ලුනාවො දෑ කී සැරයක් ගත්තද. ඊට හොඳයි අම්ම ප්‍රනාන්දු මහත්තය ලෙට ගියොත්....”

ලුකස් රවා බැලුවේය.

“මාත් දන්නව හොඳ බව.... උමි ලෙස සල්ලි කියෙනව ද?”

ජෙනිටා ගේ මුහුණ ලජ්ජාවටත් වඩා බියෙන් ඇකිළී ගියේය. ලුකස් ආයෙත් මිදුලට බැස්සේය. හින් පොදයක් ඇද වැටෙයි.

හෙතෙම පියැස්ස යටට ගියේ ය. ඔරු කඳ අත පත ගැවේය. බිලි පිත්ත අත ගැවේ ය. දැල එහා මෙහා කොට බැලුවේ ය. වැහි පොද නතර වී තිබිණ. ලුකස් වෙරළ පාරට වැටී ටික දුරක් ගොස් පටු තාර පාරට ගොඩ වුණේය.

වෑන් එකක් පටු තාර පාර දිගේ පිඹගෙන එනු ලුකස්ට පෙනිණි. ලුකස් එය මැනවින් හඳුනයි. මහරගම මුදලාලි අද මෙහි පැමිණීම දෙවියකු අත පෑම වාගේය. ලුකස් පාර අයිනට වී නතර වුණේ ය. හිටිවි මහත්තයා සිද්දේ හිනාවක් නඟාගත රිය නතර කළේය.

“මුතුන් බඩු නැතිව ඇති.... තේද ලුකස් අයියෝ?”

හිටිවි මහත්තයා රියේ කවුළුවට වැළමිට තබා ගත ඇසුවේය.

“රේදි කියා නුල් පටක්වත් ගේ හරියෙ නෑ මහත්තයො.... මැසිම කැඩලත් දෑ මාසෙකට වැඩියි නේ”

හිටිවි මහත්තයා යටි තොල පෙරළා හෙමිහිට හිස සැලුවේය.

ලුකස් රියට ලං කළේ ය. වට පිට බලා කට හඩ පහත් කළේය.

“මහත්තයො.... අතේ පොඩි කාසි හෙම තියෙයි ද රූපියල් දෙකක් ගන්න?”

හිටිවි මහත්තයා හින් සිනාවක් නඟා ගත කම්ප සාක්කුව අත ගැවේ ය. කියෙ කොළයක් දැයි නො බලාම දෙකේ කොළය ලුකස් අත තැබුවේය.

“මිල් ඔත් එකක් දන්න මහත්තයො”

“මෙව්වර දුර ආපු එකේ මං එහෙනං ගෙදෙට්ටම ගිහිං එන්න.”

“හොඳමයි”

ලුකස් හිස නමා කීවේය. රිය ඇදෙන්නට විය. එය වෙරළ පාරට හැරී නොපෙනී යන තුරුත් ලුකස් එතැනම හිටගෙන බලා සිටියේ ය.

වෑන් රිය ගේ ඉදිරි පිට නතර කරනු දැක ජෙනිටා කලබල වුවා ය. ඔ වහා ගෙට රිංගා කිලිටි හැට්ටය ගළවා ලස්සණ රතු හැට්ටයක් හැඳ ගත්තා ය. සාය නම් නරක නැතැයි ඇයට සිතේ. වෑන් රියේ දොර වැහෙන හඩ ජෙනිටාට ඇසෙයි. ඔ ආලින්දයට

ආවා ය. රිය පොල් ගහක් යට නතර කොට හිටින විශාල අසලට ආවේය. ජෙනිවා හිත කළුවන හිනාවක් නැඟුවාය. මේර් ආවාගෙන් අවුත් උච්චස්සට පිට දී හිට ගන්නා ය.

“රෙදි නෑ තේද ජෙනිව?”

“අතේ නෑ මහත්තයෝ.... මැයිම කැඩිල මුකුත් කර ගන්න නැටියක් නෑනේ”

හිටිම් මහත්තය ජෙනිවාගෙන් අහසු ප්‍රශ්නයට මේර් උත්තර බැන්ද ය.

හිටිම් මහත්තය ගෙට ගොඩ වී මැයිම පරීක්ෂා කළේ ය. අසල සිටින ජෙනිවා දෙස ද, හොඳහින් බලා හිත් සිතාවක් නැඟුවේය. මුහුණේ හිතට නැහැන්තේ පිදිගෙන එන කෙහෙල් පැළයකි.

“රුපියල් විස්සක් විසි පහක් වියදං කරන කොට මේක හදා ගන්න බැරියැ”

හිටිම් මහත්තය ඇස් පුංචි කොට හිතාවේගන ජෙනිවා ගේ මුහුණ බලා සිටී. ඒ බැල්මක් හිතාවත් හදවත කිහි කවන්නාක් මෙන් ජෙනිවාට දැනේ. ඔ ටිම බලා ගත්තාය.

“සල්ලිසි කියල කොහෙන් එන්නද මහත්තයෝ.... දැං තඹ දෙයිකුවක් හම්බු කරපු දවසක් මතක නෑ”

හිටිම් මහත්තයා මොහොම අනුකම්පාවෙන් මේර් දිනා බලයි.

“මටත් මේ වහංගත හෙමිතිරිස්සාවක් හැදිල දැං සුමාන දෙනෙකට වැඩි”

හිටිම් මහත්තය මොකක්දෝ ගැන කල්පනා කරමින් සාක්කුවෙන් දහයෙ කොළ දෙකක් එළියට ගත්තේය.

“මේක රෙපයාර් කර ගන්න ඕනෑ... ඊට පස්සෙ ලූකස් එවුවම තුල් වික හේතැකි”

ජෙනිවා සල්ලිවලට අත දිගු කළේ නැත. ඔ මහපටුහිල්ලෙන් ටිම පහරු ගතා අම්මා දෙස හොඳහින් බැලුවාය.

“ඕක ගනි.... හිලවුවට රෙදි වියා දෙන්න බැරියැ”

ජෙනිවා රුපියල් විස්ස බාර ගනිත් දී හිටිම් මහත්තයගේ බැල්ම ඇගේ ලැම වෙත යොමු වී තිබිණි.

“මම එන්නං”

“හොඳයි”

රිය නො පෙනී යන තුරුත් ජෙනිවා බලා සිටියා ය. විකකට පෙර ඇන්ටනි අයියන් එක්ක කොහෙටදෝ ගිය මයිකල් දැන් තනියම මේ පැත්තට එයි. ජෙනිවා කලබල වුවාය.

“අම්මේ හිටිම් මහත්තය සල්ලි දුන්න බවක් හෙම මයිකල් අයියට කියන්න එපා....”

මේර් අවඥාවෙන් කට කොන ඇද කළාය. තමාට හිටිම් මහත්තයා මුදල් දුන් බව ඇසීමෙන් මයිකල් ගේ හිත රිඳෙන බව ජෙනිවා දනී.

“මයිකල් එක්ක තියා උඹලෑ මහ එකා එක්කවත් ඔය ගැන කියන්න ඕන් නෑ.... දැන ගත්තොත් රෙදි මැසිං හැදිල්ල කොහොම වෙතත් ඒ මිනිහට අස්සයො පන්නන්නයි අඩි ගහන්නයි සල්ලි වික ඕනෑ වෙයි”

මයිකල් පිළේ කෙටි තාප්පෙ උඩ ඉඳ ගත්තේ ය. මේර් ගෙට ගියාය. ජෙනිවා තවමත් උච්චස්සට පිට දිගෙන සිටී.

“රෙදි වෑන් එක ද ඇවිත් ගියෝ?”

මයිකල් ඇසක් පුංචි කරගෙන බලා සිටී.

“ඔව්.... ඔයා උදේට මුකුත් කෑව ද?” යි ජෙනිවා ආදරයෙන් ඇසුවාය.

“ත්ම”

මයිකල්ගෙ හිත ඒ තරම් සංසුන් නැති බව ජෙනිවාට පෙනේ.

“මාත් මේ අම්මත් එක්ක දිස්පැන්සරි යන්න....”

“ඉතිං මං ඔයාව අල්ල ගත්තයැ?”

ජෙනිවා හිස නටවා හිනැහුණා ය.

“ඒක නෙවෙයි.... මයික් අයියට බැරි ද මගෙ රෙදි මැසීමෙ කැඩිවිට ඇන්ද රෙපයාර් කරෝල දෙන්න?”

මයිකල් කතාවක් නැතුව ඇත මුහුද පැත්ත බලා සිටී.

“මා ලග රුපියල් විස්සක් විකර ඇති.... ඇති වෙයි තේද?”

“මං සන්නියාගු බාස්ට කියන්නං. ඒ මිනිහ ඇවිත් මිම්ම අරං ගිහිං හදා දෙව්”

“ඔව් ඒ මිනිහට පුළුවං වෙයි”

*

ලුකස් රුපියල් දෙකක් මිට මොළොවගෙන පටු මහ දිගේ මහ පාර පැත්තට ගමන් කරයි. මේ හරියේ පාර දෙ පැත්තෙම වඩු මඩු කිපයක් තිබේ. වඩු මඩු දකින විට ලුකස් ගේ හිතේ අලුත් කදිම අදහසක් පැන නැංගේය. බලාපොරොත්තුවක එළිය නියා කදිම අදහසක් පැන නැංගේය. බලාපොරොත්තුවක එළිය නියා ලුකස්ගේ මුහුණේ පව් පාව, පරාසිත පෙනුම තරමක් තුනී වී යයි. ලුකස් මාකස් බාස්ගේ වඩු මඩුව ඉදිරි පිට පාර අද්දර නැවතුණේ ය. වැඩ අවසන් කළ පුටුවලින් මඩුවේ එක පැත්තක් පිරී පවතී. මාකස් පුටුවකට ඇණ ගහයි. ඔහු ගේ අතවැසියා ලියක් යතු ගායි. ලුකස් තරමක් ගොරෝසු හඬින් උගුර පෑදුවේය. මාකස් කණ්ණාඩි කුට්ටමට යටින් පාර පැත්ත බැලුවේය. ලුකස් හිනැහිගෙන ලී වැට පැත්තේය.

“ඉතිං කොහොමෙයි ලුකස්සයි?”

මාකස් වැඩෙහි යෙදෙමින්ම ඇසුවේ ය. වඩු මඩු පියැස්සේ රිප්පයක් දකුණනින් අල්ලා ගත් ලුකස් අනෙක් අත තුනටියට ගහගෙන පුටු දෙස බලා සිටී. ඇසු ප්‍රශ්නයට උත්තරයක් නො ලැබුණු නිසා යළිත් ලුකස් ගේ මුහුණ බැලූ මාකස්, සැක මුසු මද සිතාවක් නැගුවේය. ලුකස්ගේ හිනැහුණු මුත් දත් පෙළ නො පෙනිණි. ලුකස් හිනා වෙතත් කිසිම දවසක ඔහුගේ දතක් දැකපු කෙනෙක් වැල්ලබඩ නො වූහ.

“උඹට බැරි ද මාකස් මට පුටු ජෝඩුවක් දෙන්න?”

“ඇයි යකෝ.... ජෝඩුවට ජෝඩු හතරක් දෙන්න බැරියැ”

“එහෙම නෙවෙයි බං මං කිවුවෙ.... මං ඇහුවේ ණයට දෙන්න පුළුවංද කියල.... විකුණල ගණු දෙනු බේරන්න”

මාකස්ගේ මුහුණේ පැවැති සිරියාව යට ගිලී ගියේය. ‘මඩිය පුපුරන්න මාර අහු උණක් ආසාවකට නිකං බෝල්ලො දෙන්නෙක්

නො දෙන පෙරේතය’ යි මාකස් ගේ යටි හිත නෝක්කඩු කීවේය.

“බැරිද මස්සිනා දෙන්න?”

“ඔව් කොහොම දෙන්නද බං. ඔක්කොම සාප්පුවේ ඔඩර්වලට හදපුව”

“ඇයි යකෝ.... උඹ එහෙනං දැං දෙකට හතරක් දෙන්න කතා කෙරුවෙ....?”

මාකස් කොක් හඬ ලෑවේය.

“මං හිතුව උඹලෑ ගෙදර මොකක් හරි ඔනෑකමකට ඉල්ලන්ඩ ඇති කියල.... පාවිච්චි කරල ආ පහු ගෙනත් දෙන්න”

ලුකස් හොඳහින් බලන ගමන් හෙමිහිට ඔළුව පෑදුවේය.

“බිස්තස් එහෙකට නං ඔන්නැං අර විකුණන්න හදපුවයෙං පුටු දෙකක් දෙතැකි උඹට... හැබැයි අත්පිට මුදලට”

“ඒකත් එහෙමයි නේද... හොඳයි උඹ පුටු ජෝඩුවක් දෙන්නෙ කීයටද?”

ලුකස් අභියෝග කළාක් මෙන් කෙළින් ම මාකස් ගේ මුහුණ බලා සිටින්නට විය.

“පනස් පහක්වත් ගන්නෝනැ”

“අඩෙ අප්ප.... උඹට වැරදුණා මා හිතේ. මාත් මොරොට්ටෙක්” මාකස් යළිත් උස් හඬින් හිනැහුණේය.

“මේ.... බොරු නැතුව මට පුටු ජෝඩුවක් දීපං හාදය. විකුණල හැන්දෑවට උඹේ ගතමනාව බේරන්නං. උඹට කනුව තියල මං පැනල යන්නෙ නෑ”

“අතේ ලුකස්සයිගේ නෝක්කඩු වෙන්න නං එපා. ණයටනං බැ. උඹට ඔන්නැං පනහක් දීල ජෝඩුවක් අරං පලයං”

“එහෙමද?”

ලුකස් බංකු ලෑල්ලෙන් බැස්සේය. සලිත වූ ඇහ පත ඔහු කෝප වූ බව හඟවයි. හෙළුව ජේත නො ජේත තරමට පිටු පසින් සරම උස්සා වලා පට ගසමින් ලුකස් ලී කඩුල්ලෙන් පැන පාර පැත්තට ගමන් කරන්නට විය. ලුකස් නො පෙනී යන තුරු කණ්ණාඩි කුට්ටමට යටින් ඒ පැත්ත බලා සිටී මාකස් හෙමින් හිස හරවා තම අත වැසියා දෙස බැලුවේ ය.

“අපි කොරන හැටි දන්නෙ අපියි... රෙද්ද උස්සල මුණ පුප්පල යන එකනං ලුකලට බොහොම ලේසියි”
“හම්ම”

ලුකස් මහ පාර පැත්තට එන විට අතුරු පාරකින් පැමිණි ජෝකිනු මුණ ගැසිණ. ණයට පුටු ඉල්ලා තමන් මාකස් අතින් බාල්දු වී යැ යි යන හැඟීමෙන් උරණව සිටි ලුකස්, ජෝකිනු ගේ මුහුණ දෙස පවා බැලුවේ අමනාප බැල්මෙනි.

“මොකෝ ලුකයිගේ නිකං මුණ වොරොස් කරගන....?”

ලුකස් කතා කළේ නැත. ඊ හෙට ජෝකිනු කතා කළේ වාරකන් කාලයේ අග හිඟකම් ගැනයි.

“මි. ඒකට මාකස්ලට නං වැස්සක් එකයි.... පැවුටත්තෙකයි”

“ඔව් ඉතිං උන්ට නං මොන අහේතියක් ද?”

ජෝකිනු ලුකස් ගේ මතය අනුමත කළේය.

“මි. බලාපං ජෝකිනු.... කෘෂ්ණාධික මුටුමයගෙ තියෙන පාහර ගතිය. මං ඕකගෙ පුටු ජෝවුටක් ඉල්ලුව විකුණල හවහට ගණු දෙනු බේරන්න හිතාගන.... බැ කිවුවනෙ ඕක ගත් කටටම”

ජෝකිනු හිස යැලුවේ ය. ටික දුරක් නිස්සබ්දව ගමන් කොට මෙසේ කීවේය.

“අනිත්තෙක මය යකාට උණත් යංතං මය පුටුවක් පුටුවු කරල දුන්නම් රුපියල් දෙකකට වැඩිය ලාබයක් නෑ මා හිතේ. ඔක්කොම කොගේ පිටි. ලී බඩු සාප්පුවට දෙන්න එපායැ. ඕකෙං මය උඹල අපි හිතන තරං වාසියක් නෑ”

ලුකස්, ජෝකිනු ගේ අදහස අනුමත නො කළ මුත්, වාද කරන්නට නො ගියේ ය. ජෝකිනු දෙ වන වරට විවාහ වී සිටින්නේ, මාකස් ගේ බිරියගේ නැනා කෙනෙකු සමඟය. ජෝකිනුත් මාකසුත් මෑතක සිට නො හොඳ නෝක්කඩු වී සිටින්නේ, මේ වෙලාවේ නැදෑ කමට ඒ පැත්තට ලැදිව කතා කළේ යැයි ලුකස් සිතුවේය. මහ පාරේ හැදිය කිට්ටු වන විට ජෝකිනු ලුකස් ගේ මුහුණ බලා කට කොණ ඇඳ කළේය.

“ලුකයිගත් සැන්ට්ල් එක පැත්තෙ යනව වෙන්න ඇති?”

“ඔව් ඉතිං පරදෙසෙක අස්පයෙක්වත් අපිට පිහිට උණොත්

මිසක ඉතිං වෙන කොයි වාහෙද පිහිට වෙන්නෙ”

“මාත් ඊයෙ රුපියල් දෙකක් දැම්ම. යමංකො බලන්න”

දෙදෙනාම මහ විදියේ සෙන්ට්ල් ස්ටෝර්ස් එක පැත්තට ගමන් කළහ. එහි පිටු පස පැත්තේ රේස් බුකියක් වෙයි. ලුකස් හැම දුමක් හවයට එහි ගොස් අඩුම වයයෙන් රුපියල් දෙකකින් වත් යම්මාදම් වෙයි.

ලුකස් හා ජෝකිනු පෙර ද තම තමන් දැමූ ඔට්ටුවල ප්‍රතිඵල බැලූහ. දෙදෙනා ගේම මුහුණුවල පෙනුම වඩාත් අඳුරු වීණ. දිනාපු උදවිය ගේ වහසි බස් හා ගෝභාව මහත් කරව්වලයක් වූන්න. අතේ තියෙන රුපියල් දෙකටත් ඕල්ඕන් එකක් දැමිය යුතුය. මේ කලබැගැනිය අස්සේ අස්වයින් තෝරන එක ලුකස්ට නම් කොහෙත්ම කරන්නට බැරිය.

“මං ඊයේ ‘රෙඩ් ෆ්ලෑග්’ ලකුණු කළාම සන්තියාගුව තමයි කිවුවේ ඉස්තීරෙටම එංගලන්තෙට වහිනවය ඒක හිංද පර්ල් කුටුන් ලකුණු කරන්නය කියල. මං අර කොරන්න හදපු වැඩේ කොළා නං අද රුපියල් තිහක් අතේ.... නෝ... ද්දකිං කාලකණ්ණිය”

“මම නං දන්නව නො වහින විත්තිය. මං මේ පොට වරද්ද ගත්තෙ හිනෙං දැකපු නොමිබරයක් පස්සෙ ගිහිං” යි ජෝකිනු කීවේය.

ලුකස් රේස් පත්තරේ මේස් බැනියම අස්සේ තියාගන මහ පාරට බැස්සේ ය. දැන් ඉතින් නාගරික ක්‍රීඩා පිටිය පැත්තට යා යුතු ය. නිව් හැනහිල්ලේ අස්වයෙක් තෝරන්නට නම් ඒ තරම් පංකාදු තැනක් තවත් නැත.

ක්‍රීඩා පිටිය මායිමේ කහ පාට බොහෝ මල් පිපුණු විසාල මාර ගසක් වෙයි. ගහ යට ඇන්ද කැඩී ගිය ගල් බංකුවක් ඇත. ලුකස් දෙ කකුල් දෙ පසට දමා බංකුව මත ඉඳ ගත්තේය. ඉක්බිතිව රේස් පත්තරේ බංකුව මත එළා දැකිත්ම එය පිරි මැද රළු හැරියේ ය. ඉක්බිතිව හෙතෙම කන අස්සේ තිබුණු පැන්සල් කොටය අතට ගත්තේ ය. වැළ මිට බංකුව මත තබා කම්මුල අත්ලෙහි රඳවා ගත් ලුකස්, මුළු සිතින්ම ප්‍රංශයේ රේස් පිටියකට අවතීර්ණ වූයේය. ලුකස් සිංහල හෝ ඉංග්‍රීසි මළ පොතේ අකුරක්

නො දන්නත්, මේ පත්තරේ පළ වන ඉංග්‍රීසි වචන හොඳ හැටි හඳුනයි. රේස් පත්තරේ 3 ඩබල් ඩී ඩී 'ගුඩ්' බව හෙතෙම දනී. වෙන කොතැනක ඒ අකුරු හතර තිබුණත් ඉංග්‍රීසි දන්නේ නැත! බ්‍රික්කේ සිට ආ පසු එන අතර මහ ලුකස්ට එම්මානුවෙල් හමු විය. හෙතෙම එම්මානුවෙල් සමඟ ද, පුටු පෝඩුව ගැන නොකන්නට කීවේ ය. එම්මානුවෙල් හඩන්නට වූයම් කරමින් හිටපු ලුකස් ගේ ඇහැට ඇඟිල්ලෙන්ම ඇත්තේය.

"ඇයි ලුකස්ට මතක ඇතිනෙ අපි කොල්ලො කුරුවටො කාලෙ ඔය ජැස්ට්. ගොයිය පුටු කඳ අරගෙන ගිය හැටි. පටං ගත්තෙ එහෙමයි අද කොහොම ද?"

එම්මානුවෙල් ලුකස් ගේ දෑසට දෑස එල්ල කරමින් නළල රැළි නඟා හිස සලසී.

"අද එක ලී බඩු සාප්පුවක් කොළඹ.... එකක් ගාල්ලෙ.... අනික මාතර" යි ලුකස් බිඳුණු හඩකින් කියයි.

මිතුරෝ දෙ දෙන කතා බහෙන් තොරව යාර විසි පහක් පමණ ගමන් කළහ.

"හැබැයි පුතෝ... අද මිල් මින් එක වැඩ කරල එක රුපියල් පතහක් අතට ආවොත් කරන හැටි මම දන්නවා"

ලුකස් ගාම්භීර හඩකින් වහසි බස් කියන්නට විය.

"උඹ හිතං ඇති මං උඹ ණය කියල නැවු නහිටිය කියල.... පර බල්ල.... මට රුපියල් පතහක් හම්බු උණොත් මං මුණට දමල ගහලයි පුටු පෝඩුව අරං එන්නෙ...."

එම්මානුවෙල් කිසිවක් නො කීවේය.

පටු මහ දිගේ ගෙදර එන ගමන් ලුකස් නිකමටවත් මාකස් ගේ වඩු පට්ටලේ පැත්ත බැලුවේ නැත.

*

හීන්දැවේ මයිකල් සන්නියාගු බාස් කැටුව එන විට ලුකස් ගෙදර හිටියේ නැත. සන්නියාගු බාස් රෙදි මැසීමේ අලුත් වැඩියාවට ඕනෑ කරන ලිවල දිග පළල මැන ගත්තේ ය. වැඩේට අත්තිකාරම් වසයෙන් රුපියල් දහයකුත් ලබා ගත්තේය. සන්නියාගු අතට දහයේ කොළය දෙන ගමන් ජෙනිටා හොරැහින් මයිකල් දෙස බලා හීන් සිනාවක් නැඟුවා ය. සන්නියාගු අත්ධකාරේ වැල්ල පැත්තට නො පෙනී ගිය පසු මයිකල් හෙමින් හිස හරවා සැක මුසු හිනාවක් නැඟුවේය.

"කොයින්ද ජෙනි ඔයාට සල්ලි. ඩැඩ්ට මිල් මින් එකක්වත් වැඩ කරල තිබුණද අද?"

හිතේ නැති ගැත්ම මැඩගන බොරුවක් කියනු පිණිස ජෙනිටා බිම බලා ගත්තා ය.

"අපේ ලුකස් අංකල්ට නාකි අස්පයෙක්වත් පිහිට උණා ද කියන්න බෑනෙ!"

ජෙනිටා මෘදු සිනාවක් නඟයි.

"හැබැට කොයින්ද ඒ නිල් කොළේ?"

"මා ළඟ තිබුණ"

"පෙනේ ද හෙරගෙ තරම! පෙරේද මං රුපියල් පහක් ඉල්ලුවම ගත් කට්ටම නෑ කිවුව"

ජෙනිටා කතා නො කළා ය. ඇගේ දෑසට හීන් කපුටු දැල්ලක් නැඟිණ.

“නැ අනේ මං ණයට ගත්ත”

“ණයට ?”

මයිකල් ජෙනිටා ගේ ඉහේ සිට පහළට සැක මුහුණ බැල්මක් හෙළයි.

“කාගෙන් ද?”

“හිට්ටි මහත්තය ආපු වෙලාවේ මැසිම කැඩිලයි කිවුවහම රෙදිවලට හිලවු කරන්න රුපියල් විසිපහක් දීල ගියා”

මයිකල් නො මනාපයෙන් වගේ ඇත මුහුණ පැත්ත බලා ගත්තේය. හිට්ටි මහත්තයා වගේ මුදලාලිලා සමඟ ඔය වගේ ගණු දෙනු ඒ තරම් හොඳ නැති බව මයිකල්ට සිතේ. ඒ සමඟම මයිකල් ගේ හිතට හිත් කෝපයක් ද කාන්දු වෙයි. දෙ වැනි වර මයිකල් ජෙනිටා ගේ මුහුණ බැලුවේ, තරහෙන් මෙනි.

“ඇයි අනේ ඔයා රවත්තේ?”

මයිකල් ආයෙත් අහක බලා ගත්තේය.

“ඔක කිවුවහම ඔයා පුප්පන බව මං සැක කළා.... ඒත් මොකටයි මං ඔයාට බොරුවක් කියන්නෙ.... මං ඉල්ලුවේ නෑ.... මැසිම කැඩිල රෙදි වියන්න හැටියක් නෑ කිවුවහම එයාම හිතල දුන්න”

මයිකල් වලාපට ගසමින් මිදුලට බැස්සේය.

“නැති බැරි කම කෙසේ වෙතත් ලජ්ජාව කියල දෙයක් තියෙන්න ඕන”

“ඔයා ඔය යනවද?”

“එපා මාත්තෙක්ක කතා කරන්න”

දැනින්ම පියැස්සේ යට ලිය අල්ලා ගත් ජෙනිටා මයිකල් ගේ රුව ඇත පටු වැලි පාර දිගේ අපුරෙහි නො පෙනී යන තුරු බලා සිටියාය. ‘ඔය පුප්පගෙන ගියාට හෙට ආයෙත් ඒව්’ යි ඔී තොල් මතුරා ගත්තාය.

කඩදැසි ගොටුවකින් රට කපු ඇට එකිනෙක ගෙන කටට විසි කරමින් වැනි වැනි ඉස්සරහට එන ලුකස්, මයිකල්ට මහදී මුණ ගැසිණ.

“කො.... කොහෙද ඉලංදරිය උඹ ගියේ?”

ලුකස් පොල් ගහකට අත ගසා නතර විය. දැන් තුනටියට ගසා ගත් මයිකල්, පිළිකුල නිසා උත්තරයක් නො දී බලා සිටියේය. ලුකස් උඩු කය මඳක් නැඹුරු කොට “හෝ... ක්” ගා වමනය දැමුවේය.

“උදේ හිට රෑ වෙනකල් නැති වාදම... ඒ වුණට ලුකස් මාමට බොන්න නං සල්ලි හිඟ නෑ...”

“යකෝ... මට උදේ හිට්ටි මුදලාලි රුපියල් පහක් දීල ගියා... රුපියල් දෙකක ඔල් ඔත් දල අනික් තුනේ මං බිවුව. එහෙම නැතුව මං ගෙයි තියෙන දෙයක් නැති නාස්ති කරල බිවුවේ නෑ පුතෝ...”

මයිකල් බිම බලා ගත එතැනින් නික්ම ගියේය. ලුකස් තවත් වමනෙ දමන හඬ ඇහුණ මුත් මයිකල් ආ පිට හැරී බැලුවේවත් නැත. මහරගම හිට්ටි මහත්තය අප්පල දුල කාටත් ලෝබ කමක් නැතුව සල්ලි බාගෙ දීම මයිකල් ගේ හිතේ මහත් පටලැවිල්ලක් ඇති කරවයි. මේ වැඩේ නම් දුර දිග යන්නට ඉඩ තැරිය යුත්තකි.

හැක්ටර් සොයිස ගේ ට්‍රැක්ටරේ අලුත් වැඩියාව අද හෙට ඉවර වෙන්නට බැරි කමක් නැත. ට්‍රැක්ටරේ අබලන් වී දැන් මාසෙකට වැඩිය. අලුත් වැඩියාව ඉවර වූ වහාම පී. ඩබ්ලිව්. ඩී. එක් කොන්ත්‍රාත් එකකට එය ගාලු ගෙන යා යුතුය. මයිකල් හැක්ටර් සොයිස ගේ බංගලාවට යන අදහසින් සොයිසා පටු මඟට හැරුණේය.

*

පහුවෙන්ද උදාහැනැක්කේ හත හමාරට විතර මයිකල් ආවේය. ඔහු එහු දැක ජෙනිටා ගේ හිතේ මාතයක් හට ගැනිණි. ඔී කට

කොටට සරදම් සිනාවක් නඟමින් යවැහින් මයිකල් ගේ මුහුණ බැලුවාය. මයිකල් ගේ මුණෙහි නිනාවක් තබා සිරියාවක් වත් නැත. “කෝ ඇත්වනි?”

මයිකල් අඟුවේ නැවති යට ලිය අල්ලාගෙන ඊට හඬින් කතා කළේය.

“මොකෝ ආ පයිත්ම යන්න වගේ?”

“ආ පයිත්ම යන්න නැතුව වෙන කතුල් දෙහෙකිං යන්නයැ”

ජෙතිටා අත් පොඩි ගසා හිනාගෙන විට මයිකල් ඊටා බැලුවේය.

“කෝ ඇත්වනි නැද්ද ගෙදර?”

“ඔයා ඒවිද කියල බල බලා හිටල අයිය මේ දැන් කොහොට ද

හියා”

“අම්මට දැ කොහොමද?”

“රියේ ගත්තු බේත්වලට ටිකක් ඉණයි”

මයිකල් ජෙතිටා ගේ ඉණේ සිට පහළට සිනාවෙන් තොර කියුණු බැල්මක් හෙළිය.

“වාඩි වෙන්නෙ නැද්ද ඉතිං?”

“සුකස් මාම කෝ?”

“මංද තාත්ත කොහොට ගියාද කියල”

“රියෙ හොම්බො තෙද ගෙදර ආවේ?”

ජෙතිටා කර බා ගත්තාය.

“ඇයි ඉතිං හොම්බො එන්න බැරි මොකෝ හිච්චි මහත්තය බොන්න සල්ලි දෙනකොට!”

ජෙතිටා තිගැස්සී දැස් මහත් කළාය.

“මොනව? හිච්චි මහත්තය තාත්තටත් සල්ලි දිලද?”

“ඒ වැං ඇති වැඩක් නෑ”

මයිකල් කම්ප සාක්කුවට අත දැම්මේය.

“මේ මෙනත රුපියල් විසිපහක් ඇති. ආපු ගමං ඒ යකාගෙ සල්ලි දෙන්නෝනෑ”

ජෙතිටා විමනියෙන් දැස් කුඩා කරමින් අත පෑවාය.

“කොයින් ද ඔයාට සල්ලි. ට්‍රැක්ටරේ වැඩ හම්බු උණාද?”

“ඔව්... මං හෙට ගාලු යනව”

මයිකල් ආපසු හැරුණේය.

“මේ... පොඩ්ඩක් එන්නකො ඉතිං වාඩි වෙන්න...”

“බෑ මට තව ගමනක් යන්න තියෙනව”

“ආව්.... ආව්... තවු ඇවිත්.... තවු ඇවිත්”

මයිකල් ආ පිට හැරී අත දික් කළේය.

“මේ... නිකං මගෙ මුකුත් අහ ගන්න එපා... අර යකා ආ හම ඔය සල්ලි දෙන්න ඕනෑ...”

“ඇයි ඔයා හවස මේ පැත්තෙ එන්නැද්ද?”

“මහදි ඇන්ට හම්බු උණොත් මං එන්නෑ....”

ජෙතිටා මිදුලට බැස මයිකල් පසු පස යමින් කතා කළාය.

“ඔයා මට ගාලු ගිය ගමං ලියුමක් එවනව නේද?”

“එවන්නංකො”

ජෙතිටා පොල් ගහට අතක් තබා නතර වුවාය.

මයිකල් ආපසු හැරී බලන විට ජෙතිටා ගේ දෑසේ කළු එ පිරි තිබිණ. වාටා ගන්නට බැරි අනුකම්පාවකින් මයිකල් ආ පසු හැරුණේය.

“මං ගාලු ගිහිං සුමානෙකිං විතර ඔයාට තුල්වලට සල්ලි එවන්නංකො....”

මයිකල් පොල් කඳ මත වූ ජෙතිටා ගේ පිටි අත්ලට අත තබාගෙන කතා කරයි.

“තුල්වලට සල්ලි ඕනෑ වෙන්නෙ නෑහැ.... ඒවට හිලවු වෙන්න රෙදි වියල දෙනවනෙ....”

“ඔං ඔය හිලවු කරන වැඩවලට විතරත් ලේස්ති වෙන්න එපා.... අන්තිමට මොන මොනවැං හිලවු කරන්න ඒ මිනිහ හිතං ඉන්නවද කියන්න බෑනෙ....”

එසේ කී මයිකල්, ජෙතිටා ගේ දෑස්වලට දැස් එල්ල කොට මොහොතක් ඇසි පිය නො සලා බලා සිටියේය. මයිකල් අන්තිමට කී දෙයින් ජෙතිටා තුළ සිහින් තැනි ගැන්මක් හට ගැනිණ. ඔහු ජෙතිටා ගේ ඇඟිලි තුඩු සෙමින් මිරිකා අත හැරියේය.

“මං යනව ජෙති”

“හා.... ලැබුණොත් හැන්දුවේ ඇවිත් යන්න එන්නකො....”
හැන්දුවේ ඔහු ආවේ නැත. බුකියෙන් සකස් වූ වාසියක් නො
ලැබීම නිසා ධූකස් පිළේ වැල් ඇඳේ වක ගහගෙන තාත්තුවාවෙන්
වගේ වෙරළ අද්දර පටු පාර දිහා බලා සිටියේය.

බීමට එළිය වැටෙන කොටම වාගේ හිව්වි මහත්තය ආවේය.
මයිකල් ගාලු ගියාට පසු ඔහු පැමිණීම ජෙතිට ගේ හිතට
එක්තරා සහනයකි. මේර්, හිව්වි මහත්තයට වාඩි වීම සඳහා
පිළෙන් පුටුවක් තැබුවාය. හිව්වි මහත්තයා පුටුවේ ඉඳගෙනම
ඇතුල් ගෙට කර පෙවුවේය. දැන් නම් රෝදි මැමීම අලුත් එකක්
වගෙයි. ජෙතිටා උච්චස්ස හෙ හිටගෙන සිටී. හිව්වි මහත්තයා
ජෙතිට දෙසත්, රෝදි මැමීම දෙසත් මාරුවෙන් මාරුවට බැලුවේ
ආඩම්බරයෙනි.

“ආත් නුල් ගෙනාව.... දැං ඉතිං අදම වැඩ පටං ගත්තැකි”
ජෙතිටා බීම බලාගෙන හිනැහුණාය.

“යමු. නුල් ටික දෙන්න යමු”

හිව්වි මහත්තයා ජෙතිටා දිහා බලමින් නැහිටුවේය. ඔහු නැහිට
යන විට ඇඳුම්වලින් අසුරු යැත් සුවඳක් විසිරී යයි. හිව්වි
මහත්තයා යතුරු කැරැල්ල සහිත දම් වැල ඇඟිල්ලේ කරකවමින්
වැන් එක දෙසට යයි. ජෙතිටාත්, අම්මාත් ඊට ටිකක් පසු බා
ගමන් කරති. හිව්වි මහත්තයා හයි එස් එක් දොර ඇර පාට
පාට නුල් කැරැලි ගොඩක් ජෙතිටා අතට දෙයි. ජෙතිටා ඒවා
තුරුල් කරගන ගේ පැත්තට එයි. නාකි අම්මණ්ඩි නිසා ජෙතිටට
පුංචි විහිළුවක් කර ගන්නට බැරි වීම ගැන හිව්වි මහත්තය
ගෙ හිතේ කලකිරීමක් වැඩේ. ඉතිරි සුදු නුල් කැරලි කීපය මේර්
බාර ගත්තාය. හිව්වි මහත්තය ආ පසු ඇවිත් වාඩි වුණේය.

මයිකල් දිසු රුපියල් විසිපහ අතේ තියා ගෙන ජෙතිටා අම්මට
කුසු කුසු ගැවාය.

“මේ මේක හිව්වි මහත්තයට දෙන්න අම්මෙ.... එද් මැමීම
රෙපෙයාර් කරන්න දිසු සල්ලි....”

මේර් රුපියල් විසි පහත් මිට මොළවාගන ඉස්කෝප්පුවට එයි.

“මේ මහත්තයො අර සල්ලි ඩිංග....”

හිව්වි මහත්තයා කුහුලින් දැස් කුඩා කොට මේර් ගේ මුණත්
ඉක්බිතිව ජෙතිට ගේ මුහුණත් බැලුවේය.

“අර එද් මහත්තය දුන්න විසි පහ.... මැමීම රෙපෙයාර් කරන්න”
යි ජෙතිටා කීවාය.

හිව්වි මහත්තයා කලවට අතින් තට්ටු කොට මහ හඬින්
හිනැහුණේය.

“එක් එක්කෙනාටම ඔය වගේ දිල තියෙන ඒවා එකතු කෙරුවොත්
ඒවා තියන්නම මට වෙනම සේප්පුවක් ගන්න වේවි.... අතේ මේ....
යෝබතේ නැතුව ඔං ඔක තියා ගනිමු”

“ඒක හරි නැතෙ මහත්තය....” යි මේර් කීවාය. හිව්වි මහත්තයා
සල්ලි දිහාවත් නො බලා නැහිටුවේය.

“රෝදි ටික ලැස්ති කරමුකො.... මං සුමාන දෙනෙකිං විතර
එන්න”

“සනීප තිවුණොත් මට අරං එන්නත් බැරියැ මහත්තයො....”

හිව්වි මහත්තයා මිදුලට බැස්සේය. ඔහු මිදුලේ කෙළවරට ගිය
පසු ජෙතිටා ආයෙත් අම්මට කුසු කුසු ගැවාය.

“වැන් එක අද්දන කොට අම්මෙ ඔක උංචි කරල ජනේලෙං
ඇතුළට දන්න....”

මේර් උරහිස ගැස්සුවේ නො මනාපයෙනි.

“නාඩගං නැතුව හිටපං ළමයො.... එපා නං එයාට කුඳ ගහ
ගන්න කියල ඔං ඔක තියා ගනිං....”

හිව්වි මහත්තය සල්ලි බාර නො ගත් බව කීවොත්, මයිකල්
තමා සමඟ කිපෙනැයි ජෙතිටාට බිය සිතේ.

“සල්ලි දුන්නැ කිවුවම මයිකල්ලයි මොනව කියයිද මංද”

මේර් ජෙතිට ගේ ඔළුවේ සිට දෙ පතුළට බැලුවාය.

“එයා මොනව කියන්න ද.... දුන්නයි කියාපංකො.... එතකොට
අහවරනෙ...”

එසේ කී මේර් ගෙ තුළට ගොස් රුපියල් විසි පහ ටැංක
පෙට්ටිය පතුලේ තබන හැටි ජෙතිටා බලා සිටියේ තරමක
කලකිරීමෙනි. පිළිතුල් සහගත හැඟීමෙනි.

*

අතේ තබා දෙසිනුදු නැතත්, පුටු වෙදෙම ගැන හිතේ උපන් තත්භාව දුකක් තුළ තවමත් පැසවයි. අත මාරුවට රුපියල් පනහක් ඉල්ලා ගත යුත්තේ කවරෙකු ගෙන්ද? ඊට තෝන ලඟට ගියොත් වරදින එකක් නැතැයි දුකස්ට වරෙක සිතේ. 'මොනව කිවුවත් කළත් ඒකි මගේ නංගි තෙවු' යි දුකස් තමාට ම කියා ගත්තේය. ඊට තෝනා ගාලු පාර අසින් පුංචි කඩයක් දමාගෙන ගත්තේය. ඊට තෝනා ගාලු පාර අසින් පුංචි කඩයක් දමාගෙන ගත්තේය. ඊට තෝනා ගාලු පාර අසින් පුංචි කඩයක් දමාගෙන ගත්තේය. ඊට තෝනා ගාලු පාර අසින් පුංචි කඩයක් දමාගෙන ගත්තේය.

දස වසරකට පෙර සැමියා මිය ගිය මුත් ඊට තෝනා කාටවත් අත පැවේ නැත. ලස්සණ දියණිය, විනිශ්චිත වත් ඇති දැඩි කරගත හොඳින් පිටත් වෙයි. විනිශ්චිත ලස්සණ නියා ඇන්ටනි නිතර දෙවෙලේ ඒ ඉස්වුවේ සැරි සරයි. ඇන්ටනි ඇවුස්ස නැකම සැලකුවේ පනින රිලවාට තැබූ ඉණි මහක් මෙනි. ඇන්ටනි කවර ද හෝ මේ කටයුත්ත කර ගනිනැයි යන විශ්වාසය දුකස් ගේ පවුලේ සියල්ලන් තුළම විය.

එක් කුස උපන් සහෝදරයා වුණත්, දුකස් මහ අණක් ගුණක් නාහන, දියුණුවක් ගැන නො හිතන වස මිනිසකු වසයෙනි ඊටතෝන සැලකුවේ. එහෙවු අයිසැන්ඩ්ගේ පුතා සමඟ විනිශ්චිත ඇයි හොඳයි කම් පැවැත්වීම ගැන ඊට තෝනගේ හිතේ කිසිම කැමැත්තක් නො තිබිණ.

මෑතක සිට ඊට තෝනාත් දුකස් ගේ පවුලත් අතර නො හොඳ තෝක්කාවකම් ඇති වී තිබීමට ද මෙය හේතු විය. දවසක් ඊට තෝනා මේර සමඟ කතා බහ කරද්දී ඇන්ටනිට දෙස් පවරා තිබේ. සල්ලි බාගේ යහමින් අතේ මිටේ ගැවසෙන නියා

ඊට තෝනා මිනුවට වඩා උඩගු වී සිටිනැයි මේර සිතුවාය. එයින් මේරට තරඟ ගියේය.

"තමුංගෙ දුටු තමුං හද ගන්නව මියක මිට අපට කියල වැඩක් නෑ.... ඇන්ටනි අපි කියන දෙයක් අහන නාමිබෙක් තෙවෙයි"

ඇන්ටනිට දැනමුතු කම් කියනවා වෙනුවට, මේර මේ සම්බන්ධයට උල් පන්දම් දෙන්නේ යැයි යන සැකය ඊටා තුළ පැන නැංගේය. ඔ නැතැන්ඩ්ට කැපෙන පිළිතුරක් දීමට වග බලා ගත්තාය.

"මගේ කෙල්ල හද ගන්න උඹලගෙ ගුරු හරුකං ඕන්නෑ... මං උඹලට කිවුවේ උඹලගෙ පුතා මේව්වල් කරගන්න කියලයි...."

මේ කතා බහ නියා දෙ තැනෝ මුහුණු දික් කර ගෙන දැන් අවුරුද්දකට වැඩිය. ගැහැනු ගැහැනු අතර ඇයි හොඳයික් නැතත්, මෑතක සිට දුකස් පාර තොටේ යන විට, ඊට තෝන වපරුහින් බලා කට කොන යමිතමට ඇද කරයි.

ඊටා විස්වාස වත්කයින්ට පොළියට මුදල් දෙයි. උදේ සියක් ගත් එකා හවස දහයේ පැටියෙකුත් සමඟ ආ පසු ගෙනවුත් දිය යුතුය.

'මිනෑ කුදයක්... මං ගිහිං කොයි එකටත් ඊටගෙං අහල බලන්නෝනෑ...' යි දුකස් හිත හද ගත්තේය. මේර තෝන හෝ ජෙනිටා මේ ගැන භාත්කවිසියක් දැන ගත්තොත් බලු බැණුම් අහන්නට සිදුවෙන බව දුකස්ට නිසැකය. සල්ලි ඉල්ලන්නට යන්නේ වස්තරේකුත් ඇඳගෙන දැයි මේර අහන්නට බැරි නැත.

දුකස් ආත්ම සක්තියක් ගොඩ නඟා ගත ගෙයින් එළියට බැස්සේය.

"තාත්ත කඩ මංඩියට යනවනං මේ ලියුමක් දන්නකො..."

දුකස්, ජෙනිටා දුන් ලියුම බැනියම අස්සේ තබා ගත්තේය. යවන්නේ කාට ද කොහාට ද යන ප්‍රශ්න දුකස් අහන්නේ නැත. ඊයේ මයිකල් ගාල්ලේ සිට එවූ ලියුමට මේ ලියුමෙන් උත්තර සැපැයේ. දිපු රුපියල් විසි පහෙන් හිටිවි මහත්තයගේ අතමාරුව බේරුම් කළ බව ඇය එහි බොරුවට සඳහන් කළාය.

*

රිට නෝන කිතුල් හතුරු මුල් ගොඩක් විදුරු බරණියක අහුරමින් සිටියදී දුකස් උගුර පාදමින් කඩ පිළට ගොඩ වැදුණේය.

“වාඩ් වෙයං අයියෙ...”

දුකස් ඉඳ ගත්තේය. රිටා තමන් ගේ වැඩෙහි නිරත වෙයි. බඩතූරේ රැඳුණු රිට නෝනා ගේ යතුරු කැරැල්ල සිලිං බිලිං ගසා සෙලැවෙයි. හැට්ට වාටියක් චිත්තෙන් අතරින් එළියට ආ ඉහේ මස් වැදැල්ල වළං ගැට්ටක් මෙන් බේරී තිබේ. විනිශ්චිතව එබීම කොට බලා ගෙට ඇදී ගියාය. රිටා කතාවක් බහක් නැතුව, කළු පුරුටුවක් හා ගිනි පෙට්ටිය දුකස් ඉදිරිපිට විපෝච්චි උඩින් කැබුලාය.

“මං ආවේ පොඩ් හදිසියකට බෝව හම්බු වෙන්න නංගියෙ...”

රිට නෝන ඇහැක් පුංචි කොට කට කොන ඇද කළාය.

“මට පොළියට පනහක් ඕනෑ.... හැන්දෑවට මං උඹට පනස් පහක් ගෙනත් දෙන්නං....”

රිටා අමුතු විදියේ සම්ච්චල් සිනාවක් නැඟුවාය. ඔය වාගේ හදිසිවලට දුකස් අයියට මෙතෙක් දී ඇති මුදල් එකතු කළ හොත් ලෙහෙසියෙන්ම ඉලක්කම් හතර පනින බව ඔ දනී.

“මොකෝ..... උඹ මාව විහිච්චට ගත්ත ද?” යි දුකස් අමනාපයෙන් වාගේ අසයි.

“දුකස්සයියට හවස ස්ටීප් එකක්වත් ඇදෙන්න තියෙනව ද?”

“ඒක කොහොම හරි බේරගන්න මං දනි... උඹ දියංකො....”

“හතේ ඔහේ නෑ අයියෙ... අම්මප ගේ හරියෙ ඇත්තෙ රුපියල් තිහද කොහෙද.... තිබිව්ව සල්ලිවල තමයි මේ හතුරු ගත්තෙ..”

“විත්... මමප මගේ කට ගලක උලා ගත්තනං මිට හොඳයි...” දුකස් සරම වලාපට ගස ගසා නැගිට්ටේය.

“මා ලහ නං නෑ... හිටපං බලන්න විනිශ්චිත ලෙච්චත් තියේද අහන්න...”

රිටා ගෙට හැරුණාය. දුකස් ආයෙත් ඉඳ ගත්තේය.

“කාගෙ උණක් කමක් නෑ..... හවසට දෙන එකනෙ”

රිට නෝන නැතිවාදම කිය කියා එළියට එයි.

“මාත් රියෙ සියේට විස්සෙ පොළියට තුන් සියක් අරගන තමයි

කඩේට බඩු ගෙනාවෙ... ඒක දෑ අඳ හවස ගිහිං දෙන්නෝනෑ...”

දුකස් රුපියල් පනහට අත පෑවේය.

“ඒකි සත්තකට තිබුණෙ ඔව්වරයි”

“හරි බං... මං හැන්දෑවේ ගෙනත් දෙන්නං කො...”

දුකස් පාරට බැස්සේය. පුංචි පහේ සිංහ වේසයක්ද හිතට ආවේය. ඔහු කෙළින්ම මාකස් ගේ වඩු මඩුවට ආවේය. පනහ කොළය බංකු ලැල්ල උඩට විසි කළේය.

“දියං හොඳවෑං පුටු ජෝඩුවක්...”

“අතේ මස්සිනේ ණය ගනු දෙනු කරන්න හැටියක් නෑ.... ඒකයි මං එද අරහම කිවුවෙ...”

“ඒ කතාවෙං දෑ වැඩක් නෑනෙ... දියං හොඳවෑං පුටු ජෝඩුවක්”

මාකස් හොඳම හොඳ ඇඳි පුටු ජෝඩුවක් තෝරා දුන්නේය. පුටු ගෙදර ගෙනා දුකස් ඒවා කත් ලියක දෙ පැත්තේ එල්ලා ගත්තේය. සැතපුම් හතරක් පහක් රට තුළ ගම්මානයට ගිය විට දෙකම අඩු ගණනේ අසුවකටවත් විකුණා ගත හැකි බව දුකස් දනී. අව්ව ඒ තරම් සැර දවසකුත් නො වන නිසා හැතැත්ම හත අටක් වුව ද පයින් යා හැකිය. දුකස් ගමන් කරන විට කත් ලිය “කිරිස්” “කිරිස්” ගුවේය. නගර සීමාවෙන් සැතපුමක් පමණ ගිය තැන සිට මිනිසුන් පුටු ගැන උනන්දු වෙන හැටි දුකස්ට දැනිණ. සිද්දිය කිට්ටු වැඩි නිසා කුණු කොල්ලට ඉල්ලකියි දුකස් සැක කළේය.

“ඕයි... කියද පුටු ජෝඩුව?”

“මේව ඇත යන බඩු” යි කියා ගත දුකස් අඩිය ඉක්මන් කළේය. හැතපුම් දෙකක් පමණ ඇත් වූ තැන් පටන් දුකස් ‘පුටු පුටු’ යි කෑ ගසමින් ගමන් කරන්නට විය. ඉඳ හිට කෙනෙක් දුකස් නතර කොට පුටු පරීක්ෂා කොට කේවල් කළහ.

“මෙයින් දෙකක් හැට්ට දෙනව නං මාත් ගන්නව.... මේව නියම බුරුත පුටු”

දුකස් අමනාපයෙන් ආයෙත් පුටු කඳ කරට ගනී.

“පුටු පුටු.... වැරදි පුටු..”

ගැහැනියක් කේටල් කරන තැනට පැමිණි වයස් ගත මිනීමාක් කම්මුලට අත තියා ගත්තේය.

“අඩුදස්ස කාලෙ අහසු ලී ජාතියක් නමක්...”

“වැරදි පුටු කිටුවේ ඉස්කෝප්පුවේ නියන හිංද... ලීවල නමක් තෙවෙයි මිනි”

“ඔහොම නියමුකො” යි වයස් ගත තැනැත්තා කීවේය.

ලුකස් හෙමිබත් වන තුරු රට තුළට ගිය මුත්, හිතේ තිබුණු ගණන අහලකටවත් ඉල්ලුම් කළේ එකම එක තැනැත්තෙක් පමණි. දිවු කරන්නට බලාගත ලුකස් නියක් කී මුත්, ඉල්ලු වැඩිම මුදල හැන්දුවකි. වෙහෙස මහත්සියත්, බඩගින්නත් නිසා ලුකස් ආ පිට හැරී ඇවිත්, හැන්දුවට ඉල්ලු ගේ ළඟ නතර විය. පුටු දෙක ගන්නටම හිතා ගත් ගෙ සිමියා ඒවා පරීක්ෂා කළේය. මුහුණ ඇළුල් කර ගත්තේය.

“වටින්නා මිනි... ඒ ගාණවත් වටින්නා... මේ බලනවකො මේ කකුලට ගැටයක් අනුදවලානෙ... කොතැනක හරි හැප්පිවිට ගමටත් ගාල කඩල යාවි...”

ලුකස් ද එය පරීක්ෂා කොට බැලුවේය. ඇත්ත වයසෙන් ම පුටු දෙක මිලයට ගනින්නේ නම් ඒ පළුද්ද නො දුටු බව ලුකස් කල්පනා කළේය. නො දුටුවේ හොඳින් නො බැලූ නිසාය. හොඳින් නො බැලුවේ මාකස් මේ වගේ බඩුවක් දෙතැයි නො සිතූ නිසාය. ලුකස් තුළ මාකස් වෙනුවෙන් ද තද කෝපයක් ඇවිළිගෙන ආවේය.

“නෑ සර්... මේක ගැටයක් තෙවෙයි.... වයිරමක්...” යි ලුකස් කර්ත කළේය.

“වයිරම මොකක්ද ගැටේ මොකක් ද කියන එක මටත් පේනව.... තමුසෙ උස්සා ආපු හිංද ඔන්නා පනස් පහක් දෙන්නා....”

ලුකස් පුටු කද උස්සා ගත මද දුරක් ගොස් යළි හැරී ආවේය.

“කමක් නෑ සර්.... හැටක් වත් දෙන්න එහෙන...”

“නෑ... නෑ... අරක තමයි අත්තිම ගාණ...”

ලුකස් පුටු දෙක කත් ලියෙන් ලිහා දුන්නේය. පනහ කොළයකුත් පහේ කොළයකුත් අතට ලැබිණ. ලුකස් කත් ලියක් කර නියාගෙන පාරට ආවේය. පයින් ගමන ගැන නම් හිතන්නටවත් බැරිය. කත්

ලියක් බරකි. එහෙත් හිත කෝපයෙන් ගිනි ගෙන දැවෙයි. ලුකස් පාර දිගේ ටික දුරක් ඇවිත් වෙල් යායක් පටන් ගන්නා තැන බෝක්කුවක් මත ඉඳ ගත්තේය. කත් ලිය ඇත වෙල් යායට විසි කළේය. ආයෙන් මුදල් ගැන්නේය. පනස් පහයි. පනස් පහම රිටාට දිය යුතුය. පොළිය පසුවට තබා පනහවත් බේරුම් කළ යුතුය. පැය කාලකට පමණ පසු බස් රියක් ආවේය. ලුකස් එයට නැතුණේය.

“තමුසෙල සල්ලි තියෙන බව පෙන්වන්නත් එක්ක සත හැට ඕනෑ තැනට පහේ කොළ දික් කරනව.....” යි කොන්දෙස්තර ලුකස්ට ආඩ පලි කීවේය.

“ඔව්.... තමුසෙ එහෙම හිතා ගන්නවකො...”

කොන්දෙස්තර මුහුණ පුළුටු කරගත ඉතුරු කාසි දුන්නේය. කතාව දිග් ගැස්සුණේ නැත. බස් රියෙන් බහින විට දෙක හමාර පසු වී තිබිණ. බඩගින්නට උඩින් ඇත්තේ හිතේ වංචල බවකි. මුලින්ම හිත සංසුන් කර ගන්නට හිතා ගත් ලුකස් ආතර් ගේ කඩේට ගොස් රුපියල් දෙකක කසිප්පු බිවේය. ඊ ළඟට අසරප්පා හෝටලේට ඇවිත් රුපියල් දෙකක බත් කෑවේය.

රිට නෝනාට රුපියල් පනහට වඩා පොළී රුපියල් පහේ අගේ ඇති විත්තිය ලුකස් දැනී. පොළිය පසුව දෙන බව කීවොත් මුහුණ කුණ්ඩ හට්ටියක් වන බව ද ඔහු දැනී.

‘කොහොම හරි ඒ පහත් හොයල හෙටම ගනු දෙනුව බේරනව’ යි ලුකස් අලුත් තීරණයකට බැස්සේය. සුදු සුරුවිටුවකුත් පත්තු කර ගත් හෙතෙම, රුපියල් පනහකුත් සත විසිපහ ඔතා සරොම් වාටියේ සහවාගත පාරට බැස්සේය. දැන් ගෙදර ගොස් හොඳ නින්දකින් ඇඟ පත වෙහෙස මහත්සිය නිවා ගත යුතුය.

ලුකස් දැන් පස්සට එක් කරගෙන පටු පාර දිගේ හෙමින් හෙමින් වෙරළේ ගේ පැත්තට ගමන් කරයි. මාකස් ගේ වඩු මඩුව පෙනෙන විට, පුටු කකුලේ පළුද්ද සිහි වී, යට පත්ව තිබුණ කෝපය නැතිවීන්නට වූයම් කළේය. ‘පුටු දෙක හොඳට නො බල ගත්ත එක මගේ වැරද්ද.... ඒ යකා පුටු දෙක බලෙන් මගෙ ඇහේ ගැහුවේ නෑ.’ ලුකස් ගේ හිතේ සාදාරණ සිතිවිල්ලක්

පහළට, කෝපය එයින් යට පත්ව ගියේය. හෙතෙම වඩු මඩුව පැත්ත පළාතවත් නො බලා එතැන පියමං කළේය. ගෙදර එන විට ජෙනිටා රේදි වියමින් සිටියාය. අම්මා ලෙලි වළට ගිය බව ඔ කීවාය. ඇගේ අත් යන්ත්‍රය 'ඩග ඩොගොස්' ගඟා හඬ නංවයි. මේ කරවිවලය අස්සේ කවර සැනසුම් නින්දක් ද? ලුකස් කම්සය ලිහා බෝල කුඩුවේ රැඳෙව්වේය. වට පිට බලා මුදල් කම්ස යාක්කුවට දැමීමේය. ඊ ළඟට පැදුරු මාල්ලකුත් කිහිලි ගසා ගත වැල්ල පැත්තට ගියේය. හෙවණැලි පැතිරී ගිය නාඹර පොල් ගසක් යට පැදුර එළා ගත් ලුකස්, පිටු පසට එක් කළ දැත් මත හිස තබා උඩු බැලි අතට දිගා වූයේය. මුද පැත්තෙන් එන සිගතු පුළුං රැළිවලින් ලුකස් ගේ දෑස් පියැවිණ.

*

තාත්තා ගේ වෙළඳාමේ රහ බලන්නට ජෙනිටාට සිතිණ. ඔ වැඩේ නතර කොට, බෝල කුඩුවේ තිබුණු කම්සය ගෙන යාක්කුව අත පත ගැවාය. පතගේ අලුත්ම කොළයක්, මේ තවත් සත විසි පහක්. මෙහෙම කොළයක් දැක්කෙන් හුඟ කලකිනි. ජෙනිටා ගේ සතුට විශ්මය නිම් හිම් නැත. ඔ පොල් රූප්පා මැදින් ලෙලි වළ පැත්තට දුවගෙන ගියාය. ලුකස් ගේ යාක්කුවේ පතහෙ කොළයක් තිබුණු බව ඇසීමෙන් මේර් ගේ අතින් පොල් ලෙල්ල ගිළිහිණ. දත් තිස් දෙකම එළියට එබිකම් කළේය.

“අද එහෙනං ජය වෙලා.... ටැප් එකටම ගහලත් ඇති.... කෝ දැං බුද්දි?”

“ආං වැල්ලේ පැදුරක් එළාගෙන තිදි”

මේර් ආයෙක් පොල් ලෙල්ල අතට ගත්තාය. කිසියම් බිය මුසු හැඟීමක සේයාව ඇගේ මුහුණේ සිරියාව වසා ගනී.

“ඔය විත්තියක් ඇන්ටට හෙම කියන්නෙපා ජෙනිටො...”

ජෙනිටා ගෙදර ඇවිත් වැඩ පටන් ගත්තාය. ලුකස් ඇහැරී වට පිට බලන විට, පොල් ගස්වල හෙවණැලි ගැඩවිලුන් මෙන් දිගට වැල්ල මත නළියමින් තිබිණ. පහ පසු වී ඇතුයි ලුකස්ට සිතිණ. පැදුරු මාල්ල රෝල් කරගෙන ගෙදර පැමිණි හෙතෙම එය මුල්ලකට වීසි කළේය.

“මට බොන්න වතුර එකක් ගං ජෙනිටො”

ලුකස් බංකුව මත ඉඳ ගත්තේය. ජෙනිටා වෙනුවට වතුර වීදුරුව ගෙනාවේ මේර් ය.

“ඔයා දවල්ට කෑවේ කොහෙන්ද?”

“හෝටලේ....”

මේර් හිතැහි හිස සැලුවාය.

“හැබැට මෙයාට පුටු ගන්න සල්ලි තම්බු උණේ කොහෙන් ද?”

ඇය උදේ ඒ ප්‍රශ්නය නැසුවේ, හා හපුරා කියා වෙළඳාමක් අරඹන විට එබඳු ප්‍රශ්නයක් ඇසීම නො මනා යැයි සිතා බැවිණි.

“ඔල් ඔන් එකක් වැටිල තිබුණ බං”

“කියක් ද?”

“පනහයි”

“පුටු දෙක කියක් උණාද?”

“ඒත් පනහයි”

“වික්කෙ කියටද?”

“පනස් පහයි”

මේර් පිට වන්නට ආ කොක් හඬ සිනාව මැඩ ගත්තේ දෝතින්ම කට වසා ගැනීමෙනි. ලුකස් හිස නඟා ඔරවා බලයි.

“මොකද නිකං ඉගිල්ලෙන්න හදන්නෙ?”

“ඉගිල්ලෙන්නම වැඩේ නෙ. පනහට අරං පනස් පහට දුන්නයි කිවුවම ඔක මං විස්වාස කරයි කියල මෙයා හිතන්න ඇති”

“උඹ විස්වාස කෙරුවත් නැතත් මට කමක් නෑ... මං කිවුවෙ ඇත්ත....”

“හතේ හැබෑටම මේ ඔක්කස්සය මේවිවර වයසට ගිහිල්ලක් තාමත් ටො කෙබර කෙළින හැටි!”
මේරි කම්මුලට අත තියාගෙන ජෙනිටා ගේ මුහුණ බැලුවාය.
“මගේ කුණු හබ්බ අහගන්නැතුව හිටපං ගැනියෙ...”
ලුකස් නැහිට ගෙට ගියේය. කමිස හපුවට ඇහේ ද ගත පිට වී ගියේය.

“බලහං ජෙනිටා උඹලෑ මහ එකා ගෙ තියෙන තපුරු කම... අඩු ගාණෙ එක රුපියල් විසි පහක්වත් ලාබ ඇති... ඒත් අපට හංගන්න හදනව...”

“අපි ඉල්ලාටි කියල වෙන්නැති” යි ජෙනිටා කීවාය.
රේස් ඔට්ටුවකින් දිනු මුදලින් තාත්තා පුටු මිල දී ගත්තේය, යන කතාව ඇත්ටනි විස්වාස කළේ නැත. මෑතක සිට ඇත්ටනි ද බුකියට පුරුදු වී තිබේ. තාත්තා මහ හැර එ තැනට රිංගන ඇත්ටනි, මෑතකදී තාත්තා තම දෙයිතුවක් නො දිනු බව හොඳින්ම දනී.

“කවදවත්ම එයා හරි හම්බු කළ දේකිං අපිට පොරොත්තයක් වුණ එකක්යැ.... එයා හම්බු කරන දේ එයාම නැති නාස්ති කරනව”

ඇත්ටනි මුද දිනා බලා ගෙන සිටියා මිස, අම්මා කී දේට යමක් නො කීවේය.

*

ලුකස් කළ යුතු යමක් පිළිබඳව අරමුණක් නැතිව වැල්ල දිගේ ඇවිදගෙන ගියේය. පොල් ගහක් යට නතර කළ අබලන් ඔරුවක තල්ල මත ඉඳගත් ඡෙල්ටන්, කතුරු පිහියකින් කෝටුවක් රඟී. ලුකස් එතැන නතර විය. ඡෙල්ටන් කෝටුව රහිමින්ම, නොතහින් බලා කතා කළේය.

“ලුකස්සයිය අද උදෑහැනැක්කෙ පුටු වෙළඳාමෙ යනව මං බලාගෙනයි”

ලුකස් ගේ හිතේ හීන් ලජ්ජාවක් හට ගත්තේය.

“අද උඹේ අත මිට හෙම සරු වෙලා නැතැ....?”

ලුකස් වෙච්ච සිද්ධිය විස්තර කරන තුරු ඡෙල්ටන් ඇහුම්කන් දී ගෙන හිටියේය. ‘තක්කඩි නාකිය බොරු කෙළිනව’ යි හිත විටින් විට මිම්ණුවේය.

“හතේ හැබෑට ලුකස් අයියෙ උඹ මට ද ඔය කියන්නෙ....?”

“නෑ බොල ඡෙල්ටො... මං බොරුවක් කියනව නං හතේ අම්මපල්ල ගෙදෙටට යන්න ඉස්සෙල්ල මගෙ මේ තේත්තු දෙක කණ වෙන්නෝනැ... විස්වාස කරපං මං මේ ළඟ වෙන්නෙ පොළිය ගෙවන්න රුපියල් පහක් හොයා ගන්න හැටියක් නැතුව....”

ඡෙල්ටන් “හොක්” “හොක්” ගා හිනාහුණේය.

“උඹ නං හිතනව ඇති උඹෙං ගත්තු අත මාරුව අත පහු කරන්න බොරු කියනව කියල....”

ඡෙල්ටන් කිසිත් නො කීවේය. තමන්ට සිදු වූ දේ කිසිවකුත් නො අදහන බව ලුකස්ට පසක් වී තිබේ. ක්‍රම ක්‍රමයෙන් එකිනෙකා හඳුනා ගත නො හැකි තරමට අඳුර තද වී ගත එයි. පොළිය නැතුව නම් කොහොමවත් රිටා නංගි හමු විය නො හැක. රුපියල් දහයක අතමාරුවක් ලබා ගත හැකි අන්දම කල්පනා කරමින් ඩෝල්ටන් බාස් ගේ ගෙදරට ගොඩ වූ ලුකස්, ණයට රුපියල් තුනක කසිපු බිවේය.

ඔහු වැනි වැනි ගෙදර එන විට හැන්දෑවේ අට පහු වී තිබිණ. ඇත්ටනි පිළේ ඉඳගෙන කුප්පි ලාම්පු එළියෙන් නව කතා පොතක් කියවයි.

“මොනවද ජෙනිටා කන්න තියෙන්නෙ?”

ලුකස් ඇතුල් ගෙට ඇසෙන සේ කතා කළේය. අම්මල දුලඟෙ කතා බහ නතර විය. මේරි එළියට ආවාය.

“ගේ හරියෙ එලෝච්චක් නෑ... මිරිස් කරලක්, පරිප්පු ඇටයක් නෑ... මාත් මේ බලං හිටියෙ උඹල කරෝල කැල්ලක්වත් ගෙනෙයි කියල...”

“මගේ ඇට දීල ගේන්නද බං කරෝල?”

“ඇට හුදුන්නට ඔය රුපියල් පහහක් සාක්කුවෙ තිබුණෙ....”

“මගේ කට අවුස්ස ගත්තේ නැතුව පල බැල්ලි... මට එපා තොගේ බඩ කඩුත්තුව.”

ඇන්ටනි පොත දමා ගසා නැගිටිවේය.

“නිකං බේරිහං දෙන්නෙපා තාත්තෙ...”

“තෝ කවුද වේසිගෙ පුතෝ මගේ කට වහන්න?”

ලුකස් යටි තොල සපා ගෙන ඇන්ටනි ගිල ගන්නට මෙන් බලා සිටී. ඇන්ටනි වග පල කියන්නට විය. ලුකස් ද එකට එකම කීවේය. තාත්තාට සැර පරුෂ නො විය යුතු යැයි ඇන්ටනිට සිතේ. ඇති දැඩි කළ තාත්තා නොවේද? අවස්තාව මග හැර යාම වඩාත් සුදුසුය. ඇන්ටනි කම්සෙත් ඇඟලාගෙන එළියට බැස්සේය.

*

ලුකස් අයිය සල්ලිත් පොළියත් බේරුම් කරන්නට එන තුරු ඊට නෝනා අටහමාර වන තෙක් මග බලා සිටියාය. ඒ රුපියල් පනහක් සුං වී යැයි ඇයට සිතේ.

“බලාපං විනිශ්චිතය... හවසට පොළියත්තෙක්ක දෙනව කියල කන්නලව් කරපු හින්ද මං බොලූ මාමට රුපියල් පනහක් දුන්න උදේ... ඉතිං මේ අලප්ප මිනිහ පැත්ත පළාතෙ ආවද... පොළිය එපා.... අඩුගාණේ රුපියල් පනහවත් ගෙනත් දීපිය... ලාබේ අතට එන කොට ණය බේරන්න හිත නෑ.... තත්තාදික අසප්පුරුසය....”

තමා ඇන්ටනි මස්සිනා ආශ්‍රය කිරීම ගැන අම්ම ගේ හිතේ පැහැදීමක් නැති වග විනිශ්චිත දැනී. අම්මා ගේ බැණුමෙහි මතුපිට ලුකස් මාමට එල්ල වෙතත්, යටින් වදින්නේ තමාටත් ඇන්ටනිටත් නොවේ දැයි ඔ ඔ කල්පනා කළාය.

“කයිරාටික තක්කඩිය.... ඕක තමයි ඔය මිනිහ අවුරුදු ගාණකට පස්සේ හැංගියේ කියාගෙන ආවේ... ලැප්ප නැති පාහර මිනිහ... උප උප ජාතිත් ඔය වගේ මිනිහෙක් නං මගේ සහෝදරයෙක් වෙන්නෙපා...”

මේ දෙස් දෙවොල් තව දුරටත් අසා සිටින්නට විනිශ්චිතව නොහැකිය.

“ගෙයි චතුර පොදක් නෑ....මං යනව මුණත් හෝදං චතුර එහෙකුත් අරං එන්න....”

ඔ පැළ දෙරිත් පවු පාරට බැස පයිප්පෙ ලඟට ගියාය. මේ වෙලාව වන විට පයිප්පෙ ලඟ කිසිවෙක් නො වුහ. චතුර පයිප්පෙ ලඟ දිය කඩිත්ත, කනුවේ විදුලි පහන් එළිය වැටී දිලියෙයි. දැසෙහි කිසි යම් බලාපොරොත්තුවක් ඇතිව විනිශ්චිතව වට පිට බැලුවාය. ඉක්බිති කළය පසෙක තබා මුහුණ සෝදන්නට වුවාය.

“ට්ටිඩා....”

විනිශ්චිත නිගැස්සුණාය. එය ලිහිය මුසු කිගැස්මකි. ඇන්ටනි ගේ කට හඬ කවදත් ඇගේ හිත උණුසුම් කරවයි. ඇන්ටනි ලයිට් කනුවට පිට දී හිටගෙන බලා සිටී.

“හිතල නැද්ද ලෙයෝ?”

“හිතලයි... ඒ උණාට සනිපයි” යි කියමින් විනිශ්චිත හිනාහුණාය.

තමා හෙට අනිද්දාම වඩු මඩුවක වැඩට යන බව ඇන්ටනි කීවේය. හිතේ දුක් මුසු බවක් ඇති වුව ද විනිශ්චිත යමක් නො කීවාය. මයිකල් ගෙන් තොරතුරක් නැත් දැයි ඔ ඇසුවාය.

“ගාලු ගියාට පස්සේ සගය ලියුමක්වත් එවුවේ නෑ”

“ජෙතිටට නං එවල නැතෑ....?” යි විනිශ්චිත මුවහ ඇද කළාය.

“කොහොමද කියන්න දන්නෙ නෑ”

“ඒක නෙවෙයි පු... නව් කාරණාවක් කියන්න ඔයා තරහ වෙන්නෙ නැද්ද කියන්න....”

“නෑ..... මොකක්ද?”

ලුකස් මාමා උදේ ගත් අතමාරුවක් නො පියැවීම නිසා අම්මා කෝපයෙන් පසු වන බව විනිශ්චිත කීවාය.

“අතේ තාත්තට සැර වෙන්න හෙම එපා.... ඒ උණාට කියන්න ඒ සල්ලි ටික කොහොම හරි ගෙනත් දෙන්න කියල.... දන්නවනෙ අම්මගෙ කට...?”

“ඒව ඉතිං අයියල නංගිලගෙ ගණු දෙනු නෙ...”

“ඒ උණාට කතක් ඇහිල ඉන්න නැත්තෙ මට...”

ඇන්ටනි බිම බලා ගෙන සෙමෙන් හිස සැලුවේය.

“පරක්කු උණා... මං යන්නද ඇන්ටනි?”

“මාව දල යන්න ප්‍රීඩට දුක නැද්ද?”
 “දුකයි කියල කරන්න දෙයක් නෑනෙ... ඉරිද මං පල්ලි යනව...
 ඔයා හන්දිය හෙට එන්නකො...”
 “ලයිබ්‍රරි ගිහිං එන ගමං මං හෙටත් එනව. මට ඔයාව හෙටත්
 මුණ ගැහෙන්න ඕනෑ...”
 “එහෙනං අනේ මටත් හොඳ නව කතාවක් හේන්නෝනෑ
 මතකාකුට...”

විනිශ්‍රීඩා අත දිගේ බේරෙන දිය, ඇන්ටනි ගේ මුණට ඉස
 කයෙ උකුළට ගත්තාය. විනිශ්‍රීඩා පල්ලි යන කතාව කියන හැම
 විටෙකම ඇන්ටනි ගෙ හිත කීරී ගැහෙයි. අම්මා බුද්ධාගමේ වුව
 ද, විනිශ්‍රීඩා මිය ගිය පියා ගේ ආගම වෙනස් කළේ නැත.
 ඇන්ටනි ගෙදර එන විට දුකස් ගොරව ගොරවා නිදමින්
 සිටියේය.

*

ඇන්ටනි අවදි වන විටත් දුකස් ගෙදරින් පිටව ගොස් තිබිණ.
 ඇන්ටනි අතුලානේ වඩු මඩුවක වැඩට යා යුතුව තිබිණ. ඔහු
 කහට කෝප්පයක් බි පිටත් වන්නට සුදුනම් වන විටම, හිව්වි
 මහත්තයා ආවේය. ජෙනිටා නිම කොට තබා තිබුණු සරෝම්
 කීපයක් හා සාරි දෙකක් ද ලබා ගත් හිව්වි මහත්තයා, රුපියල්
 පහළොවක් හා නූල් තොගයක් ද බාර දී ආපසු ගියේය. ඇන්ටනි
 ගෙදර හිටපු නියා ජෙනිටා පැත්තට වැඩි පුර බැලුම් හෙළීම නො
 මැනවැයි හිව්වි මහත්තයා හිතුවේය. හිව්වි මහත්තයා ගේ වෑන්
 රිය නො පෙනී ගිය පසු ඇන්ටනි මිදුලට බැස්සේය.

“උඹ ඔය පුරුදු නැතුව නියං කියත් පාවිච්චි කරන්නෙ
 පරෙස්සමො...” යි මේරි කීවාය.

බුකියට ගිය දුකස් තවත් රුපියල් හතරක ඔව්වු දමා සන්තියාගු
 මුදලාලි ගේ ගෙවල් පැත්තට පාවුණේය. කොයි හැටියකින් හෝ
 අද නම් රිට නංගි ගේ සල්ලි බේරුම් කළ යුතුය. මේරි සමඟ
 අමනාපකම් ඇතත්, සල්ලි පමා කළ හොත් රිටා බැණ හඬ

ගසාගෙන ගෙදරටම එන්න බැරි කමක් නැත.

“උඹල අත මාරු ගන්න කොට නං කියන්නෙ මාව දෙන්නං
 කියල.... මාව අහු උණාම තවු එනව.... කෙළින්ම යන්නෙ සමුපකාර
 කාරයො ගාවට.... ආයින් අපිව මතක් වෙන්නෙ වාරකං ඇවිත්
 පස්ස බිම ඇනුණම.... උඹල ඔක්කොම හොරු යෝදයො....”

දුකස් බිම බලාගෙන යන්නට හිනැහුණේය.

“මාව කාරයින්ට මොන සමුපකාරද යෝදයො.... නැති බැරි
 එකා ගණු දෙනු කරන්නෝනෑ අත මිට තියෙන මිනිස්සුන්
 එක්කල....”

සන්තියාගු මුදලාලි, අබලන්ව ගිය දැල් දෙකක් අලුත් වැඩියා
 කිරීම දුකස්ට පැවරුවේය. දුකස් ඉර අවරට යන තුරුත් පොල්
 අතු මඩුවේ වාඩිලාගෙන දැල් අලුත් වැඩියා කළේය. දවල්ට කෑම
 ද තවසට තේ එකක් ද ලැබිණ. වැඩේ ඉවර කළ පසු සන්තියාගු
 රුපියල් පහක් දුන්නේය.

“අද නං වෙන සල්ලි නෑ... දැනට මේක අරං පලයං... හෙටවත්
 වරෙංකො බලන්න රුපියල් දහයක් තියේද බලන්න...”

කරවල කාලකුත් ඔතාගෙන දුකස් ගෙදර යන විට කඵවර
 වැටී තිබිණ. ජෙනිටා ගේ අත් යන්ත්‍රයට අලුත් පාට නූල් එළා
 තිබෙණු දැක දුකස් ආඩම්බරයෙන් වගේ දෙබැම රැළි කළේය.

“අද හිව්වි මුදලාලි ආවද ජෙනිටො?”

“ඔව්”

“රෙදි අරං ගියාද?”

“ඔව්”

“සල්ලිත් දීල ගියාද?”

ජෙනිටා උත්තරයක් දීමට පෙර හොරැකින් අම්මා දිහාව බැලුවාය.

“සල්ලි කොහෙන් දෙන්නද.... හැමදුම පරණ ගණු දෙනු හිලවු
 කරනව මියක ආයෙත් සතයක් අත පත ගාන්න පුළුවං එකක්යෑ...”

මේරි ජෙනිටාට පෙර කට ඉස්සර කළාය.

“උඹ කවඩි හොල්ලන්තෙ නැතුව හිටපං... මං උඹො ඇහුවෙ
 නෑනෙ...”

මේරි තවත් කතාවට ගියේ නැත. දුකස් පිළට ගියේය. බැහැගන

යන අඩ හදේ මළානික එළියක් මුදට වැටී තිබේ. පෙරළෙන රළු යාමකමට දිලියෙයි. හෙතෙම යළිත් ආ පිට හැරී ගෙට ආවේය.

“දුවේ ජෙනිටො...”

“ඇයි තාත්තේ?”

“අනේ දුවේ උඹ ලහ තියෙන මට රුපියල් දහයක් දියංකො... මං හෙට හවස නො වරද්දම ආපහු දෙන්නං.”

“අනේ නෑනෙ තාත්තේ මා ලහ”

ලුකස් හෙමිහිට හිස සැලුවේය. සුසුමක් රහසින් වගේ පිටව ගියේය.

“හොඳයි දුවේ.... උඹ තියා ගනිංකො...”

ලුකස් එය කීවේ, බොහොම පහත් හඬිනි. ජෙනිටගේ දෑසට කඳුළු නැංගේය. ඔහු මුළුතැන් ගෙට ගොස් කෙළුරුවාය.

“දෙන්නද අම්මේ?”

මේරි රවා බැලුවාය.

“දිහං බලන්න.... දිල තිවුණෙක් බලා ගන්න බැරියැ”

ජෙනිටා කට පියා ගත්තාය. රැට කෑම නො කෑවාය.

*

5

අඟුලානෙ වඩු මඩුවේ සිට පැමිණි ඇත්ටනි, ප්‍රජාමංඩල කියවීම් සාලාවට ගොස් ඇදිරි වැටෙන තුරු පත්තර බැලුවේය. නවකතා පොතකුත් ලබා ගත් ඔහු ආවේ, විනිශ්චිත ගේ ගෙය ලඟින් පාරට වැටෙන පටු පාර ඔස්සේය. මේ වෙලාවට විනිශ්චිත

පයිප්පය අසල ගැවයෙන බව ඇත්ටනි දනී. ඇය දත් මැද මැද මාන බල බලා සිටින විට ඇත්ටනි ආවේය.

“මේ. විස්කි වගේ පොතක් ගෙනාව අද...”

විනිශ්චිතා හිතැහි පොත අතට ගත්තාය. පොත දෙන විට ඇත්ටනි ගේ ඇඟිල්ලක් වෙලා ඇති බව ඔහු දුටුවාය.

“මක් උණාද ඇඟිල්ලට... තුවාල කර ගත්තද?”

“නියතට ඇඟිත්තක් කැපුන”

විනිශ්චිතා නො සතුටින් යටි තොල පෙරළුවාය.

“අනේ ඔය කෙහෙල්මල් වඩු වැඩේ අල්ලෙ දන්න... කාරෙකක් එළවන්න ඉගෙන ගත්තාම ඔයට හොඳා...”

“අපේ තාත්තට කාර් එකක් නෑනෙ...තිබුණ නං ඉගෙන ගන්න තිබුණ... එහෙම නැත්තං දෙසිය පනහක් විතර ඕනෑ වෙනව.”

විනිශ්චිතා මුවග ඇද කරමින් පොත තාප්ප බැම්ම උඩ තැබුවාය.

“බැරිද ඔයාට අම්ම මුට්ට ගහන ඒවෑං දෙසිය පනහක් විතර පන්නල දෙන්න?”

විනිශ්චිතා හිතැහි හිස වැනුවාය.

“බලමුකො”

“අනේ මං විහිළු කළා... ඔය ගිනි පොළි සල්ලි නං මට එපා...”

විනිශ්චිතා මුහුණ යෝදන්නට වූවාය. තරුණියෝ දෙදෙනෙක් පයිප්පය පැත්තට එමින් උත්ත.

“තව කවුද එනව... මං යනව ශ්‍රීඩා...”

“මං එහෙනං ඉරිද පල්ලි යන කොට පොත රිටර්න් කරන්නං කො...”

“හා...”

ඇත්ටනි පටු පාර දිගේ ඇවිත් මහ පාරට බැස්සේය. රිට නැන්ද ගේ කඩේ ඉස්සරහින් යන විට ඇත්ටනි ගේ හිතේ වකිතයක් ඇති විය.මේ වෙලාවට කඩේ වැඩි යෙනහක් නැත. ඇත්ටනි බිම බලාගත කඩයට පියමං කරයි. නිකමට වාගේ පාර පැත්ත බලන විට රිටා ඇත්ටනි දුටුවාය.

“ඇත්ටනි...”

ඇත්තටම හිටපු නගරවාය ආ පිට හැරී බැලුවේය. ඒ කට්ටි ඇත්තටම යන ඇමතුම පිට උණේ, අවුරුද්දකින් පමණ නොවේද? ඊටා ඇත්තටම හිස වනමින් බීරළු කොට්ටේ ලෙහිත් නැහිට්ටාය. ඇත්තටම ආ පිට හැරී ආවේය. ඊටා කඩ පිළේ ගරාදියට හේත්තු වුණාය.

“උඹලා මහ එකා ඉන්නවද ගෙදර?”

“මං එතකොට හිටියේ නෑ නැත්තේද...”

“නෑදෑ මිත්‍ර කං කියා ගන්න බැරි හිංද මං අයින් කරල හිටියේ... ඒත් මෙහෙ ඇවිත් කං කෙදිරි ගාන කොට පෙරෙයිද උදේ මං අකමාරුවට රුපියල් පනහක් දුන්න... මොනව උණක් සහෝදරයා තේද කියල මට උණු උණා... හවස නො වැරදීම ගෙනත් දෙන්නං කියපු මිනිහට තාම හවස් වෙලා නෑ...”

“අනේ මං දන්නෑ නැත්තේද... ඒව තාත්ත එක්ක බේර ගන්නෙ කයි ඇත්තේ... මට මිට කියල වැඩක් නෑ...”

අම්මත් ඇත්තටම කතා බස් කරනු ඇසී තැනි ගත් විනිශ්‍රීඩා කතා බහට ඇහුම් කන් දී ගෙන සිටියාය.

“එහෙම කියල හරි යන්නෑ... උඹ ගිහිං කියාපං මම සල්ලි ඇහුව කියල... පුටු වෙදෙං කරල එකට හතරක් ලාබ ගත්තම අනුංගෙ ගත්තු ගණු දෙනු බේරන්නත් හිත් දෙන්නෙ නෑ... කියෙන තත්තාව...!”

තම මුළු සිරුරම වෙළුම් කන්නාක් මෙන් ඇත්තටම දැනෙයි.

“මං කියන්නංකො තාත්තට”

“මහොම කියල ලිස්සල ගියාට හරි යන්නෑ... මගෙ සල්ලි මිනෑ... තාත්තලත් එකයි... අම්මල දුල පුතාලත් එකයි....”

ඇත්තටම කට පියාගෙන යන්නට ගියේය. විනිශ්‍රීඩා ගේ දෑයට කපුටු නැඟුණේය. ලුකස් මාම ගේ වැරදිවලට ඇත්තටම දෙස් අහන්නේ කුමකට දැයි මි තමාගෙන්ම විමසා ගත්තාය. ඇය තුළ බලවත් අනුකම්පාවක් උපන්නේය. ඊටා තව තවත් මුමුණුමින් රේන්ද මෙට්ටය හෙ ඉඳ ගත්තාය.

“සුටි බුටි ගහල රාජ කුමාරයෝ වගේ පාරට බහින හැටිනං බලන්නෝනෑ.... හිතප්පාති හිඟන්නො...”

“ඒ ගණුදෙනු වලට ඇත්තටම අයියට වගපළ කියල වැඩක් නෑනෙ අම්මෙ...”

“ආ.... කවද්ද බං උඹ අදවකත් විභාගෙ පාස් කෙරුවේ...? මට නීති උගන්වන්න එන්නෙ...”

විනිශ්‍රීඩා කර බා ගත්තාය.

“අනේ විනිශ්‍රීඩො උඹ කට වහ ගනිං... මගේ ගණු දෙනු මට බේර ගන්න දිල උඹ නිකා හිටිංකො...”

“නෑ... මම කිවුවේ ඇත්තටම අයියට දෙස් කියල වැඩක් නෑ කියන එක...”

“ඇත්තටම ඒ ගැන කිවුවහම උඹට කියෙන රුද්ව මොකක්ද?”

“මට නං ඇති රුද්වක් නෑ... ගණු දෙනුවක් ගැන කතා කරන්න මිනෑ ගණු දෙනු කරපු මිනිස්සුන් එක්ක...”

“විනිශ්‍රීඩෝ”

ඊටා දියණිය ගිල ගන්නට මෙන් රවා බැලුවාය.

“මං දන්නව උඹ ඇත්තටම බොහොම කරුණාවන්න බව... ඒ නෑන මස්සිනා කං හරියන් නෑ දුවේ මාත් එක්ක නං...”

පි.01
22

හිතේ අමාරුව පිට ඇත්තටම ගෙදර එන විට ලුකස්ට හොඳටම නින්ද ගොස් තිබුණේය. ඇත්තටම කුස්සියේ බංකුව උඩ හිඳගෙන පිහාන අත්ලට ගෙන බත් කන ගමන් අම්මා සමඟ විස්තර කීවේය. මේරිත් ජෙතිටාත් කතාව අසා සිටියේ මහත් විමනියෙනි. මේරි ගේ හිතේ මහත් පිළිකුලක් ද හට ගත්තේය.

“තාත්ත කරන පාහර වැඩ හින්ද මටවත් පාරට බහින්න හැටියක් නෑ... ඉනේ වස්තර උගස් කියල හරි ඒ ගැනි ගෙ සල්ලි ගිහිං දෙන්න කියන්න මිනෑ...” ඇත්තටම අත සෝද ගත එළියට යන ගමන් කීවේය.

ලුකස් සමඟ කළ ගණු දෙනුවලට අහක හිටපු ඇත්තටම දෙස් ඇසීම මේරි ගේ හිතට වාචා ගත නොහැකි වේදනාවකි. මි දොරකඩට ගොස් අතක් තුනටියට ගසා ගත, ගොරවමින් නිදන සැමියා දෙස කෝපයෙන් බලා සිටියාය.

ඇත්තටම සිතුවේය. පත්තු කරගෙන වැල්ල පැත්තට ගියේය. මුහුද තවමත් රළුයි. සුළඟ සීතලයි. අහසේ වලාකුල් වැල් පිරා ගෙන එන තීන් හඳ එළියක් හැම තැනම ඉහිරි තිබිණ. ඇත්තටම ගල් කුසේ උඩ ඇත නිසා ගත්තේය. ඇත පටු පාර දිගේ දෙදෙනෙක් ගමන් කරති. ඇහේ ඇළි ගැලි ගමන් කරන ඒ දෙදෙනා පෙම්වතුන් යුවලක් විය යුතුය. ඇහිල්ල විකක් පුපුරා ගනියි. ඒත් හෙට ද වැඩට යා යුතුය. බොහෝ ඇතින් දුම්රියක නලා හඬ ඇසේ. කැනේයානු ඇත්තේම හඬ ක්‍රමයෙන් මතු වෙයි. නවයයි පහට මේ හරියෙන් යන අලුත්ගම දුම්රිය විය යුතුය. ඇත්තටම හිස හරවා ගෙවල් පැත්ත බැලුවේය. රේල් පාර වැටී ඇත්තේ ගෙය පිටු පසිනි. දුම්රියේ ආලෝකය වැටී, පිනි තැවැරුණු රේල් පිළි දිලියෙයි. දුම්රිය ගෙවල් පසු කර යන තුරුත් ඇත්තටම ඒ දෙය බලා සිටියේය.

රාත්‍රී ප්‍රවාහන අවසානයේ ඇසෙන වාදනය කොහේදෝ ඇත ගුවන් විදුලි යන්ත්‍රයකින් ඇසෙයි. ඇත්තටම ගෙදර ගොස් නිදා ගත්තේය.

පාන්දරත්ම ගෙදරින් පිටව ගොස් තිබුණු ලුකස් ගෙදර ආවේ, ඇත්තටම දුම්රිය පළමු යාමට සුදුනම් වෙමින් සිටියදීය. ඇත්තටම තාත්තා ගේ ඉහේ සිට පහළට බැලුවේය. මස් දියවී ඇට කටු පැදුණු තාත්තා ගේ දෙ උර හිස් දකින විට ඇත්තටම ගේ හිතේ තරහ තරමක් පසු බැවේය. ඇත්තටම හිස පිර පිරා එළියට ගමන් කළේය.

“අර ගැනිගෙ. ගත්තු සල්ලි ගිහිං දෙන්නෝනැ... පාරට බහින්න හැටියක් නැ ලජ්ජාවේ....”

“මොන ගැනිද බං...?”

“රිට නැන්ද” යි කියාගෙන ඇත්තටම මිදුලට බැස ගියේය.

ලුකස් තිගැස්සි බලා සිටියේය. ඇත්තටම නො පෙනී යන්නටත් පෙර මේරි වග පල කියන්නට වුවාය. ලුකස් විකක් කර බාගෙන සිටියේය.

“හැබැට උඹල වස්තරේකුත් ඇඳ ගෙන ද මය ගැනිගෙ. ණය ඉල්ලන්න ගියේ?”

ලුකස්ට අසූ භාර දහටම නැග්ගේය.

“තෝ කට වග ගං... ඒකි මගේ නංගි... මගේ නංගි මට මොනව කිවුවත් කමක් නැ...”

“ආ ඒකට නං කමක් නැ... හැබැයි උඹල නැති අතරතුරේ මෙතන ඇවිත් අපට හෙම දෝස් මුරයක් අරින්න ආවොත් මං මන්න පිහිය අතට ගන්නව..... ආත් ඒක මතක නියා ගනිල්ල...”

ලුකස් කතා කළේ නැත. කටු අකුල වගේ සිටියට මේරි එහෙවු කටයුත්තකට උණත් පසු නො බසින බව ලුකස් දැනී.

“අහක හිටපු ඇත්තටමත් ඒකි දෝස් කියල තියෙනව....”

“ඒකි අහවල් එහෙකට ද ඇත්තටම අල්ල ගත්තෙ... ගණු දෙනු කළේ මම නෙ?”

“තෝ.... දදකිං ඒව අහන ලස්සණ.... ගිහිං අහපල්ල වැදගත් නහාගෙ....”

“තෝ කට වග ගං රිරියෙ....”

ජෙතිටා අම්මා ගේ අතින් ඇද්දාය. ලුකස් කම්බි ලේන්සුව කරේ දමාගෙන මිදුලට බැස්සේය. හිස කවරදකවත් නැති තරමට අවුල් සහගතය. රිට නංගි ඇත්තටම වග පල කීම නම් කොහෙත්ම අනුමත කළ නො හැකි වරදකි. තමන් ගෙ අත වරද ඇති බව ලුකස් ගේ යටි හිත කියයි. සන්නියාගු මුදලාලි දෙන්නට පොරොන්දු වූ රුපියල් දහය ලබා ගෙන රිටා ගේ ණය බේරා දැමිය යුතුය.

ණය ගන්නට ගිය ලුකස් එ වර තවත් තොණ්ඩුවක පැවැලුණේය. පොල් ලෙලි ගොඩ දැමීමට සෙනහ මදි නියා එහි යන ලෙස සන්නියාගු අණ කළේය. ලුකස් හැන්දෑ වන තුරුත් ලෙලි ගොඩ දැමීමේය.

ඉර බැහැගෙන යන විට ලුකස් ගේ අතට රුපියල් පහළොවක්ම ලැබිණ. ලුකස් ආතර් ගේ කඩේට ගොඩ වී උතුරු මස් කැල්ලක් තලු ගස ගසා රුපියල් හතරක බිවුවේය. ඇහ පතට ප්‍රාණවත් බවකුත්, හිතේ එඩිතර ගතියකුත් මතු වී ගත ආ හෙයින් ලුකස් මහට බැස්සේය. ඔහු රිටා ගේ කඩේ ළඟට එන විට හතට ළංව තිබිණ. හෙතෙම කඩය ඉදිරි පිට හිට ගෙන උතුර පැදුවේය. රිටා පාරට එබිකම් කළාය. ලුකස් විලිස්සුවේය. බඩතරේ තිබුණු රුපියල්

පනස් පහ මීටට ගත්තේය. කඩ පිළිට පයක් ගසා ගෙන ආයෙත් රජු බුරුල් හැරියේය.

“ඇ ඛෙ... උඹ හිතන්න ඇති මම උඹේ රුපියල් පනහක් අර. රටේ පිටවෙයි කියලා... තේද?”

“උඹට එව්වර හපංකමක් කරන්න බැරි විත්තිය මං නොදන්න එක්කැ”

“තු... විතරක් පෙරේනි එක කියන ලස්සණ...! මේ. තොගේ රිමිපිය”

ලුකස් රුපියල් පනස් පහ රිටා ගේ මුණට දමා ගැසුවේය. “මොකාවද අයියෙ උඹ මේ එන්න හදන්නෙ... උඹ දන්නව තේද මෙතන ලේස්සියෙකුත් ඉන්න බව... නැහැදිව්ව කතා කියන්නෙ...”

“කට වහපිය පර බැල්ලි... තොගේ හැදිව්ව කම මගෙං අහ ගන්නෙපා... මගේ සහෝදරී උණාට තොගේ කැරැට්ටුව මං නොදන්න එක්කැ බොල”

“උඹ එළියට බැස්සෙ නැත්තං... මං අයිය කියල බලන්නැ ගන්නව කොස්ස අතට...”

“කොස්ස...? ගංකො බලන්න කොස්ස...”

දැන කපුරු පුරවාගෙන සිටි විනිශ්චිත, මව ගේ අතින් ඇල්ලුවාය.

“උඹ අතකට පලයං කෙල්ලෙ... ඒ සහෝදරකං මම බලන්නෙ නැ... අවලමා... සල්ලි ගන්නකොට හොදයි... දෙන කොට මම බැල්ලි...”

“බැල්ලි තමයි බොල... වල් බැල්ලි... තෝ නිකං දුන්නද... ගිනි පොළි කාර...”

“තෝමනෙ යකෝ ඇවිත් පිංසෙණ්ඩු වෙලා ඉල්ල ගත්තෙ... ලෑස් නැති බල්ල...”

“තොගෙයි මගෙයි ගණු දෙනුව තෝයි මායි බේර ගන්න ඕනැ...”

“තොගේ කියෙන නැහැදිව්ව කමට ඒක ඇත්ටනි එක්කත් කිව්ව...”

“තොට ගන්න හොදයි. මහ ලොකු ඒජන්ත පුතා දැන ගත්තම ලෑස්සිය...”

“තොගේ හක්ක...” යි කියමින් ලුකස් පිළිට පිනු මුත්, පිටු පසින් සිටි කිසිවෙක් ඔහු අල්ලා ගත්තේය.

“මොනවද ලුකස් අයියෙ මේ කරන විකාර... කැව බිව්ව නං ඒ හැටියකට යන අතක පලයං...”

“අතූරපං පිරිස් හොඳ හිනිං මාව...”

ලුකස් අත ගසා දමා අඩි දෙක තුනක් ඉස්සරහට ගියේය. මව ඇතුල් ගෙට තල්ලු කළ විනිශ්චිත උච්චස්ස හරස් කොට හිට ගත්තාය.

“අතේ ලුකස් මාමෙ පිං සිද්ද වෙයි යන අතක යන්න...”

“තෝත් එනවද බොල බලු කික්කි වගෙ බුරල මාව බය ගන්නන්න?”

ලුකස් ඉස්තෝස්පුවට ගොඩ විය. රිටා මුළුතැන් ගෙට දුවගෙන ගොස් මන්න පිහිය අතට ගත්තාය. පිරිස් මහත් වැයමෙන් ලුකස් පාරට ගත්තේය.

“නිකං මිනිස්සු හිතස්සන්නැතුව මේ මෙහෙ වරෙං යකෝ යන්න”

පිරිස් ලුකස් ඇද ගෙන යන්නට විය. රිටා මන්නෙ අතේ කියා ගෙන බලා සිටිය දී ලුකස් බොහෝ ඇත් වන තුරු තිත්ත කුණු හරුපෙන් බැණ බැණ ගියේය.

ලුකස් ඇද ගෙන යාමෙන් හෙමිබත් වූ පිරිස්, විදිලි පහන් කනුවක් යට තතර වූයේය. ලුකස් තවමත් රිටාට බැණ වදි. ආරවුලට මුල මොකක් දැයි පිරිස් ඇසූ විට ලුකස් සිද්ධිය මුල සිට අතට විස්තර කළේය. මාකස් පුටු පෝඩුවට රුපියල් පනහක් ගත් බව අසන විට පිරිස් විමනියෙන් තළල රළු කොට අවඥාවෙන් මුවග ද ඇද කළේය.

“මඳැයි හා පුරා කියල උඹත් බිස්තස් එහෙකට බැස්ස... තල්ල මිනිහෙක්ගෙං නෙව උඹ බඩු අරගෙන තියෙන්නෙ”

සැබැවිත්ම මාකස් පුටුවලට තමා ගෙන් තො වටිනා මුදලක් ගත්තේය යන හැඟීම මෙ වෙලෙහි ලුකස් තුළ වහා ඇවිළිණි.

“උඹ නිකං මට මතක් කළා නං මං උඹට ජේකොබ් බාස්ගෙ රුපියල් හතළිහ ගාණෙ පුටු පෝඩුවක් අර දෙනව...”

ඇත්ත වස්තුව මාකස් තමා රැවුට්ටුවේ යැයි දැකපිට සිතේ. එය හිතේ බලවත් කෝපයක් නංවයි. හිත නො සන්සුන් විය.

“රිටන් උං දුන්නු එක පුටුවක ගැටයක්.... ඒකො මට තවත් රුපියල් පහකට කෙළ වුණා..!”

පිරිස් කොක් හඬ ලැවේ. පාරේ යමින් සිටි මර්තිනු ද මෙ තැනට ලං කළේය.

“බලහංකො මර්තිනු.... අර යකා දැකියගෙං පුටු ජෝඩුවට රුපියල් පහකට අරං කියෙනවනෙ....”

“මොනව යකෝ...? ඔය යකා නදෝර්ස්ට ජෝඩුව දෙන්නෙ හතළිහ ගාණෙ... සාප්පුවට දන්නෙ තිස් පහ ගාණෙ?”

“නදෝර්ස්ට දෙන්නෙ හතළිහ ගාණෙ?”

දැකපිට ඇස් ගෙඩි උප්පා කෝපයෙන් ඇසුවේය.

“බොරු නං අහල බලහංකො”

“දන්නවද මස්සිනා... රිටන් උං මේ යකාගෙ ඇහේ ගහල කියෙන්නෙ ගැට කකුලක් එක්ක පුටුවක්”

මිතුරෝ දෙදෙන එ වර අත්පොති ගසා මහ හඬින් හිනාහෙන්නට වූහ. මාකස් කෙරෙහි දැකපිට තුළ මෙකෙස් පැවති කෝපය ක්‍රෝධයක් මෙන් ඇවිළෙමින් හිත වෙළෙන්තට විය. තමා රැවුට්ටුවේ යන හැඟීමක් සමඟ ඔහු ගේ කෝපයට දැඩි ලජ්ජාවක් ද මුසු වෙයි.

“හොඳයි... බැල්ලිගෙ පුතාගෙ මං ඔකෙ පාඩුව අල්ලන්නංකො...”

දැකපිට දත් මිටි සපා හිස සලමින් නික්මුණේය.

“ඒකො කමක් නෑ.... දැං ඉතිං හිමිං සිරුවේ පරෙස්සමේ ගෙදර ගිහිං බුදිය ගනිංකො...”

පිරිසුත් මර්තිනුත් අනෙක් අතට ගමන් කළහ. ඊටා නංගි පිළිබඳව හිතේ කිවුණු කෝපය සමහන් වී තිබේ. එතැන දැන් පැළ පැයමිව ඇත්තේ මාකස් වෙනුවෙන් නැඟුණු බලගතු වයිරයකි.

අහසින් පාත් වුවකු මෙන් මාකස් තමාට සැලකුවේ ඇයි? දැකපිට ආතර්ගේ කඩිට ගොඩ වැදී රුපියල් දෙකක ණයට බිවේය. හිත බෙහෙවින් එඩිතර වුවාක් මෙන් ඔහුට දැනෙයි.

දැකපිට, මාකස් ගේ වඩු මඩුව ඉස්සරහ පටු පාර දිගේ වැනි වැනි ගමන් කරයි. වඩු මඩුවේ දැල්වෙන භූමි තෙල් ලාම්පුවෙහි

එළිය ඔහුට පෙනේ. දැකපිට යටි ගිරියෙන් හුවක් තබා අමු තිත්ත කුණු හරුපයක් කීවේය. මරණය කැමැති ඕනෑම මාළුවකුට ගසා ගැනීමට සුදුසු ඇමක් වැනි කුණු හරුපයකි. අතවැසියා සමඟ පුටුවකට ඇණ ගසමින් සිටි මාකස්, හඬ ආ පැත්ත බැලුවේය.

“අද දැකපිට නහුතෙට වැදිල වගෙයි”

“හම්”

වැනි වැනි ආපු දැකපිට, වඩු මඩුව ඉස්සරහ නැවතුණේය.

“ආ... දැකපිටයියා.... අද ජය වෙලා වගෙයි....?”

මාකස් ගේ සරදමෙන් දැකපිට පිපිරුවේය.

“කට වහපිය වෙයිගෙ පුතා... ජ... ය... වේ... ලා... තොට මම කියන්නෙ නෑ ජය වෙව්ව හැටි....”

දැකපිට කඩුල්ලට පයක් ගසා ගත බිරුසන් දෙන්නට විය. මෙතෙක් උඹ නොදකිත් කියා ගෙන නැති දැකපිට ගේ මේ වෙස් පෙරළිය කුමක් ද? මාකස් තිගැස්සුණේය.

“බැහැපිය බා.. ලේ. මෙහාට වර තොට මං ජය වෙව්ව හැටි කියා දෙන්න...”

මාකස් ගේ අත වැසියා දැන් තුනටියට ගසා ගත රළු හඬින් කතා කළේය.

“හා... හා... යන්ඩ යන්ඩ... කරුණාකරල යන්ඩ අංකල් වද නොදී....”

“යන්ඩ...? මං තොගෙ මහ එකී දිහැ යන්නද බොල? යන්න නෙවෙයි යකෝ මං ආවෙ.... තොපිව මරාගෙන කන්න.... ගෙරි වල් බල්ලො. වෙන එවුන්ට රුපියල් හතළිහට දෙන පුටු ජෝඩුවට මගෙං පහහක් ගත්ත... රිටන් පළු කකුලකුත් එක්ක පුටුවකට....”

එන පොට ඒ තරම් හොඳ නැතැයි මාකස්ට සිතුවේය. ඔහු රැල් බුරුල් හැර ගොරෝසු හඬින් කතා කළේය.

“උඹ කෑව නං බිවුව නං ඒ පිදියට පලයං දැකපිට අයියෙ හොඳේ.... ගිහිං මේරි අල්ලගෙන විනෝද වෙයං. පුටු ගැන අපි වෙන වෙලාවක කතා කරමු....”

“වෙන වෙලාවක් මොකක්ද ජඩයො.... වර දැං කතා කර ගන්න....”

මාකස් ගේ ඉවසීම ඉරි නැවතිය. කාපු බිඳු පළියට එක එකා ගේ ගැටුම්වලට මේ තරම් යටත් වන්නේ කුමකටද?

“පුටු පෝටුව මම බලං උබේ ඇගේ ගැහුවේ නෑනෙ..... ඒ හින්දා වැඩේ ගොඩ. බේරගත උඹ යනව ද එහෙම නැත්නං.....”

එසේ අසමින් මාකස් මඩුවෙන් එළියට ආවේය.

“වර.... වර.... වර ආන් එහෙම මෙහාට....”

ලුකස් කඩුල්ලෙන් ඇතුළට පැත්තේය. මාකස් ගේ අත වැස්සා ද නියත අතට ගෙන මිදුලට බැස්සේය. ඔහු මහත් රළු පෙනුමින් සුඛ උඩු ධවුල් කාරයෙකි. ඔහු සරොම කැස කවමින් ලුකස් ඉදිරියට ගමන් කළේය.

“ඒ ජාතියො ආවොත් නාකිය බිම බාවල පපුවේ කුඩිම්බියක් පිදිනව.... දන්නවද.....?”

කාත්තාත් රිට නැත්දත් කලහ කර ගන්නා බව ආරංචි වී පාර පැත්තට යමින් සිටි ඇත්ටනි, වඩු මඩුව පැත්තට කන් දුන්නේය. අර ඇසෙන්නේ කාත්තා ගේ කට හඬ නොවේද? ඇත්ටනි පාර අද්දර වැටෙත් පොල් පරාලයක් ද උගුල්ලා ගෙන වඩු මඩුව පැත්තට දුවන්නට විය. ඔහු කඩුල්ල පනින විට මාකස් ගේ සහවරයා නියතක් උපක් කරගෙන ලුකස් ඉදිරියට එමින් සිටියේය. වහා ඉදිරියට පිනු ඇත්ටනි, දෝත බදු සහවරයා ගේ හිසට පොල් පරාල පහරක් හෙළිය. ඇද වැටෙන සහවරයා මුදු ගැනීමට මාකස් පහතට නැමුරුවත්ම ලුකස් වහා නැමී මාකස් ගේ පිටට උල් පිහි පාර කීපයක් ඇත ගෙන ඇත ගෙන ගියේය. මාකස් මර ලකෝනි ගසාගත මද දුරක් ඇදී ගොස් බිම ඇද වැටුණේය. ඇත්ටනි තවත් පොල් පරාල පහරකින් සහවරයා ගේ ඔද බිඳ දැමීමේය. කලහය ඇසී වටින් පිටින් සෙනහ දුවගෙන ආහ. ඔවුන් එන විටත් ලුකස් කැටුව ඇත්ටනි එතනින් අතුරුදහන්ව සිටියේය.

මිනිසුන් ගේ කලබලගැනියත්, ගැහැනුන් ගේ විලාප හඬත් චූචුදු සුළං රළුවල සෝභාව සමඟ කැළැකී මුළු වෙරළ බව පෙදෙසම අවදි කරවන්නට විය.

*

ටිට්ලොස් පැය ඉක්ම යන්නට පෙර ලුකස් හා ඇත්ටනි පොලිස් අත් අඩංගුවට පත් වූහ. බරපතළ තත්ත්වයක පසු වූ මාකස් හා ලෝගුස් රෝහලට ඇතුළත් කරනු ලැබූහ. සිද්ධියේ අගත් මුලක් කේරුම් බේරුම් කර ගත නො හැකිව මේරිත් ජෙනිටාත් අන්ද මන්දව තනි වී අසරණ වූහ. අහළ පහළ වැඩි දෙනෙක් කතා බස් කළේ තුවාල කරුවන් පිළිබඳවය. මාකස් කොයි මොහොතේ මිය ගියේ දැයි යන බියකරු පුවත දැන ගන්නට හැමෝම පුල පුලා සිටියහ. ලුකස් හා ඇත්ටනි ගැන අනුකම්පා සහගත චිත්තයක් හෝ පිට කළේ කලාතුරෙකින් කෙනෙක් පමණි.

“දැං ඉකිං කාටද ජෙනිටො මේ විපැත්තිය ගැන කියන්නෙ... මයිකල්ටවත් ටැලිකරං ගහමුද?”

මේරි කදුළු පිරුණු දෑස් උප්පා ජෙනිටා ගේ මුහුණ බලා සිටින්නට වූවාය. ජෙනිටා සෝකයෙන් බිම බලා ගත්තාය.

“මොකෝ උඹ කියන්නෙ දැන්නුවට වැරද්දක් නෑ නේද බං?”

“එකාතකිං එයා ආවයි කියලත් මොනව කරන්නද අම්මෝ?”

මේරි ඉවත බලාගෙන හිමිහිට හිස සැලුවාය.

“එයා මෙහෙ ආපු අතරෙ ඒ මිනිහ මුක්ටරේ වැඩට වෙනකෙනෙක් ගන්නත් බැරි නෑ.... ඔන්නෑං විස්තරේ කියල ලියුමක් දමුකො”

“ඒකත් ඇත්ත... අනිත් අතට අතේ සතේ නැතුව එයා ආවයි කියලත් මොනව කරන්න ද?”

ජෙනිටා දුකින් කර බා ගත්තාය.

විල්සන් මාමත්, ලියෝ බාප්පත්, මැල් පප්පත් ඒ පවුල්වල

කොල්ලො කරුවන්ගේ ඉඳි හිට ඇවිත් කතා බස් කොට ගිය මුත්, වාරකත් කාලය නිසා ඔවුන් අත වුව ද විසි කළ හැකි මිල මුදලක් තිබුණේ නැත.

කෝලාහලය ගැන ආරංචි වූ වේලේ පටන් විනිශ්චය කළ ගත කළේ මහත් අසහනයෙනි. ඇත්තටම පොලිස් අත් අඩංගුවට ගනු ලැබූ බව ආරංචි වූ මොහොතේ ඇගේ දැසින් කපුළු පැත්තේය. මොන තරම් නො හොඳ නොක්කාවූ කම් ඇතිව සිටියත්, ලූකස් අයියන් ඇත්තටම කරදරේක වැඩි ඇති බව ආරංචි වූ මොහොතේ පටන් රිටා ගේ හිතේ ද සහෝදර කැක්කුමක් මෝදු වෙමින් පවති. කඩේ ඇරඟන හිටියත් හිත සැහෙන දුරට නො සංසුන්ය. පාරේ යන එන උදවිය කෝලහලේ ගැන එක එක විදියේ තොරතුරු කියති. වැඩි දෙනෙක් කියන හැටියට, මෙය පාර ලූකස් අයියා එල්ලුම් ගස් යන එක පිතුරුය. 'මම තනි වෙනවා' යන ආත් මාර්කකාම් හැඟීම රිටා ගේ හිත බිය පත් කරවයි. ඇත්තටම විනිශ්චය ආශ්‍රය කිරීම රිටාට රිස්සුම් නො දෙන්නේ, ඇත්තටම ගැන හිතේ කියෙන අව කරුණාවක් නිසා නොවේ. විනිශ්චයට ඇත්තටම වඩා වත් පොහොසත් කරුණයකු සමඟ සරණ යා හැකි බව රිටා දනි. 'මිනි මරා ගන්න උණක් පිටත් වෙලා එපායැ' යන හැඟීම රිටාගේ හිතේ නළියයි.

"මට නං ඔය මිනි මරුවො බලන්න යන්න බැ..... ඒ උණාට පිරිස්ව වත් අරින්නෝනැ වං හුං බලාගෙන එන්න"

බිරාන්තටුව ඇතුළු කාමරේට වී සිටින විනිශ්චයාට ද ඇසෙන සේ රිටා කීවාය. පිරිස් රිමාන්ති එකට ගොස් වග තුග බලාගන එන තුරු රිටාටත් වඩා විනිශ්චයා ගේ හිතට අස්වැසුමක් නො විය.

පිරිස් ගේ කට හඩ ඇහුණු ගමන් ම විනිශ්චයා ආලින්දයට කර පෙවුවාය.

"ඇප දෙන හෝඩුවාවක් හෙම තාම නැතුව ඇති ?"

"හුත්.... ඇප.... ? ඇප දෙන්නෙ කොහෙද බං දැමීම.... මාකස් යාංතං ගොත ගහන කිවුලු පිහියො ඇත්තෙ ලූකයිය කියලා.... තාම හරියට ලෙඩාගෙ කට උත්තරයක් වත් ගන්න බැරිව තියෙද්දි

ඇප දෙන්න? උඹ හිතුව ද පොලිසියෙ ඉන්නෙ ඕල්මොරොන්දං කාරයො කියලා....?"

රිටා ගේ මුහුණ කම්පාවෙන් අපුරු ගැසිණ.

"එතකොට ඇතිටනිට කොහොමද?"

"අප්පල පුතාල දෙන්නම ඔය හිටියෙ බලු කුක්කො වගෙ...."

පිරිස් සුරුවුවුව පත්තු කරන තුරු රිටා හ්‍රාන්තව බලා සිටියාය.

"ඇතින් හිටල කරන උදවු පදවුවක් මිය මට නං මිවැ දුවල පැනල මුකුත්ම කරන්න හැටියක් නැ.... අනේ පිරිසියෙ හෙට උදෙත් උඹ හිනිං බලල එන්නෝනැ...."

"ඇහැක් උණොත් මං එන්නංකො" යි කියාගෙන පිරිස් එළියට බැස ගියේය.

රිටා ආයෙත් බිරළු කොට්ටය ලඟ ඉඳ ගත්තාය. මාකස් මළොත් වැඩේ බරපතල වෙන බව ඇයට වැටුහෙයි. තමන්ගේ කමක් ඇඟට නො ගෙන ඇහැත් කනත් පියා ගෙන සිටින්නට හිත හදා ගත හැකි වී නම් කොපමණ අගේද? ඔී ගෙතුම මොහොතකට නවතා පාර ඉස්මත්ත බැලුවාය. කොහේදෝ ගමනක් ගිය මේරි නෑනා පාර ඉස්මත්තේ හරස් පාරෙන් හැරී යනු රිටාට පෙනිණ. 'සත්කියාගු මුදලාලි මුණ ගැහෙන්න යන්න ඇති' යි ඔී තමාටම කියා ගත්තාය. 'කාලකණ්ණි ගැනියි අර කෙල්ලයි අමාරුවේ වැටුණ' යි රිටා තමාටම කියා ගනිමින් යළිත් බිරළු ගොතන්නට වූවාය.

හැන්දෑවේ සැමියාත් පුතාත් බැහැ දැකීමට ගිය මේරි, සත්කියාගු මුදලාලි ගෙන් නම් ඒ තරම් උදවු උපකාරයක් බලාපොරොත්තු විය නොහැකි බව කීවාය. මහරගම හිව්වි මුදලාලිට කාරණය දැනුම් දෙන ලෙස ලූකස් කීවේය. අතුලානේ ක්‍රිස්ටෝපර් බාස්ට කොහොම හරි පණිවිඩයක් යවන ලෙසටත්, මයිකල්ට ටෙලිග්‍රම් ගැසිය යුතු බවත් ඇත්තටම කීවේය.

රිටා එළවළු තුන පහ මල්ලකුත් ලක ලෑස්ති කරගෙන වැල්ලෙ ගෙදරට එන විට පහට පමණ වී තිබිණ. නැන්ද පස් අවුරුද්දකට පසු තමන් ගේ ගෙදර පස් පැහීම, ව්‍යසනය තුළින් මතු වූ භාග්‍යයක් ලෙස ජේතිවා සලකයි. අවට වසන්නවුන් තමන් සමඟ වැඩි මනාපයක් නැතත්, රිට නැන්දට ගරු සරු දක්වති. එය

හිතේ බලාපොරොත්තු හා දිරිය වැඩිමට හේතුවකි. රිටා නැන්ද හෙට නැතහොත් ජෙනිටා එවෙම මල්ල හාර ගත්තාය.

“කෝ බං අම්ම... මදැයි පෙරේද නැන්දාවේ මාව මරන්න ආපු උඹලා මහ එකා අත්තිමට කොර ගත්තු දේ...”

රිටා ඉස්කෝප්පුවේ පුටුවේ වාඩි වී හති ඇර ඇර කකා කරයි.

මේරි ඇවිත් දොර කඩ හිට ගත්තාය.

“ඒ නැඩය නං මොනව කර ගත්තත් කමක් නෑ.... ආං අර කොටු ගැන මතක් වෙනකොටයි මට හිතට අමාරු...”

“මාත් මත තමයි නංගියෙ දෑ ටිහකට ඉස්සෙල්ල කිය කිය හිටිය...”

රිටා හිස හරවා මේරි ගේ ඉහේ සිට පහළට බැලුවාය. ඇගේ මුහුණ බෙහෙවින් අඳුරුයි. වැල් කෝටු වැනි අත පයවල නහර වැල් ඉල්පි තිබේ. මේරි ගේ සෝමාරි කට හඬ රිටා තුළ අනුකම්පාවක් නංවයි. රිටා බඩතර අත ගා හැඹිලිය අතට ගත්තාය.

“මාත් මේ දවස්වල දහ අතේ ණය වෙලයි ඉන්නෙ.... ඒ උණත් ඉතිං සහෝදරයෙක් වෙව්වි කොට මේ ගෝත කරුමවලට මාත් හවුල් වෙන්න එපාය...”

රිටා දහයෙ කොළ තුනක් එළියට ඇද මේරි වෙත දිගු කළාය.

“දැනට මේක කියා ගනිංකො...”

මේරි අදි මදි කරන බවක් අහවමින් රුපියල් තිහ බාර ගත්තාය.

“ඒ වෙනඩ ඉස්සර මං යන්නෝනෑ.... ජෙනිටො අර මගේ වේවුල් කුඩෙ අස් කරල දියං....”

රිටා නැඟිට්වාය. ජෙනිටා පෙරැත්ත කළ මුත් තේ එකක් බොන්නට වත් නො රැළුණු රිටා, හිස් වේවුල් කුඩයක් ගෙන මිදුලට බැස්සාය.

“කුණු පෙරේති..... ලෝකාපවාදෙං බේරෙන්න ආව..... මං හිතුව අඩු ගාණෙ එක රුපියල් සියක් වත් දිල යාවි කියල....”

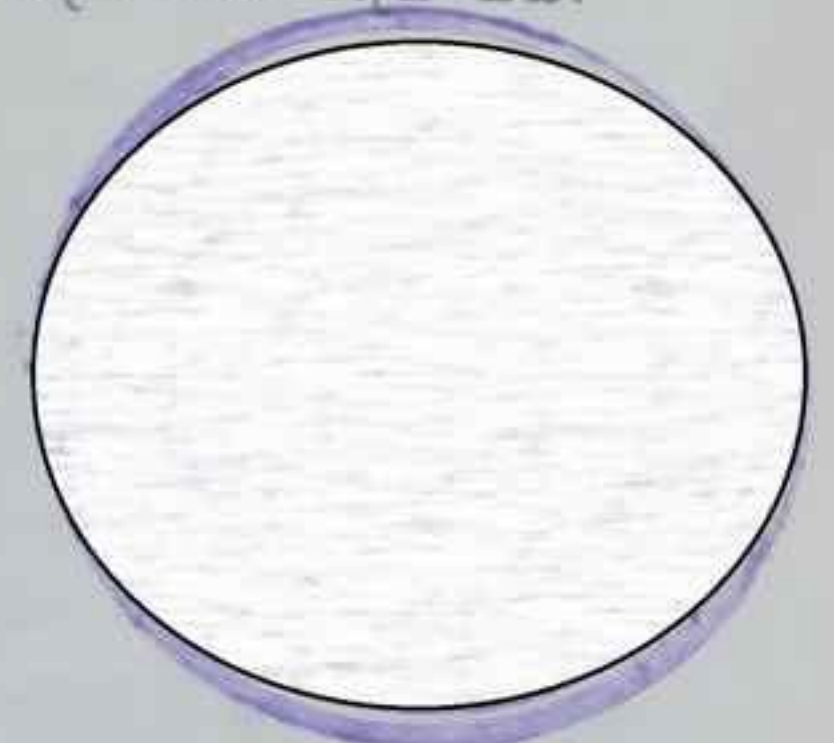
රිටා නො පෙනී ගිය පසු මේරි හෙමිහිට මැසිපිලි කියන්නට වුවාය.

නැන්දාවේ තනි රකින්නට පැමිණි මෝසස්, කෝලාහලයේ තුවාල කරුවන් ගැන අලුත්ම තොරතුරු කියයි. ඔහු කියන හැටියට

මාකස් හෙට එළි වෙන්නට පෙර වුව ද මිය යන්නට බැරි නැත. අම්මල දුල බිරාන්තව්වු වී මේ තොරතුරුවලට කන් දී ගෙන සිටිති. අවුරුදු පහළොවක් තිස්සේ දූකස් සමඟ එකම ඔරුවේ මුදු ගිය මෝසස්, දැන් ඒ පන්නය සඳහා අලුත් සගයෙකු සොයන බව මේරිට ආරංචි වී තිබේ. හිත රිදෙන්තට යමක් කිවොත් මෝසස් තනි රැක්මට නො එන බව දන් හෙයින් මේරි හිතේ අමනාපය නො අහවයි.

මෝසස් කියාපු හැටියටම ඊ ළඟ දවසේ නැන්දා යාමයේ මාකස්ලා ගේ ගෙවල් පැත්තෙන් මහත් විලාප හඬක් නැඟෙන්නට විය. මාකස් රෝහලේ දී අවසන් ගමන් ගිය පුවත ඒ විලාප හඬෙහි මුසු වී තිබිණි. මේරිත් ජෙනිටාත් බෙහෙවින් තැති ගත්හ. ‘මළ එක හොඳා’ යි මේරි ගේ හිත කුසු කුසු ගායි. ‘පිවත් උණා නම් ඕකා පස්සෙ ලේ පලිය ගන්නව’ යි ඇගේ සිත කියයි. එහෙත් දූකස්ටත් ඇන්ටනිටත් දැන් ඉතින් ඇප පිට ගෙදර ඒමට නො ලැබෙන බව මේරිට සිහි වේ. මොහොතකට පෙර හිතේ ඇති වේගන ආ සැනසීම ඒ සිතුවිල්ල සමඟ ගැටී වහා නැසී යයි.

*

වට පිටාවේ ගෙවල්වල කොයි කවුරුත් මාකස් ගේ අවමහලට සහභාගි වූහ. හය හමාරට පමණ භූමදන කටයුතු අවසන් වූ බව මෝසස් ලොක්කේ කියයි. ඔහු පිළේ පුටුවෙහි වාඩි වී අඩ අළුරේම සුරුවිවුවක් උර උරා මරණ ගෙදර තොරතුරු කියයි. ජෙනිටා ගේ ඇතුළට වී, ලිහි ගිය සාය වාටියක් මසන ගමන් මෝසස් හා මව අතර සිදුවන කතා බහට ඇහුම්කන් දෙයි. මේ වෙලාවේ මයිකල් වත් හිටියා නම් හිතට මොන තරම් සහනයක් ද? හිටියා නම්

මොන මොන දේකට පැටලේදී දැයි කියන්නට බැරිය. නො හිටපු එකක් හොඳ යැයි ඇයට යළිත් සිතේ.

“කවුද මෙහාට එනව වගේ” යි මේරි කීවාය. ජෙනිටා පටස් ගා හුන් තැනින් නැගිට එළිපත්ත හෙට ආවාය. සිගරට් එකක් බිබි කලබලයෙන් වාගේ අඳුරේ එන කැනුත්තා මයිකල් බව ජෙනිටා හැඳින්වාය.

“මේරි නැන්දේ”

මයිකල් හිතැති ගෙන පිළිට නැගේය.

“අනේ පුතේ.... අපි මහ විනාසක පැටලුණා” යි කියමින් මයිකල් ගේ උරහිසට අතක් දමා ගත් මේරි, කඳුළු වගුරුවන්නට වූවාය. මව හඬන විට ජෙනිටා ගේ දෙ කොලේ හිනාව පලා ගියේය.

“විකාරනෙ....” යි කී මයිකල් කෙළින්ම ජෙනිටා ගේ මුහුණ බැලුවේය.

“ගන්න ජෙනිටා මට වතුර එකක්... ඔව් ලෝකෙ හැම තැනම සිද්ද වෙන දේවල් නෙ”

මයිකල් එසේ කියා සිගරට් කොටය මිදුලට විසි කොට මෝසස් අසල ඉඳ ගත්තේය.

“ඇ ඉලංදුරිය... උඹ ආරංචි වෙලා ආවද... එහෙම නැතුව නිකං ගමේ ඇවිත් යන්නාවද ?”

“මම පත්තරේ විස්තරේ දැකල ආව මෝසස් ආනෙ... මොකෝ මෙහෙම එකක් දන්නල නිකං වැලිකරං කොළයක් ලියන්න එකෙක් ඉන්න එකක්යැ මේ ගෙදර !”

වෝදනා නහන ගමන් මයිකල් මුහුණවත් නො බලා, ජෙනිටා දුන් වතුර විදුරුව අතට ගත්තේය.

නිදහසට කරුණු කියන්නට වූයම් කළහොත් මයිකල් වඩාත් තදින් කිපෙන්නට බැරි නැත. ඒ නිසා ජෙනිටා උච්චස්සට හේත්තු වී නිස්සබ්දව දුක් මුසුව බලා සිටී. මයිකල් හෙමින් හෙමින් වතුර විදුරුව හිස් කරමින් කල්පනා කරයි. මෝසස් නැගිට්ටේය. සරම කැස පොට ගසා පිළෙත් බැස අඳුරේම වැල්ල පැත්තට ගියේය. සැකෙන් බියෙන් ගැහෙමින් වාගේ මේරි කතාවට මුල පුරයි.

“දැං ඉතිං සල්ලි කන්දරාවක් තමයි ඕනෑ වෙන්නෙ. මට තේරෙන්නෙ නෑ මේව කොතොම කරනවද කියල... මං හෙටවත් මහරගං යන්නයි හිතං ඉන්නෙ... හිච්චි මහත්තයට වත් මතක් කරල බලන්න”

මේරි කතාව නතර කොට ජෙනිටා දෙස හොඳහින් බැලුවාය.

“හිච්චි මහත්තය ගෙ ඇප උපකාර ඉල්ලන්න මේරි නැන්ද ඔව්ද යන්නෝන්නෑ... අපි එන හැටියක් බලමුකො”

මේරි නො සතුටින් යටි තොල පෙරළුවාය.

තව දෙ තුන් දවසකින් ගාල්ලේ වැඩ අවසන් වන බව මයිකල් කියයි. ඊට පසු ට්‍රැක්ටරය ගෙන අනුරාධපුරේ යා යුතුව ඇත. තමාට එහි යන්නට නො හැකි වුව හොත් මුදලාලි වෙනත් කෙනෙකුට ට්‍රැක්ටරය භාර දෙනවා ඇත. කොයි දේ කරන්නටත් රස්සාව රැක ගෙන සිටිය යුතු බව මයිකල් දනී.

හෙට උදේ රිමාන්ඩ් හිර ගෙදරට ගොස් දුකස් මාමක් ඇන්ටනික් බලා කියාගෙන ආ යුතු බව ද මයිකල් කීවේය.

වැල්ලට ගොස් ඇඟ පතේ බර සැහැල්ලු කරගත පැමිණි මෝසස් ලොක්කේ, පිළේ දෙපා පිය වැලි ගසා දැමීමේය. ඊළඟට එක එල්ලේම මයිකල් ගෙ මුණට මහ බැරැරුම් බැල්මක් හෙළුවේය.

“දැං ඉතිං ඉලංදුරියෝ සල්ලි තමයි ඕනෑ වෙන්නෙ. ඔව් ඔව්... එක තවු දිනේකට අබ්බකත්ලටම දෙ තුන් සියක් ඕනෑ වෙයි”

මයිකල් යාන්තමට හිනැහුණේය.

“ඔය නිකං වුරුස් අරින අබ්බකත්ල නෙවෙය... හොඳ කෙළි කාරයෙක් නෑල්ලුවොත් අප්පල පුතාල ගස් තමයි”

මයිකල් සිරුවෙන් නැගිට ගෙ තුළට ගියේය. සාලෙ දැල්වෙන කුප්පි ලාම්පුවෙ එළිය පෑළ දෙර දක්වා තුනියට ඉහිරි තිබිණ. මයිකල් යට කැල්ල වසන ලද දෙර ළඟ හිට ගත්තේය. ආසන්නව සිටින ජෙනිටා ගේ මුහුණ ඔහුට පෙනේ. ඇගේ වත දුක් මුසුය. මයිකල් දකුණක ඇගේ උරහිස මත තැබුවේය. ජෙනිටා හිස මඳක් නඟා යාමකමට හිනැහුණාය.

“ඔ උණා ජෙනි... මං ගිහිං එන්නද?”

“දැං ඔයා බාප්පලයි දිනාද යන්නෙ?”

“ඔව්” ජෙනිටාත් මයිකල්ගේ කතා නැතිව මොහොතක් එකිනෙකා ගේ දෑස්වලට දෑස් එල්ල කරගෙන උන්න.

“මම යන්න එහෙනං”

ජෙනිටා ඔහු ගේ අත මුදු නො හැරියාය. මයිකල් ඇගේ ගෙල වට අත යවා හිස ඇමට තේත්තු කොට නළල සිප ගත්තේය.

“ජෙනි... මේ දවස්වල කරපු රස්සාවො කාල බිල අතේ ඉතුරු වෙලා තියෙන්නෙ රුපියල් සියයි. ඒක කා අතට ද දිල යන්නෙ? ඔයාට ද අම්මට ද?”

“අම්ම අතට දෙන්න” යි ජෙනිටා මයිකල් ගේ ඇමට හිස ඔබා ගත් වතම සිහින් හඬින් කීවාය.

“වියදමට ඔයා හෙත් කියක් හරි තියා ගන්න” යි ඔී යළිත් කීවාය.

මයිකල් ඇවිත් යාම, මේර් ගේ හිතට තරමක සක්තියකි. රුපියල් හැත්තෑ පහ අතට ලැබුණු පසු හිටිව් මහත්තයා මුණ ගැහෙන්නට යන තදියම මේර් ගේ හිතෙන් පසු බැස්සේය.

හිටිව් මහත්තයා පහුනු වතාවේ ඇවිත් බාර දී ගිය නුල්වලින් තවමත් වියා නිම කොට ඇත්තේ එකම සරොමක් පමණි. සාරියකින් අඩක් වියා ඇත. එය නිම කොට තැබුව හොත් ඔහු ආ විට රුපියල් පනහක් හැටක් අතට ගත හැකිය.

ජෙනිටා උදේ රැයින්ම රෙදි මැෂිමට ඉඳ ගත්තේ මහත් උනන්දුවෙනි. මේර් මේ දිනවල රුපියල් පහක කොහු ගෙදර ගෙනවුත් ලණු අඹරයි. ජෙනිටා ගෙදර තනි කොට ලෙලි වළට යන්නට ඇයට සිත් නො දේ. ලණු අඹරන ගමන් මේර් ඊට නෑනාට වග පල කියයි.

“එද නිකං රටට පේන්න සෝබනේට ඇවිත් ගියා මිසක අර ගැනින් නෑ නිකමට මේ පැත්ත ගැන සොයා බැලුවේ ඊට පස්සෙ”

“නැන්දටත් කඩේ දල එන්න හැටියක් නෑනෙ අම්මෙ” යි ජෙනිටා කියයි. රූං සද්දයක් ඇසී මේර් වැල්ලෙ පාර පැත්ත බැලුවාය.

“ඔ. හිටිව් මහත්තයා එනව”

හිටිව් මහත්තයා වෑන් රිය මිදුලේ තතර කොට කලබලයෙන් ගෙට ගොඩ විය. රෙදි මැෂිමේ හඬ තතර විය. ලෙනු පොට අත හැර මේර් නැහිට්වාය.

“වැඩ රාසියක් පැටලිල එන්න පරක්කු උණා, කෝ රෙදි ලෑස්තිද ජෙනිට ?”

ජෙනිට යම්තමට හිනැහී යටැසින් මව දෙස බැලුවාය

“අපිටත් මේ උස්සන්න බැර කපෝතියක් වැදුණෙන මහත්තයො... රෙදි වියන්න නෙවෙයි දෑ අපිට සිද්ද වෙලා තියෙන්නෙ ඉතේ වස්තරේ විකුණන්න”

හිටිව් මහත්තයා පුටුවෙහි වාඩි වී කකුලක් පිට කකුලක් දමා ගෙන කෝලාහලේ විස්තරේට ඇහුම්කන් දුන්නේය. ඇහුම් කන් දෙන ගමන් විටින් විට ජෙනිටා දෙස හොරැහින් බැලුවේය කොයි වෙලාවක වත් හිටිව් මහත්තයා ගේ මුණේ බියක්, අනුකම්පාවක් හෝ කනස්සල්ලක සේයාවක් මතු වනු ජෙනිටා නො දුටුවාය.

“රෙදි මැසීමත් විකුණදන්නෝනෑ කියල මේ ළමය ඊයෙ රාත්තිරියෙන් කිවුව”

හිටිව් මහත්තයා කට කොන ඇඳ කරගත ජෙනිටා ගේ ඉහේ සිට පහළට බැලුවේය.

“ඊට පස්සෙ අම්මත්තෙක්ක ලණු අඹරන්න ද ජෙනිට ගෙ කල්පනාව?”

ජෙනිටා සෝකයෙන් කර බා ගත්තාය.

“ඇයි මහත්තයෝ දැන් ඉතිං මේ ජල්ලිය අල්ලන්න කොහෙං හරි සල්ලි හොයන්නත් එපැයෑ”

හිටිව් මහත්තයා ඇත මුහුද දෙස බලාගෙන හෙමිහිට හිස සැලුවේය.

“අපිට මේවට වැඩ කටයුතු කර ගන්න දැනුං තේරුං ඇති කෙනෙක් නැති එක තමයි ලොකුම විත්තෑහිය”

“ඒ ගැන නං බය වෙන්න ඔත් නෑ. ඒ ඕන කරන වෙලාවට මම නොමිමර එකේ ඇඩ්වකේට් කෙනෙක් සැටි කරල දෙන්නං කො”

මේරි හෙමත් සිරුවේ මහා දිග සුසුම් රැල්ලක් පිට කරමින් හිච්චි මහත්තයා වෙත කෘත ගුණ පිරුණු මෘදු බැල්මක් හෙළවාය. හිච්චි මහත්තයා තවත් තප්පර කිපයක් නිතර්ව සිට එක පාරටම ජෙනිටා ගේ මුහුණ බැලුවේය.

“ජෙනිටා කැමති ද රේද වැඩ පළක් බාර ගන්න?”

බැරැල්ල වගකීමකැයි යන හැඟීමෙන් ජෙනිටා ගේ හිත හිඟැස්සුණේය. මේරිට නම් මේ කතාව අදහා ගන්නට බැරි විහිළුවක් මෙනි. ඔ ඔව් අයා ගත් වනම මාරුවෙන් මාරුවට හිච්චි මහත්තයා ගේ මුහුණක් ජෙනිටා ගේ මුහුණක් බැලුවාය.

“පුරුදු වෙනකං තමයි ටිකක් අමාරු... මම ඒකට පල පුරුදු ගැනු මෙයෙකුට දැනටමත් තෝරගෙනයි ඉන්නෙ... දැං ඉතිං මේ කතාව ඇහුවම පිහිට හොඳි බෑ නෙ”

තමන් ගේ දැස් සිහින් කළුව දැල්ලකින් තෙත් වී ගෙන එන බවක් ජෙනිටාට දැනිණ.

“වැඩ පළ බාරව ඉන්නවට මාසෙකට රුපියල් සියක් දෙනව... වැඩ කරන ඒවට කැලී ගාණට වෙනම ගෙවනව... කොහොමටත් මාසෙකට තුන් සිය පනහක් භාර සියක් හොයා ගත්තැකි”

හිච්චි මහත්තයා නැවතත් කෙළින්ම ජෙනිටාගේ මුහුණ බලයි. ඇය තවමත් බිම බලාගෙන පයේ මාපටැහිල්ලෙන් බිම පහුරු ගාමින් සිටී.

“වැඩපළ තියෙන්නෙ දුර බැහැරක ද මහත්තයො?”

“අලුත්ගම”

මේරි පොල් රුප්පා අස්සෙන් බොහෝ ඇත දකුණු දිග මුහුදු තීරය දෙස බලයි. ඇතැම් රාත්‍රි කාලවලදී මෙතැන සිට බලන විට බේරුවල ප්‍රදීපාගාරයේ ආලෝක ධාරාව යන්තමට පෙනෙයි. අලුත්ගම ඇත්තේ, ඊට මදක් ඔබ්බෙන් බව මේරි දනී. හිච්චි මහත්තයා තවත් සිගරට් එකක් පත්තු කොට ලයිටරය සාක්කුවට දමා ගනී.

“වැඩ පළ තියෙන්නෙ ගැනු මෙයෙකුට ආරස්ථාව ඇතුළු නවතින්න පුළුවං තැනකයි. එතන පිරිමි පුළුටක් නෑ... රේද මැමිත්වල වැඩ කරන තව ගැනු මෙයි දෙන්නෙකුත් ඉන්නව... එහෙ නතර වෙලා”

ජෙනිටාගේ හිතේ මුලින් හටගත් ගැස්ම ක්‍රමයෙන් තුනී වී ගියේය.

“කැමති නං හෙටානිද්දම යන්න වේවි. ඔන්නෑං තැන බලා කියාගන එන්න මේරිටත් යතැකි”

අම්මල දුල එකිනෙකා ගේ මුහුණු බලා ගත්හ. ‘අම්මේ මම යන්නද?’ ‘දුවේ උඹ කැමතිද?’ යන ප්‍රශ්න දෙක අම්මලා දුවලා දෙදෙනා ගේ බැල්මෙහි සටහන්ව තිබිණ.

“කැමතිද ජෙනිටා?”

“හිතල බල්න්නෝනෑ මහත්තයො... පිරිමි පුළුටක්වත් මේ පැලේ නැති අතරවාරෙක කෙල්ලවත් පිට මං කරන එක ලොකු ප්‍රශ්නයක්”

“ඒව නං ඉතිං තමන්ට විසඳ ගන්න වේවි... මට කරන්න පුළුවං උදවුව තමයි මං. ඔය ඉදිරිපත් කෙරුවෙ... වැඩිපුර කියක්වත් අතට ගන්න ක්‍රමයක්”

වාසනාව මුහුණ බල බලා පලා යන්නට වූයම් කරතැයි යන තෘෂ්ණාව ජෙනිටා තුළ ඇති විය.

“හොඳයි මම තව දෙ තුන් දෙනෙකිං එන්නං... එතකොට පුළුවං ද ස්කිර වචනයක් දෙන්න?”

“ඔව් එහෙම හොඳයි මහත්තයො”

අවසන් කොට තුබුණු රේද සඳහා ලැබිය යුතුව තුබුණේ, රුපියල් තිහක් වුව ද, හිච්චි මහත්තයා ජෙනිටා අතට රුපියල් පනහක්ම දුන්නේය. හිච්චි මහත්තයාගේ වෑන් රිය නො පෙනී ගිය පසු මේරි අමුතු ආචම්බර බැල්මකින් ජෙනිටා ගේ මුහුණ බැලුවාය.

අත් වැල අත හැරී ඒ දණ්ඩ උඩ තනිවූ කලක මෙන් ජෙනිටා ගේ හිතේ මොකක්දෝ බියක් රැවී දෙයි. අනුරාධපුර ගිය මයිකල් ගෙන් තවමත් ලියුමක් ලැබුණේ නැත. මයිකල් ගේ කැමැත්ත ලබා ගන්නා තුරු වචනය ප්‍රමාද කළ හොත් හිච්චි මහත්තයා අර මුලින් කී තරුණියටම රේද පාසල බාර දෙනවා ඇත. අනෙක් අතට මයිකල් මේ යෝජනාවට අනුමැතිය දෙනැයි හිතන්නට ද ජෙනිටා අපොහොසත් වෙයි.

හිච්චි මහත්තයා කොතෙක් ආව ගියත්, කවරදකවත් කැත අදහසකින් අතක් අල්ලා නැත. ඔහු ගේ බැල්මෙහි ඇත්තේ හදවත විනිවිද යන කියුණු බැල්මක් බව ඇත්තය. ඒක කාමුක බැල්මකට

වඩා ප්‍රකාශවත් මිනිසකු තුළ නිසඟයෙන් පිහිටන බැල්මක් විය යුතු යැයි ජෙනිටාට හිතේ.

හිච්චි මහත්තයා විවාහ වී දරුවන් සිටින හතළිහ පැනටු මිනිසෙකි. මයිකල් ඔහු ගැන සැකයක් හිතට ගන්නේ කුමකටද?

“හිච්චි මහත්තයා කියාපු රස්සාවට උඹ කැමතිද ජෙනිටා?”

“හතේ මං දන්නෑ අම්මේ... මට මුකුත් හිතා ගන්න බෑ”

“මං තනිවෙයි කියල උඹ දැකට අදින්නෙපා... මගේ තනියට මට ඔය ජයවතී අඩ ගහ ගන්න පුළුවනි”

ජෙනිටා බිම බලාගෙන නළල අත ගැවසා.

“තනියො හිටියත් මාව නං ඔය කවුරුවත් මරං කන එකක් නෑ. මොකෝ කන්නෙයි කියල මගේ ඇගේ මස් මාංසයක් වත් තියෙන එකක්යැ”

“මයිකල්ලයි මොනා කියයිද දන්නෑ”

“එයා මොනව කියන්නද සතුටු වෙනව මිසක්ක... ඊටත් උඹ කාම එයා ගෙ යටතෙ ඉන්න ගැනියෙක් යැ?”

ජෙනිටා හිතේ දුක වාචගන නිහඩව සිටී.

“කොයි එකටත් උඹ ඊමාන් එකට ලියුමක් දපං. හිරේ විලංගුවෙ වැටිල හිටිය උණක් මහ එකාටත් ඔය ගැන දැනුං නො දී නාකනෙ....”

ලියුම් බෙදන්නා මේ පැත්තට එනු දැක ජෙනිටා ගේ ඉහේ මලක් පිපිණ. ලියුම් මයිකල් ගෙනි. තවමත් හරි හැටි ස්තීර නවා තැනක් නැති බවත්, ස්තීර තැනක නවාතැන් ගත් පසු ලිපිනය එවන බවත් එහි සඳහන් විය. ‘තව දවස් කීපයකින් මගේ ඇටුස් එක දන්වා ලියුමක් එවනවා’ යි එහි ලියා තිබේ. ඒ කොරතුරින් ජෙනිටා ගේ හිතේ බර වැඩි විය. සැප සනීප දන්වා ලියුමක් එවීම සතුටට හේතුවකි. නමුත් පිළිතුරක් යවන්නේ කෙසේ ද?

ජෙනිටාට රස්සාවක් ලැබෙන්න යන බව මේරි කී විට, ඊටා තුළ සිහින් ඉරිසියාවක් මතු වීණ. අනෙක් අතට මේ පුවත ඇගේ හිතේ සැනසීමකට ද හේතු වෙයි. ජෙනිටා හරි හම්බ කරනවා නම් නඩුවේ විය හියදම්වලට තමන් ඒ කරම් අත ගැහීම අනවශ්‍ය බව ඊටා දනී.

“ජෙනිටාට කියාපං ඔය වැඩේ ලිස්සල අරින්නෙපා කියල... වෙලාවේ හැටියට දෙමවුපියෙක් වත් ඔහොම පිහිට වෙන්නෙ නෑ”

නෑනට ලැබෙන්න යන තානාන්තරය ගැන විනිශ්චයා ද කතා බහ කළේ ලොකු උද්යෝගයකිනි. ජෙනිටා අදි මදි කරනු දැක ඇය මෙසේ කීවාය.

“ඇයි ජෙනිටාක්කෙ ඕක ආයිත් හිතා බලන්න දෙයක්යැ... මට හෙම ඔහොම වාන්ස් එකක් හම්බු වෙනවනං කවුරු එපැයි කිවුවත් මං යනව”

ජෙනිටා තුළ කෙමෙන් තන්හාවක් පැළ පදියම් විය.

“තමුංට නරක නං දමල ගහල යන එකනෙ ඇත්තෙ... මෙකෝ වහල් වාඩියකටයැ යන්නෙ ?”

මෙතෙක් කතා බස් කළ කිසිවකුත්, ලැබෙන්නට යන රස්සාව ගැන දෙයක් නො කීහ. ‘අකමැති උණොත් මයිකල් විතරයි. කාරණා වටහල දුන්නට පස්සෙ එයත් අකමැති වෙන එකක් නෑ. මම ඒකට කැමති වෙනව’ යි ජෙනිටා තීන්දු කර ගත්තාය.

රස්සාව බාර ගැනීමට කැමැති නම්, සිකුරාද උදේ අලුත්ගම යාමට සුදුනම්ව සිටින ලෙසට, හිච්චි මහත්තයා ලියුමකින් දැනුම් දී තිබේ. ජෙනිටාට නැවතත් මයිකල් සිහි වෙයි. ලියුමකින් වත් කැමැත්ත අකැමැත්ත විමසන්නට ලිපිනය තිබිය යුතුය. ලියුම් ලැබෙන පිළිවෙළක් සඳහන් නො කිරීම ඔහුගේ වරදකි. ‘පස්සෙ මට දෙස් කියන්න එයාට කිසිම යුතුකමක් නෑ.’

*

තරුණියක් ගැන ඔහුට සිහි නඟා ගත නො හැක.

ජයවතී වතුර පිරුණු විදුරුවක් පිරිසි තැටිල්ල මත තබාගත ආවාය. හිච්චි මහත්තයා වතුර විදුරුව සෙමෙන් හිස් කරන ගමන් කතා බස් කරන්නට විය.

“අම්මල දුල තාම ඇඳ පැළඳගත ඉවර නැද්ද?”

“නැන්ද කොණ්ඩෙ පිරන්නෙ දැනුයි” යි කියමින් ජයවතී සිලි බිලි හා හිනාහුණාය. සුළං රැල්ලක් අවුත් ඇගේ සාය තදින් වැලඳ ගනී. සුළං පාරට සාය තදින් ඇළී ගිය ඇගේ දෙකලව දෙස හිච්චි මහත්තයා බලන්නේ හොඳහිනි.

“ඔයා ආවෙ ගේ තනි රකින්න වෙන්න ඇති ?”

“ඔව්”

“ගෙවල් මේ කිට්ටුවද ?”

“නෑ... එගොඩලයනෙ”

“ඔයා මුකුත් රස්සාවක් කරන්නෙ නැද්ද ?”

“මම ගිනි කුරු වැඩ පළකට යනව...”

“මොකක්ද නම ?”

“ජයවතී...”

“රෙදි වියන්නෙම දන්නෑ ?”

“ටිකක් පුළුවනි... ජෙනිටක්කගෙ මැසීමෙ මාත් වැඩ කරල කියෙනව...”

“ඉතිං දැං ජෙනිට ගියහම ජයවතීට නාකද ඒ මැසීමෙ රෙදි වියන්න පටන් ගත්තම...?”

ජයවතී ඉහ පද්දා හිනාහුණාය. හිච්චි මහත්තය හිස් විදුරුව තැටිල්ල මත තබමින් දැස් අඩවත් කොට හිනාහෙයි.

“කැමති නැද්ද... මම නූල් ගෙනත් දෙන්නං... හොඳට ගෙවන්නං... කැමති නේද ?”

“බලන්නෝනෑ...”

“දැම්ම ඔය ටිත්තියක් ඒ ගොල්ලන්ට කියන්නෙපා... මැම්ම නිකං පුස් කන හින්ද මං ඒක ඇහුවෙ...”

“ඔව් ඉතිං කොයි දෙයක් උණත් නිකං පුස් කනවට වැඩිය හොඳනෙ පුළුවං කෙනෙක් වැඩක් ගන්න එක...”

සීතලාද්‍ය උදෙත්ම අලුත්ගම යාමට සුදුනම්ම හිච්චි මහත්තයා ආවේය. ජෙනිටක් අම්මාත් ගමනට ලක ලැස්ති වන තුරු ඔහු පොල් ගස් යට නතර කරන ලද වෑන් රියේ බඳට හේත්තු වී මුහුද දෙස බලාගත සිගරටයක් උරයි. ජෙනිටක් අම්මත් අලුත්ගම ගොස් එන තුරු ගේ දොර රැකබලා ගන්නට ජයවතී ඇවිත් සිටී. හිච්චි මහත්තයා වරක් ගේ පැත්ත බලන විට ජයවතී ඉස්තෝප්පුවේ හිටගත සිටියාය. හිච්චි මහත්තයා තමන් දෙස බලත්, ජයවතී හොඳට හිනාහුණාය. ඇය ජෙනිටා වගේ කුලැටි එකියක නොවෙතැයි හිච්චි මහත්තයා හිතුවේය. මුහුණ ජෙනිටගේ තරම් ලස්සණ නැතත් ඇඟපත අර්ට වඩා පුෂ්ටිමත්ය. කළු පාට වුවද ඇගේ හමෙහි දිලිසෙන ගතියක් ඇතුළුවාක් වැන්න. ඇය දහකාර විලාසයකින් උකුළ ගස්සා ආ පිට හැරී ගෙට යනු හිච්චි මහත්තයා ඕනෑකමින් බලා සිටියේය. අම්මාත් දුවත් තවමත් ගේ ඇතුළේ සුදුනම්ම වනවා විය යුතුය. ක්ෂිතිජයේ එකිනෙකට බොහෝ ඇත්ව නැවු දෙකක් ගමන් කරයි. හිච්චි මහත්තයා ඔරලෝසුව දෙස බලා ආයෙත් ගේ පැත්ත බැලුවේය. එවර ජයවතී උච්චස්ස බදුගෙන මේ පැත්ත බලා සිටියාය. හිච්චි මහත්තයා අත වැණුවේය. ඕ නො පැකිළ ඉදිරියට අවුත් අඩි හත අටකට ඔබිත් වූ පොල් ගස ළඟ නතර වූවාය.

“වතුර එකක් බොන්ඩ බැරිද ?”

“මං ටක් ගාල ගේන්නං...”

ජයවතී නොපෙනී ගෙ තුළට යන තුරුත් හිච්චි මහත්තයාට තම තෘෂ්ණාව මෙල්ල කර ගත නොහැකි විය. මේ තරම් තදින් සිත කලඹවන පෙනුමින් යුත් පිරුණු උකුළක් ඇති වෙනත්

“ආත් හරි” යි කියමින් හිච්චි මහත්තයා හිනැහුණේය. ජයවතී විදුරුවේ වතුර බිංදු වැල්ලට ගසා දමමින් හොඳහින් හිච්චි මහත්තයා දෙස බලයි.

“හිතල බලල මං ආහම දෙකිං එකක් කියන්නකො... එතකොට මං දෙන්නෙකුට එකපාර වැඩ දෙනව... ජෙනිටට එහේ. ඔයාට මෙහේ...”

“කොයි වැඩක් දුන්නත් මං නං ජෙනිට වගේ පස්ස ගහන්නෙ නෑ...”

“ඔව්... ඒක මටත් තේරෙනව...”

ජයවතී ඉහිමරා දිව ලෙලවා නික්ම ගියාය. ඇය උකුළ ගස්සා පද්ද ගමන් කරයි.

විනාඩි දෙකකට පමණ පසු ජෙනිටාත් මවත් ගෙයින් එළියට බැස ආහ. හිච්චි මහත්තයා ජෙනිටාගේ ගමන් තාලය දෙස ඔහුකමින් බලා සිටී. ඇය හැඳ සිටින්නේ සිහින් රැළි වැටුණු රෝස පැහැ සායක් හා අත් රහිත සුදු බිලවුස් එකකි. කොණ්ඩය තනි කරලට ගොතා ඇත. අතෙහි කුඩා සුටි කේසයක්ද වෙයි. මේර ඇඳ සිටියේ තැන තැන සායම පිටිවී ගිය නිල් පාට සාරියක් හා අත් දිග ලේස් හැට්ටයකි. ජෙනිටාත් මවත් ළං වත්ම හිච්චි මහත්තයා රියේ පසුපස දොර විවර කළේය. මවත් දුවත් එහි නැග ගත්හ. හිච්චි මහත්තයා දොර වසන ගමන් යළිත් ගේ පැත්ත බලයි. ජයවතී තුනටියට අතක් ගසා ගෙන කුළුණට හේත්තු වී සිතා මුසුව බලා සිටියාය.

*

හිච්චි මහත්තයා රිය පදවන අතර තුර වැඩි පුර කතා බහක යෙදුණේ නැත. හිසට උඩින් ඇති කැඩපත තුළින් ඔහුට ජෙනිටා ගෙන් මේර ගේත් මුහුණු පෙනේ. ජෙනිටාගේ මුහුණේ ප්‍රීතිමත් බවක් වෙනුවට දැකිය හැක්කේ සෝකාකුල බවකි. ජයවතී මීට වඩා කොතරම් වෙනස් එකියක් ද ? මේ ගමනට ඇය සහභාගී වුවා නම් තොර තෝරියක් නැතිව කතා බස් කරනු ඇත. හිච්චි මහත්තයා තුළ ජෙනිටා කෙරෙහි සිහින් කලකිරීමක් ද වැඩෙයි.

අසුන්ගම නගරය පසු කළ රිය, මඳ දුරක් ගොස් වම් අතට විහිදුණු පටු පාරකට පිවිසිණ. සැතපුම් බාගයක් පමණ දුර ගිය පසු පාරේ තාර වැස්ම අවසන්ව එය ගුරු පාරක් බවට පත්වෙයි. මේ පාර ඔස්සේ, ගාලු පාරට සැතපුමක් පමණ ගම තුළට ගමන් කළ රිය, පියන් රහිත ගේට්ටුවකින් වත්තක් තුළට හරවනු ලැබීය. පොල් වගාවෙන් යුතු මෙම ඉඩම මැද හරියේ, සමර ගා රට උර සෙවිළි කළ මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ නිවෙයක් වෙයි. රියේ හඬ ඇසුණු කලක මෙන්, ගෙ තුළ සිට පැමිණි කාන්තාවක් ආලින්දයේ හිට ගත කෙමෙන් ළං වන රිය දෙස බලා සිටිනු ජෙනිටාටත් මේරටත් පෙනේ. ඇය ඔසරියක් හැඳ ගත් තරමක් තරබාරු හතළිස් වියක තරම් පෙනුමැති එකියක යැයි මේර හිතුවාය.

රිය මිදුලෙහි විසාල අඹ ගසක් යට නතර කරන ලදී. මඳ සිතාපකින් මුව සරසා ගත් කාන්තාව ඔසරියේ බඳ රැළි සකස්කරමින් ගෙයින් බැස රිය වෙත ආවාය. හිච්චි මහත්තයා දොර විවර කළේය. ජෙනිටාත් මේරත් රියෙන් බැස්සෝය.

“මේ කමයි මම එද කියාපු ජෙනිට... මේ ජෙනිටගෙ අම්ම...”

කාන්තාව මඳක් හිස නමා මෘදු සිතාවෙන් යුතුව අමුත්තන් පිළි ගත්තාය.

හිච්චි මහත්තයාත්, ජෙනිටා හා මේරත් ආලින්දයට ගොඩවී අසුන් ගත්හ. ජෙනිටාගේ නවාතැන කිසිවකින් අඩුවක් නැති තැනක් බව මේරට වැටහෙයි. එයින් ඇගේ හිතේ ප්‍රීතියක් වැඩේ.

“රෙදි වැඩපළ තියෙන්නෙ මීට ඇබ්බේත්තක් එහායින්...” යි හිච්චි මහත්තයා කීවේය.

“මේ ගෙදර මැණිකෙ බොහොම කරුණාවන්තයි... ජෙනිටට කිසි දේකින් අඩුපාඩුවක් කරන එකක් නෑ...” හිච්චි මහත්තයා යළිත් කියයි. ජෙනිටා බිම බලාගත යම්තම් හිනැහුණාය.

තේ පැන් බන්දේසියක් ගෙනවුත් තිදෙනාටම සංග්‍රහ කළ මැණිකේ, තමා ද පසෙකින් අසුන් ගත්තාය.

“මැණිකෙ ජෙනිටට බාර ගන්නෝනෑ... මම හෙට ආහම රෙදි වැඩ පළ භාර දෙන්න පුළුවනි...”

මැණිකේ හිස සලා මහත් උනන්දුවකින් ජෙනිටාගේ ඉහේ සිට පහළට බලයි.

“අතේ තෝන මහත්තයෝ අපි දුප්පත් බව ඇත්ත... ඒ උණාට මේ වෙනකල් මේ දරුව එක රැක් ගෙදර... පිට කරල හිටියේ නැ...” මේර් දැනේ කඳුළු පුරව ගත කතා කරයි. මැණිකේ මඳක් හඬ නඟා හිනාහුණාය.

“ඒ ගැන නං අබ මල් රේණුවක බයක් හිතේ කියාගන්න එපා” යි ඉක්බිති මැණිකේ කීවාය.

“එකොළහ වෙනකොට මම කොළඹ ඉන්නත්තෝනැ... එහෙම නං අපි යමු”

හිටිවි මහත්තයා, විපෝච මත වූ සිගරට් පැකටය හා ලයිටරය අතට ගනිමින් නැගී සිටියේය. ගෝකාකුල මුහුණින් යුතුව ජෙනිටා ද නැගිටිටාය.

“එහෙම නං මැණිකේ... ජෙනිටාට හොඳට බලා ගන්නෝනැ... මම හෙට උදේ එනවා...”

හිටිවි මහත්තයා එසේ කියමින් ගෙයින් මිදුලට බැස්සේය. ජෙනිටා කඳුළු පිරුණු දෙනෙතින් යුතුව මවගේ දෙපා වැද ගමනට සමු දුන්නාය.

“දවස් තුන හතරකිං සැප සනීප දන්නල ලියුමක් එවන්නෝනැ” යි මව ජෙනිටාට උපදෙස් දෙනු හිටිවි මහත්තයාට ඇසෙයි. හෙතෙම රියෙහි අසුන් ගත්තේය. ජෙනිටා හෙමිහිට කුසු කුසු ගාමින් මව සමඟ වැන් රිය වෙත ආවාය. මේර් රිය තුළ ඉඳ ගත් පසුවද ජෙනිටා කතාව අවසන් නොකළාය. හිටිවි මහත්තයා පිටත් වීමට සූදනම්ව ආ පිට හැරී බලයි.

“තාම අම්මල දුලඟ කතාව ඉවර උණේ නැද්ද ?”

ජෙනිටා බිම බලාගත මඳ සිනාවක් නැඟුවාය. මැණිකේ ආලින්දයට වී හිනැහි ගත බලා සිටී.

“මයිකල් අයිය ලියුමක් එවුවොත් ඒක මට කැපැල් කරන්න කියල ජයවතිට කියන්නෝනැ අම්මෙ...”

“හර්... හර්... මම ගිය ගමං කියන්න...”

“ඇඩ්රස් එක ලියාපු කොළේ නැති කර ගන්නෙපා” යි ජෙනිටා මවට උපදෙස් දුන්නාය. හිටිවි මහත්තයා රිය පණ ගැන්වීය. ජෙනිටා පියවර දෙකක් පස්සට ගත්තාය. වත්තෙන් ඉවතට ඇදී

යන රිය දෙස ඇය බලා සිටියේ දැඩි විශේෂ දුක් කඳුලින් තෙත් වූ දැසිනි.

රිය නොපෙනී ගිය පසු ඕ ආ පිට හැරී ගෙන ආවාය. මැණිකේ බෙහෙවින් කාරුණික ස්වාමි දූවක විය යුතුයැයි ජෙනිටාට සිතේ. ඇය හිටිවි මහත්තයාගේ ඉතා සමීප දොකිවරියක විය යුතුය.

“ජෙනිටාට නං ටික දවසක් යන තුරු මේ පළාත අල්ලන එකක් නැ...” යි මැණිකේ දැස් අඩවත් කොට මුවග ඇඳ කරමින් කීවාය.

“මුදු කරේ සද්ද බද්ද ගෝසාවල් මෙතේ නැනෙ” යි ඕ යළිත් කීවාය. තමා වෙරළ බඩ එකියක වීම ගැන ජෙනිටා තුළ මුල් වරට ඝීනමානයක් තට ගැනිණ.

“දැං ඉතිං කාමරේට ගිහිං ඇදුම් හෙම මාරු කර ගන්න කො... දැං ඉතිං තමුංගෙ ගෙදර වගේ හිතට ගන්නෝනැ...”

ජෙනිටාට ආලින්දය යාබද කාමරයෙහි දොර විවර කොට දුන් මැණිකේ, හදිසි කාර්යක යෙදෙන්නට ඇති කලක මෙන් ගෙට ගියාය.

එය තරමක් විසාල කාමරයකි. එහි අතුරණයකින් තොර මෙට්ටයක් සහිත වියල් ඇඳක් ද මේසයක් ද වෙයි. කාමරයෙන් ගෙතුළට පිවිසීම සඳහා තබන ලද දොර වසා ඇත. සුටි කේසය මේසය මත තැබූ ජෙනිටා, කවුළුව අසල හිටගත ඇත මැත බැලුවාය. හිස මත මල්ලක් තබා ගත් කේඩැරි ගැහැනියක් දරුවකු උකුළු ගසා ගත ගුරු පාර දිගේ ගමන් කරයි. ගුරු පාරෙන් ඔබ්බෙහි පිහිටි රබර් චතුරයාගෙහි තැන තැන උලා කන මි හරක් රැළක් ජෙනිටාට පෙනේ.

“කවුරුත් පදිංචියක් නැති හිංද කාමරේ පාළු ගඳ ඇති. ජෙනිටාට පුළුවනිනෙ අතු පතු ගාල අස් පස් කර ගන්න ?”

මැණිකේ යළිත් කාමරයට එමින් කීවාය

“පුළුවනි තෝන මහත්තය...”

“මට මැණිකේ කියල කතා කරන්න... වැල්ලබඩ ඇයින්ට නං වැඩිය ඒ වචනෙ හුරු නැතුව ඇති”

එසේ කියමින් මැණිකේ මඳක් හඬ නඟා හිනාහෙන විට ජෙනිටාගේ දෙ කපොල රත් පැහැ නැගිණ.

මේ දෙර ඇරියහම කියෙන්නෙ මගේ කාමරේ... ඊට ඉස්තෝජ්ජුවේ දෙර වහල ඒක ඇර ගන්න පුළුවනි”
තවත් තරුණියක් දෙ තුන් දෙනෙකු මෙහි තතරව ඇති බවක් පසු ගිය දිනෙක හිච්චි මහත්තයා කී අයුරු ජෙනිටාට මතකය.
“රෙදි වැඩ පළේ තවත් ලෙයි වගයක් මෙහි නැවතිලා ඉන්නවැයි කිවුව නේද මැණිකෙ ?”
“කවුද... හිච්චි මහත්තයාද කිවුවේ ?”
“ඔව් මැණිකෙ”

“ආ... ඔව් ඔව්... ඊයෙ පෙරේද වෙන කල්ම හිටිය... පස්සෙ ඒක කරදරයක් හිංද මම අස් වෙන්න කිවුව...”
ජෙනිටා හෙමිහිට හිස හැලුවාය
“මම ජෙනිටාට නවත්ව ගන්න කැමති උණෙක් හිච්චි මහත්තයා ගෙ වවනෙ අහක දන්න බැරි හිංද...”
කතා බහේ යෙදෙන ගමන් ම ජෙනිටා ඇසුම් මාරු කර ගත්තාය.

*

හිච්චි මහත්තයා පිම්මේ රිය පදවයි. මේර් කල්පනාවේ නිමග්නව කවුළුවෙන් පිටත බලාගත සිටී. ඇගේ මුඛ මඳක් ඇරී තිබේ. දැසෙහි සාංකා බර ගතියක් ද වෙයි. හිච්චි මහත්තයා ඊළේ බුරුල් හැරියේය. ජෙනිටා, ‘මයිකල්’ යනුවෙන් සඳහන් කළේ කවරකු ගැන විය හැකිද යන ප්‍රශ්නය විටින් විට හිච්චි මහත්තයා ගේ හිත මතු පිටට නැගෙයි. ඒ වග තුළ මේර්ගෙන් විපරම් කිරීමට වඩා, ජයවතී ගෙන් විමසා බැලීම යෙහෙකැයි හිච්චි මහත්තයාට සිතෙයි.

“අර ගෙදර නවත්තල ආපු ගැණු ලමය මේර්ල ගෙ නැයෙක්ද?”

“ඔව් මහත්තයො... ඕනෑ දේකට බය නැතුව ඉස්සරහට යන කෙල්ල... හරියට කොල්ලෙක් වගේ”

මේර් ජයවතී ගැන කතා කරන්නට වූයේ වහා නැගුණු ප්‍රබෝධයකින් යුතුව ය.

“ඒ ලමයටත් රෙදි මැණිත්වල වැඩ පුළුවං කියල ජෙනිටා කිවුව...”

“අපොයි ඔව් මහත්තයො... හිතට ගත්තොත් ඒකට කරන්න බැරි වැඩක් නෑ...”

“මැණිම නිකං තියෙන හිංද තුල් ගෙනත් දුන්නොත් වැඩ කරන්න කැමති වේවිද කියන්න බෑ... නේද ?”

“යමහර විට කැමැති වෙන්නත් පුළුවනි... දැනට නං මා හිතේ ජයවතී ගිනි කුරු වැඩ පළක වැඩ කරනව...”

“කතා කරල බලන්නෝනෑ” යි හිච්චි මහත්තයා කීවේය.

ජයවතී තමාගේ ගෙදර තතරව රෙදි වියන්නට කැමති වුවහොත් එයින් තමාගේ තනි නොතනිය බොහෝ දුරට මැකී යන බව මේර් දනී. හිච්චි මහත්තයාගේ යෝජනාවෙන් මේර් තුළ සිහින් තෘෂ්ණාවක් උපන්නේ එහෙයිනි.

“හැබැයි ඉතිං අපේ ජෙනිටා වගෙ හෙම නෙවෙයි... එක විදියක විසේකාර බඩුවක් !”

එසේ කී මේර්, මඳක් හඬ නංවා හිනාහුණාය. වැල්ල පාර දිගේ පිඹගෙන පැමිණි රිය, ගේ දෙසට හරවන ලදී. තනි කකුලෙන් හිටගත ඉස්තෝජ්ජුවේ ලී කනුවට හේත්තු වූ ජයවතී කට පුරා හිනැහී ගත බලා සිටියාය. හිච්චි මහත්තයා දෙර කඩටම අවුත් රිය නතර කළේය. ඉක්බිති එයින් බැස මේර්ට බැසීම පිණිස පිටුපස දෙර ඇරියේය. මේර් රියෙන් බැස ගෙ තුළට ගියාය.

“හොඳට බලා කියා ගත්තද ගේ ?”

“ආයින් මොනවද... මං බාරගත්ත වැඩක් ආයෙන් කාටවත් ඇහිලි ගහන්න මම ඉඩ තියන්නෙ නෑ....” යි ජයවතී හිනැහෙමින් කීවාය.

හිච්චි මහත්තයා ගේ කැදර බැල්මක් ජයවතීගේ මුළු සිරුරම ලෙවකාගෙන ගියේය. ජයවතී මඳ වසයෙන් රත්පැහැ ගැන්වුණු දෑස් අඩවත් කරගත කනුවෙහි වෙළෙඹින් සිටී.

“ජයවතී... ඕං උඹ කැමති නං හිච්චි මහත්තයාට පුළුවං ළු තුල් ගෙනත් දෙන්න... උඹට පුළුවං රෙදි වියන්න...”

“මොනවද නැන්දෙ හිතුවොත් කරන්න බැරි...?”

“මම පහට විතර පොඩි ගමනක් යනව... ජයවතීට බැරිද

තනදියට ඇවිත් ඉන්න... එතකොට මට නුල් විකක් ගෙනත් දෙතැකි..."

ජයවති අඩ බැල්මෙන් යුතුව මද සිනාවක් තහමින් හොඳහින් මේරී දෙස බලයි.

"කොයි හදියෙද... අතන තුරුසෙ හෙ ?"

"ඔව් "

ජයවති හිස දෙපසට සැලීමෙන්, තමා ඊට එකඟ බව ඇඟවුවාය.

මේරී තෘෂ්ණා බර මද සිනාවෙන් යුතුව බලා සිටී.

"හැබැයි ඉතිං ගිනිකුරු රස්සාව කර කර නං උඹට ඔය වැඩේ කරන්න බෑ ජයවති..."

"මං ඒ කෙසෙල්මල අල්ලෙ දනව" යි ජයවති නොසතුටින් මෙන් ඉහ ගස්සා කීවාය.

"හොඳයි එහෙමනං මම ගිනිං එන්නං..."

"හොඳමයි මහත්තයෝ"

මේරී ජයවති දෙසට හැරෙයි.

"උඹ කෝකටත් පහ මාරට විතර හදියට ගිනිං හිටපංකො..."

කල්පනාවකින් බර වූ කලක මෙන් හිටිවි මහත්තයා බිමට නැඹුරු කරගත් හිසින් යුතුව සෙමෙන් සෙමෙන් රිය වෙත ගියේය. ඔහු රියට නැග නො පෙනී යන තුරුත් ජයවති සහ මේරී කතා නැතිව එ දෙස බලා සිටියහ. ජයවතීගේ මුහුණින් ප්‍රීතියක් වැහෙන්නාක් වැන්න. 'මේකිටත් වාසනාවක් පැදුණා' යි මේරී තුළ සිහින් ඉරිසියාවක් පහළ වේ. දැන් වැන් රියේ හඬ ද මැකී ගොස් ඇත.

"හිටිවි මහත්තය හරි හොඳයි... නැති බැරි කෙනාට බොහොම අනුකම්පාවයි..."

ජයවති එසේ කියා යවැහින් මේරී දෙස බලයි.

"මය කොයි මුදලාලි මහත්තයත් තවුන්ගෙ වැඩේ කර ගන්න කං බොහොම අනුකම්පාව පෙන්වනව..." යි මේරී ගෙට හැරෙමින් කීවාය. 'මේරී නැන්දට ඉරිසියා හිතල' යි ජයවතීගේ හිත තුළ තුළ ගැවේය. හිටිවි මහත්තයගෙ යෝජනාවෙන් පසු තමා අලුත්ම ලෝකයකට ප්‍රවේශ වුවාක් මෙන් ඇයට හැඟෙයි. තන් විසිතුරු

බලාපොරොත්තුවලින් ඒ ලෝකය විවිත්‍ර වී තිබේ. දැනටමත් ඔහු තමාට වයඟ වී ඇතැයි ඇයට සිතේ. එයින් උපරිම ප්‍රයෝජන නෙලා ගත යුතුය. වැඩි කලක් ගතවීමට පෙර තමාට ද රේද වැඩි පළක් භාරව කටයුතු කිරීමට ලැබෙනැයි ඇයට සිතේ. මේරී යළිත් එළියට අවාය.

"අද ලියුං මුතුන් තිබුන්නෑ නේද ජයවති ?"

"නෑ නැන්දේ"

"මයිකල්ගෙ ලියුමක් නැතුව ජෙනිට බොහොම සාංකාවෙන් නැවතුනේ... ලියුමක් ආවොත් ඒක එදම එහාට හරෝල එවන්න කියල උඹට කියන්න කිව්ව... මට එහේ ඇඩ්ඩ්ස් එකක් ලියල දුන්න..."

ජයවති වැල්ල පැත්ත බලාගත හෙමිහිට හිස සැලුවාය. මේරී ජෙනිටගෙ නවාතැනේ පුරාජේරුව කියවතත්, ජයවති ඒවාට ඒ තරම් ඕනෑකමකින් ඇහුම් කන් නො දෙයි.

තමා මෙහි නතරව රේද මැසීමේ වැඩ කරන්නට බලාපොරොත්තු වන බව ජයවති මේරී සමඟ කියයි.

"ඔව් අනේ ඒක නං පංකාදුයි... මටත් එතකොට බයක් හැකක් නැතිව මෙන්තිං දෙට්ට බැහැල යතැකි පණං අටක් නොයා ගන්න..."

මේ දිනවල මාදැල්වල අස්වැන්න වැඩි වෙමින් පවතී. ලණු වැඩේ නතර කොට නැවත වරක් මාළු වෙළඳාමේ යන්නට මේරී තුළ අපේක්ෂාවක් පවතී. ජයවති මෙහි නතරව වැඩ කරන්නට කැමැති වීම, අර අපේක්ෂාව තහවුරු කරයි. ඉස්සර මාළු අහුරා හිස මත තබාගෙන ගිය බට පෙට්ටිය එහෙත් මෙහෙත් අබලන් වී ඇත. ඊට එය හැකි අයුරින් අලුත් වැඩියා කර ගත යුතුය. අළෙවියෙන් පසු ගණු දෙනු බේරීමට වුව ද දැල් හිමියෙකු කැමැති කරවා ගත හැකි වෙයි.

ජයවති ගිනිකුරු වැඩ අත හරින බව ඇසීමෙන්, ඇගේ මව විමකියකට පත් නො වූවාය.

"උඹ ඉතිං උඹ හිතුවත් කරන ගැනියෙක්නෙ... හොඳ හැටියක් කරන එකයි ඇත්තෙ..." යි ඔ කීවාය.

“ඔබේ වියළි තරමට හම්බු කරනු... ඒක හිංදු මං මේරු තැන්දල දිනාවේ නැවතීම වැඩ කරනවා... සුමානෙකට සැරයක් විතර මං ඇවිත් යන්න එන්නංකො...”

“උඹට හොඳ හැටියක්”

එහෙය උයනේ ගෙදර සිට ජයවතී කුරුස හංදියට එන විට පහ මාරුව ලංව තිබිණි. හංදිය අසල තමා හඳුනාන කිසිවකු නොසිටීම ජයවතීගේ හිතේ සැනසීමට හේතුවකි. පාට පාට කුඩයක් ඉහළාගෙන ඔ විනාඩි විස්සක් පමණ මාර ගස යටට වී බලා සිටියාය. හිටි මහත්තයාගේ වැන් රිය සේන තෙක් මානයක නැත. ඔහු පොරොන්දු වූ පරිදි නොඑකිනි යන සැකයකින් ඇගේ හිත ගැස්සෙයි.

ඉබ්බකුගේ හැඩ රුව ඇති කළු පාට මෝටර් රියක් පිම්මේ අවුත්, ජයවතී සිටි තැන පසු කොට මද දුරක් ගොස් නතර කරන ලදී. ඊ ලඟට රිය පසු පසට ගමන් කරන්නට විය. කළු අවි කණ්ණාඩියක් පැළඳීම නිසා ජයවතීට එක පාරටම හිටි මහත්තයා හඳුනා ගන්නට බැරි විය. ජයවතී හිතැතිගෙන රිය වෙත ගමන් කළාය.

“අඳුර ගන්නත් බැරි තරමට ජයවතී ලස්සණ වෙලානෙ !”

ජයවතී මැළවුණු බැල්මෙන් යුතුව මද සිනාවක් පහළ කළාය. ජයවතී හැඳ සිටින්නේ නාන ඇඳුමකට නොදෙවෙනි තරම් කොට, කලවලට කිටි කිටියේ හිරවූ රතු සායක් හා අත් රහිත බ්ලව්සයකි. හිටි මහත්තයා ඇගේ ඉහේ සිට පහළට කිප වරක් බැලුවේය.

“ජයවතී හුඟක් වෙලාද මෙනෙත් ඇවිත් ?”

“මං පහේ ඉඳල බලං උන්න...”

“පව් දෙයියනේ... මං විකක් ලේට් උණා...”

රිය පසු පස අසුන මත නුල් කැරලි කිහිපයක් වෙයි. බයිසිකලයක නැගුණු තරුණයෝ දෙදෙනෙක් රිය පසු කොට යමින් මහත් උනන්දුවෙන් මේ දෙස බැලූහ. රිය පසු වූ විට එකෙක් නොපැහැදිලි යමක් කීවේය. එවිට අනෙකා උස් හඬින් හිනැහුණේය.

“කොහොමද දැං කල්පනාව... ජෙනිටලූ දිනාවේ නතර වෙලාම වැඩ කරන්නද කල්පනාව ?”

“ඔව්”

“හැබැයි ජයවතීලෑයි මේර ඇත්ටි ගැන විකක් පරිස්සං වෙන්නොනෑ...”

ජයවතී තිගැස්සුණු බවක් මුහුණින් පළ විය.

“ඇයි මහත්තයා එහෙම කිවුවෙ ?”

“නෑ මං ඒක කිවුවෙ නිකමට වගේ... එක්දි මාත් එක්ක කිවුව ඔයා විකක් වියේ ඇති බවුවක් කියල”

“මෙන්න වැඩක්... හරියට එයාගෙ කුමාරිකාවට විසයක් නැතුව වගේ... මයිකල් එක්ක තටාපු නැටිලි අපි නො දන්නව කියල හිතේ ඇති...”

ජයවතී කිපුණු බව හිටි මහත්තයාට වැටහිණ.

“හාපෝ තරහ ගන්න එපා... මේර ඒක ඒ තරම් සිරියස් පිට කිවුව නෙවෙයි... ජයවතී හරි හිත හොඳ කෙල්ල කියලත් කිවුව...”

ජයවතීගේ දෙතොලට මද සිනාවක් නැගෙයි. පාර තොටේ යන එන අය සමහරෙක් මහත් උනන්දුවෙන් මේ දෙස බලමින් යති.

“ජෙනිට මා ගැන මුකුත් කිවුවෙ නෑ ?”

“ජෙනිට නං මුකුත් කිවුවෙ නෑ... හැබැයි ජෙනිට එහෙ නතර උන්නං එව්වරම කැමැත්තකිං නෙවෙයි වගේ පෙනුනෙ...”

“ඒ මයිකල්ගෙ ප්‍රශ්නෙ හිංදු”

“මයිකල් ලියුමක් එවුව ගමං එහාට හරෝල එවන්න කියල මේරට කියනවත් මට ඇහුණ... කවුද ඔය මයිකල් කියන හාදය?”

ජයවතී මයිකල් ගේ වත ගොත හිටි මහත්තයාට හෙළි කළාය.

“මයිකල්ගෙ කැමැත්ත ලබාගත යන්න බැරි උණාට ගැනි ගෙ හිතට බයයි...”

හිටි මහත්තයා අවඥාබර සිනාවක් නැගුවේය.

“මයිකල් එපා කිවුවොත් එහෙනං දමල ගහල එන්න හිතේ ඇති?”

එසේ ඇසූ හිටි මහත්තයා, ඉඳුරා ජයවතීගේ මුහුණ බලා සිටින්නට විය.

“අපොයි මයිකල් ගෙ අවසර ගන්න හියා නං ජෙනිටට ඔය ගමන කවදවත් යන්න ඉඩ දෙන්නෑ...”

හිව්ව් මහත්තයා තුළ සිටුම් තැනි ගැන්මක් හට ගැනිණි.
“එහෙනි දැ” දැන ගත්තොත් ඉක්බිති දමා ගහල එන්නත්
බැරි නෑ ?”

“ඒ කියන්න බෑ”
සිතුවිලි අතර වල්මත් වුවාක් මෙන් හිව්ව් මහත්තයා බලාගත්
අත බලාගත මොහොතක් නිහඩව සිටියේය.
“ලියුමක් හෙම ආවොත් ජයවතී කොයි එකටත් ඒක අලුත්
ගමට හරවන්න කලබල වෙන්න එපා... ලියුම ළඟ තියා ගන්න...
මම දවස් දෙක තුනකින් ඇවිත් යන්න එනව...”

ජයවතී හිස සැලුවාය. හිව්ව් මහත්තයා පසු පසට අත යවා
දොර විවර කළේය.

“ඔන්න ඔතන සරොං දෙහෙකට විතර තුල් ඇති... ජයවතීට
පුළුවි තේද ගන්න...?”

ජයවතී හිතැහි, විවර කළ දොරෙන් රිය තුළට නැඹුරුව තුල්
කැරලි ගන්නට වුවාය. හිව්ව් මහත්තයා වට පිට බලා ඇගේ කර
අතගාන විට ඔී කිතියෙන් මෙන් එහාට මෙහාට ඇඹරුණාය.
හිව්ව් මහත්තයා අත ඉවතට ගෙන මුමුණයි.

“මට හිතෙනව් ඔයාවත් අරගත ඇරල දල කොතේ හරි යන්න”

“හම්ම... වෙන එහෙම...”

ජයවතී තුල් කැරලි තුරුළු කරගෙන නෙතග බැල්මෙන් යුතුව
හිතැහුණාය.

“එහෙම නං පරෙස්සම්මේ යන්න... මං එන්නංකො දෙකුං දවසකිං...”

හිව්ව් මහත්තයා වෙන්ව යන විට ජයවතී ගේ මද රත් පැහැ
දෙනත් පුරා යාන්තමට කළු පිරි තිබිණි.

*

හිරු රැස් වීක වීක මලානිකව රත් පාට ගැහිගෙන එයි.
වත්තේ ගස් කොළන්වල හෙවතුලි බලා සිටිනදී වාගේදිග් ගැස්සෙයි.
මැණිකේ ආලින්දයේ ඇඳි පුටුවක වාඩි වී පටියක් ගොතයි.
ජෙනිටා කුළුණකට පිට දී පාරෙන් ඔබ්බෙහි පටු වෙල් යාය
ඉස්මත්තේ රබර් වත්ත දෙස බලාගත කල්පනා කරයි. ලිපිනය
සහිතව, මයිකල්ගෙන් කවරද ලියුමක් ලැබේවිද ? එතෙක් හිතේ
පවතින සාංකා හා ශෝක මැලැවිලි පහ නොවෙතියි ජෙනිටාට
හිතේ.

“ජෙනිටා ඉතිං බලා ගත්තු අත බලා ඉන්නෙ මුකුත් කතා
කරන්නකො”

ජෙනිටා ගෙල හරවා බලා යාමිතමට හිතැහුණාය.

“හෙට හිව්ව් මහත්තය ඇවිත් රේදි වැඩපළ බාර දුන්නම ඔය
හෝන්දු මාන්දු ගතිය මග ඇරේවි...” යි මැණිකේ කරබාගෙන
පටිය ගොත ගොතා කීවාය.

“පුතයි දුවයි කොළඹ බෝඩිං කරපු අලුත මමත් කාලෙ ගෙවා
ගත්තෙ බොහොම අමාරුවේ...”

දසය ඇවිරිදි පුතාත් ද හතර ඇවිරිදි දියණියත් ගෙදර එන්නේ
තෙ මසකට වරක් යෙදෙන පාසල් නිවාඩුවේ දී පමණක් බව
මැණිකේ කියයි. අධික ලෙස මත් පැන් පානයට හුරු වී සිටි තම
සැමියා මිය ගියේ අක්මාවේ ආබාධයකින් බව ද ඔී ජෙනිටා
සමඟ කීවාය.

මහා කිවිසුම් හඬකින් පරිසරය කිරි ගැස්සිණි. ජෙනිටා තිගැස්සී
පාර පැත්ත බැලුවාය.

“ඔ. උදේනිස් බාප්ප එනව” යි මැණිකේ පාර පැත්ත බලමින්

කීවාය.

“ඔය කිවුණුම මුළු ගමටම පුරුදුයි” යි ඔ යළිත් කීවාය. සිහින් පිරුරැති, වියස හැට පහක තරමේ උස මිනිහෙක් ගේ දෙසට එයි. සිතාලෙන් සන උඩු රැවුලින් යුතු ඔහුගේ දෑසෙහි ඇත්තේ, තියුණු, සිතාලෙන් තොර බැල්මකි. හෙතෙම කොටු සරොමක් හා අත් දිග මේස් බැනියමක් හැඳ හවිසියක් ඉන බැඳ සිටියේය. ජටාව බැඳ සිටියේ රතු පුංචි බිංදු වැටුණු ලේන්සුවකිනි.

උදේනිස් ගෙට නැග උඩ පඩියේ දෙපා අතුල්ලන ගමන්, කුළුනට පිට දී සිටි ජෙනිටාගේ ඉහේ සිට පහළට කුහුළින් පිරි බැල්මක් හෙළවීය.

“සුදුමයි උදේනිස් බාප්ප ටිකක් වේලාහන ආපු එක” යි මැණිකේ කීවාය.

“කවුද මැණිකෙ මේ අමුත්ති ?”

“හිවිව් මහත්තය රෙදි වැඩ පළ බාර දෙන්න එක්කල ඇවිත්... ලුනාවේ ලමයෙක්...”

“ඔහොම කියමුකො...” යි උදේනිස් ආයෙත් ජෙනිටාගේ ඉහේ සිට පහළට බැලුවේය. ජෙනිටා හිනාහුනද උදේනිස්ගේ මුහුණෙහි රළු බව පහ නො වීණි.

“තේ වතුර තියෙනවද මැණිකෙ ?”

“මේසෙ උඩ ජලාසක් එකේ ඇති”

උදේනිස් ජටාව ලිහා අතට ගනිමින් ගෙ තුළට ගියේය. ජෙනිටා හිස හරවා ඔහු යන දෙස බලා සිටී. රැ තනි නො තනියට මෙහි එන බව කී තැනැත්තා මොහු විය යුතු යැයි ජෙනිටාට සිතිණ.

“එන්නෙ තේ වතුර එක ඉල්ලගෙන... රැක් එළිවෙන කොට ගිනි පෙට්ටියක් ඉවරයි... සුරුවුටු පත්තු කරලම...”

මැණිකේ ජෙනිටාගේ මුහුණ බලමින් මද සිතා ඇතිව හෙමිහිට කීවාය.

“හිතාලෙන්නෙ හෙම නෑ... තේද මැණිකෙ ?”

“උපන්නේකට මාත් දැකල නෑ දත් පෙන්නල හිතාලෙන දවසක්

ජෙනිටා හෙමිහිට හිස සැලුවාය. උදේනිස් බාප්පා තරුණ කාලයේ මුළු ප්‍රදේශයේම ප්‍රසිද්ධව සිටි හරක් හොරකු බවත්, යකෙකුටවත් බය නැති එකෙකු බවත් මැණිකේ කීවාය. උදේනිස් පිටු පස බරාදයේ සිට මුළු ගෙයම සලිත කරවන කිවිසුමක් හරි.

මුල් වතාවට තම සිතේ එක්තරා එඩිතර බවක් ඇති වුවාක් මෙන් ජෙනිටාට දැනිණ.

“ඔය අපේ තාත්තගෙ බාලම මල්ලි... බැඳලත් නෑ...” යි මැණිකේ උදේනිස් ගැන තව දුරටත් ජෙනිටාට විස්තර කළාය.

“රැ වෙන්ඩ ආවනෙ... අපි මුකුත් උයමු”

එසේ යෝජනා කරමින් මැණිකේ සුටුවෙන් නැගී සිටියාය. ඉක්බිති දෙදෙනම ගෙ තුළට ගියහ. උදේනිස් සුරුවුටුවකුත් පත්තු කරගන බරාදය පැත්තේ සිට සාලයට පිවිසුණේය.

“බාප්ප එනෙනං පැටිරෝල් ලාම්පුව පත්තු කරන්න” යි මැණිකේ කීවාය.

“තාම එළිකං පාවයි.....තව පස්සෙ බැරියැ” යි කියාගන උදේනිස් එළියට ගියේය. දැන් ඉතිං ඔහු කුළුණ ලහ පඩිය මත ඇත කියාගන බොහෝ කළුවර වැටෙන තෙක් සුරුවුටුව උරනු ඇත.

*

මුළුතැන් ගෙයි වැඩට ජෙනිටා කඩිසර එකියක විම ගැන මැණිකේ යටි සිතින් සන්තෝෂ වෙයි. බත හා ව්‍යංජන තුනක් පිළියෙළ කිරීමට ගත වූයේ පැයක් තරමේ කාලයකි. වැඩ අවසන් කළ ඔවුහු යළිත් ආලින්දයට පැමිණ ඉඳ ගත්හ. සාලයෙහි දැල්වෙන පෙට්ටිල් ලාම්පුවේ එළිය ආලින්දයේ අඩක් ද එළි පෙහෙළි කරමින් මිදුලට ඉහිරි ගොස් ඇත. උදේනිස් දිග ලොයි බංකුවේ දිගැදි සුරුවුටුව උරයි.

“ඇ ලමයො... උඹ ලුනාවේ ගාලු පාර අයිනෙද එහෙම නැකුව මිදු කරේ ද ?”

උදේනිස්ගේ රළු කටහඬ හා ආමන්ත්‍රණ විලාශය සිත් නොගත

මුත් ජෙනිටා පිළිතුරු දුන්නාය

“අපි වැල්ලබඩ”

“මේ දවස්වල මාළු නං අනුවෙනව ඇති මියෙට... තේද ?”

“එව්වරම නැ...”

“ඔව් දැ නැවු හිහිල්ලම මුහුද කැලැමිබ්ලා මාළුත් නැ...” යි

උදේනිස් එවර කීවේය. ජෙනිටා හිතැහි මැණිකේගෙ මුහුණ බැලුවාය. මැණිකේ කකුලක් පිට කකුලක් දමා වාඩිවී, ඇමට ගත් වරලය අහිස්ස ගොතයි.

“ඒ කාලෙ දුනාවෙ හිටිය මගෙ හොඳ යාළුවෙක්.... අපොත්සු කියල මංඩඩ් රාළ කෙනක්... දැ මා හිතේ මැරිල ඇති”

ජෙනිටා කතා නො කළාය. ඔරු පාර දිගේ පැමිණි මෝටර් රියක් වත්ත දෙසට මුහුණලා නතර කරන ලදී. රියේ ලාම්පුවල ආලෝක ධාරා පොල් ගස්වල වැදී වැදී ඇතට විහිදී ඇත. උදේනිස් නැහිටිවේය.

“හිටිව් මහත්තය වෙන්තෝනැ”

“වෙන්ඩ බෑ” යි මැණිකේ කීවාය. උදේනිස් මිදුලට බැස කඩුල්ල දෙසට ගමන් කරන්නට වීය. රියෙන් බැස කඩුලුල් හරස් ලී ඉවත් කරන තැනැත්තා හිටිව් මහත්තයා බව මැණිකේට පෙනෙයි. ඇගේ හිත යට සියුම් සතුටක් පොපියයි. රිය සෙමෙන් සෙමෙන් ගේ දෙසට එයි.

“හිටිව් මහත්තය තේන්නං” යි කියමින් මැණිකේ ජෙනිටාගේ මුහුණ බලා කට ඇඳ කළාය. අලුත් ම පොත්ස් වාගන් රිය අඹ ගස යට නතර කරන ලදී. ‘හෙට උදේ එනව කිවු මිනිහ මොකද මේ රෑ ආවෝ?’ ජෙනිටා ගේ හිත කුසු කුසු ගාන්නට වීය. මේ කුසු කුසු යට අවිනිශ්චිත බියක් බුබුලු නංවයි. මැණිකේ රිය වෙත ගොස් සිටියාය. ජෙනිටා කරමක් අන්ද මන්දව මෙන් මුවද මඳක් අයාගත්වනම ඇසිපිය නො සලා බලා සිටී. හිටිව් මහත්තයා කඩදසි මල්ලක් මැණිකේ අත තබයි. ඉක්බිතිව, හම් බැගයක් ද අතින් ගෙන රියෙන් බැස්සේය. උදේ කලීසම් කම්ස හැඳ සිටි ඔහු දැන් සුදු සරොමක් හා බුෂ් කම්සයක් හැඳ සිටී.

“උදේ එන්න හිටියොත් දවල් වෙන හින්ද මට දැ එන්න

හිතුණ” හිටිව් මහත්තය ගෙට තහිණ ගමන් ජෙනිටාගේ මුහුණ බලමින් කීවේය.

“අපි හිතුවෙ නැ දැ ඒව් කියල”

එසේ කී මැණිකේ ජෙනිටාට හිසින් සංඥා කරමින් කඩදසි බැගයද ගෙන ගෙ තුළට ගියාය. හිටිව් මහත්තයා හම් බැගය වීපෝව මත තබා අසුන් ගත්තේය.

“හෙන පත කුකුළෙක් ගෙනල්ල... මේක ඉක්මනට කපල ගන්න වේව් ජෙනිට...”

හිටිව් මහත්තයා ගෙනා හම් ගැසු කුකුළා ලොකු කොරහක ලගි. මැණිකේගෙ ඉහින් කතින් ප්‍රීතිය උතුරන්නාක් වැන්න.

“ඔව් කපන්න උදේනිස් බාප්ප රුසිය... මම එවන්නං... ඔයා මිරිස් ටිකක් අඹරන්න ජෙනිට...”

මැණිකේ මුළුතැන් ගෙයින් නික්ම ගියාය. මේ සිදුවන කිසිවක් පිළිබඳව ජෙනිටාට නිතව්වක් නැත. හිටිව් මහත්තයා දැන් පැමිණියේ ඇයිද යන ප්‍රශ්නය රැල්ලක් මෙන් හිතේ උපදිමින් බිඳෙයි. ඔහු පැමිණි සැණෙන් දිය ලද වැලක් මෙන් මැණිකේ තුළ ප්‍රබෝධයක් හට ගත්තේ ඇයි? මැණිකේ හිටිව් මහත්තයාගේ අනියම් බිරිය විය යුතු යැයි ජෙනිටාට හිතේ. ‘ලොකු මිනිස්සු ගිය ගිය අතේ ගැනු කියාගෙන ඉන්නවනෙ. මේත් එහෙම තැනක් වෙන්තෝනැ’ යි ජෙනිටා හිතුවාය. හිටිව් මහත්තයා යමක් කියන හඬත්, මැණිකේ සිලි බිලි ගා හිනැහෙන හඬත් ජෙනිටාට ඇසේ. ‘මනමාල හිනාව’ යි ජෙනිටා තමාටම කියා ගත්තාය. සරම කැස කවමින් උදේනිස් මුළුතැන් ගෙට අවේය.

“ගනිං ගැනු ළමයෝ ඕං ඔය මන්නෙ... මටත් වැඩිය වයස කුකුළෙක් වගෙයි...”

උදේනිස් කුකුළා කපන්නට ලක ලෑස්තිවන හැටි ජෙනිටා මේසෙට හේත්තු වී බලා සිටියාය. මැණිකේ කලබලයෙන් ආවාය.

“කෝ ජෙනිට මිරිස් ටික අඹරන්න ගත්තෙ නැද්ද තාම... රූ වුණා... ඉක්මණට... ඕකෝ කැලි තුන හතරක් බැදල ගන්නත් ඕනැ...”

මැණිකේ අවශ්‍ය තුනපහ දුරු මිරිස් ජෙනිටාට දී යළිත් ගෙට

ගියාය. කුකුළා කපන්නට උදේනිස් විනාඩි දහයකට වඩා ගත කළේ නැත. ජෙනිටා මිරිස් අඹරයි.

“සත්... රේදි වියන්න විතරක් නෙවෙයි... උයන්න පිහන්නත් ජෙනිට දස්ස වගෙයි...”

හිව්වි මහත්තයගෙ කට හඬින් කිගැස්සී ජෙනිටා ගෙල හරවා බැලුවාය. හිව්වි මහත්තයා උච්ච වස්සට දැන් ගසාගත දැස් බාගෙට පියාගත හිනැහෙයි. බොත්තම් නො පියැවූ බකික් කම්සය අතරින් ඔහුගේ ගෙල බැදි රන් දම්වැල් පටය ද, සුරය ද දිලිසෙයි. ඔහු ගේ මුහුණ දෙස දෙවන වර බලන්නට ජෙනිටාට සිත් නොදෙයි.

“උදේනිස් අංකල් ඕක ඉවරනං යමුකො පොකුණ ගාවට ගිහි. එන්න... ඇඟ හෝද ගන්නෝනැ...”

“හරි මහත්තයො මේ ඉවරයි”

මැණිකේ හිව්වි මහත්තයගේ ඇඟේ ගැටි නො ගැටි මුළු තැන් ගෙට පිවිසුණාය. හිව්වි මහත්තයාත් උදේනිසුත් පොකුණ පැත්තට යනවා ඇත. යුහු යුහුව මස් සෝද හොදි ඒදු මැණිකේ, එය ලිප තැබුවාය. ඇය තෙලෙන් බැදීම සඳහා වෙනම මස් කැබෙලි හත අටක් සුදුනම් කරන හැටි ජෙනිටා බලා සිටියාය.

“ජෙනිටට පුළුවනේද මේක වක් ගාල බැදල ගන්න ?”

ජෙනිටා හිස සැලුවාය. හිව්වි මහත්තයාත් උදේනිසුත් ආ පසු එන හඬ ඇස්. මැණිකේ මුළු තැන් ගෙයින් නික්ම ගියාය. මොනොතකින් ආපසු පැමිණි ඕ, පුංචි සුදු විසිතුරු විදුරුවක් හෝදන්නට වූවාය. ඉක්බිති කාවිවියට එබී බැලුවාය.

“තව ගින්නදර ඩිංගක් දන්න.... ඔය රන්වන් පාට ගැහිගත එන්නෙ....”

එසේ කී මැණිකේ හිස ඇළ කොට ජෙනිටාගේ මුහුණ බලා හිනැහුණාය.

“මං එන්න... කර වෙන්න දෙන්න එපා”

මැණිකේ ආ පිට හැරී යන විට විලවුන් සුවඳක් අවට මුසුවිය. තැන්දැවේ ඇය කෙරෙන් එබදු සුවඳක් නැහැණු බව ජෙනිටාට මතක නැත. බෝතලයක් හා විදුරුවක් ගැටෙන හඬ ජෙනිටාට ඇසෙයි. ‘අඩි ගහනවා’ යි ජෙනිටාට සිහිණ. මුළුතැන් ගෙයින්

පිට වූ ජෙනිටා බරාදය කෙළවරට ගොස් සාලට එබිකම් කළාය. හිව්වි මහත්තයා ටීපෝව මත කකුලක් තබාගෙන සැටියේ දිගැදි සිටී. ඔහු අත ඇති විදුරුවෙහි අඩක් අරක්කුවලින් පිරී තිබේ. උදේනිස් ටීපෝව අහ පහතට නැඹුරුව බෝතලය විදුරුවකට ඇළ කරයි. මැණිකේ ගිනිකුරක් ගසා දැල්ල හිව්වි මහත්තයාගේ මුහුණට ලං කළාය. හිව්වි මහත්තයා නැඹුරුව සිගරටය පත්තුකර ගත්තේය. ජෙනිටාගේ හිතේ පිළිකුලක් ද, සිසුම් කෝපයක් ද හට ගැනිණ. මස් කරවන සුවඳක් දැනෙයි. කලබල වූ ඕ වහා මුළුතැන් ගෙට අවුත් ලිපේ ගින්නදර අඩු කළාය. කුකුල් මස් පදමට බැදී තිබේ. හිව්වි මහත්තයා උස් හඬින් හිනැහෙයි. ඒ හිනාව ජෙනිටාගේ හිතේ පිළිකුලක් නංවයි. උදේනිස් ඇවිත් කෙළින්ම ලිප අහට ගොස් වළඳෙත් ගත් කුකුල් මස් කුට්ටියක් උඩ බලා කටට හලා ගත්තේය. ජෙනිටා පැත්තකට වී බලා සිටී.

“කරියට ලුණු මදි ලමයො” යි කියාගත උදේනිස් පිටව ගියේය.

මැණිකේ පිටු අත්ලෙන් දෙ තොල් පට පිස දමමින් ලජ්ජා බර මද සිනාවක් නඟා ගත මුළුතැන් ගෙට ආවාය. සිහින් මත් පැන් සුවඳක් අවට විසිරී යයි. ‘බිලා’ යි ජෙනිටා සිතුවාය. මැණිකේ රාක්කයෙන් පිරිසියක් ගත්තාය.

“ගන්ඩකො ජෙනිට ඔය බැදපු කැලි හතරක් පහත්”

මැණිකේ ජෙනිටාගේ ඇඟේ ගැටෙන තරම් ලංව කාවිවියෙන් මස් කුට්ටි බෙදයි. බෙදන ගමන් ඕ හිස ඇළ කොට ජෙනිටාගේ මුහුණ බැලුවාය. දැස් කුඩා කොට දෙ තොල් උල්කොට හිනැහුණාය.

“මුකුත් සුවඳක් හෙම නැද්ද ?”

ජෙනිටා බිම බලාගත දෙවුර හකුළුවා හිනැහුණාය.

“ජෙනිටා කවදාවත් බිල නැද්ද ?”

ජෙනිටා හිස දෙපසට සැලුවාය. ඉඳ හිට දවසක තාත්තාගේ බෝතලයේ අඩිය රස බැලීමේ පුරුද්දක් ජෙනිටා තුළ විය.

“බොරු කියන්නෙපා... ජෙනිට බිල නැ කියන එක මං විස්වාස කරන්නැ... වැල්ලබඩ ලමයිනෙ...”

මැණිකේ ඉඳුරා ජෙනිටාගේ මුහුණ බලා සිටින්නට වූවාය. ජෙනිටා යටුසිත් බලා යම්තමට හිනැහුණාය.

“බිලි කියනවා නේද හොඳයි...”

“නැ.”

“බොරු කියන්නෙපා ළමයෝ මොකෝ.... මේ අපි බොන්නෙ බේබ්ලු කමටයැ... අනිත්තෙක කසිප්පුයැ... හොඳ වී. ඇස්. ඔ. ඒ.”

මැණිකේ එසේ කියමින් පිටව ගියාය. මැණිකේ වෙතින් හැමු මත්පැන් සුවඳ ජෙනිටා අවට තවමත් සැරි සරයි. ගෙට ගිය මැණිකේ විනාඩි දහයකට පමණ පසු යළිත් මුළුතැන් ගෙට ආවාය. ඇගේ අතේ පුංචි වීදුරුවක් ද මුහුණ පුරා සිනාවක් ද වෙයි. ඔ වීදුරුව ජෙනිටා වෙත දිගු කළාය. ජෙනිටා පියවරක් පස්සට ගනී.

“බොරු සෝබනේ නැතුව ගන්න ළමයෝ මේක... ඔය හිතේ හෝන්දු මාන්දු ගනි ඔක්කොම කපල යන්න කියාපු බේත...”

ජෙනිටා දැකට ඇද්දය.

“බඩ පුරා කාල, පොල්ලේ ගැහුව වගේ නිද ගත්තැකි... ගන්න ජෙනිටො...”

ජෙනිටා හිනැහී පස්සෙන් පස්සට ගියාය.

“ඕ. එහෙනං බොන වෙලාවක බොන එකයි ඇත්තෙ...”

මැණිකේ වීදුරුව මේසය මත තබා නික්ම ගියාය. උදේනිස් නැවතත් ඇවිත් වළඳට අත දමා කුකුල් මස් කුට්ටියක් කටට හලාගත ගියේය. ජෙනිටා වීදුරුවට නැහැය ළං කළාය. එයින් නික්මෙන සුවඳ අපුරු සුවයක පෙර නිමිති ගෙන එන්නාක් වැන්න. මැණිකේත් හිච්චි මහත්තයාත් මහත් උස් හඬින් හිනැහෙති. ‘මමත් බොනවා’ යි ජෙනිටා හිතා ගත්තාය. ‘පස්සේ බොනවා’ යි ඔ යළිත් පසු බැස්සාය. මැණිකේ නැවතත් කලබලයෙන් මුළුතැන්ගෙට එයි.

“ඉක්මනට... තව කැලි තුන හතරක් මේකට දන්න... කෝ කාම ඕක බිටුවේ නැද්ද ?”

මැණිකේ බැඳපු කුකුල් මස් කුට්ටි තුන හතරක් බෙදාගත ආපිට හැරෙයි.

“ජෙනිට දැ. ඉතිං බත් අරින්නෝනැ...”

මැණිකේ එහාට මෙහාට විසිවන්නාක් මෙන් ජෙනිටාට පෙනෙයි. ‘හැමදුම ඔහොම වෙන්න ඇති’ යි ජෙනිටා තමාටම කියා ගත්තාය. තමාටද අනතුරක් විය හැකිය යන අවිනිශ්චිත බියක් විටින් විට ජෙනිටා කළ දැල්වෙයි. ‘හිච්චි මහත්තය බැඳපු මිනිසෙක්.... රත්තරං වගෙ නෝන කෙනෙක් මහරගම.... මෙහේ ඇවිත් සල්ලාල වැඩ’

නැවතත් ඇගේ හිතේ පිළිකුල තියුණු වෙයි. මුළුතැන් ගෙයි දොරටුව ළඟට පැමිණ උච්චස්සට හේත්තු වූ ඔ, මිදුලේ අපුර දෙස බලා සිටින්නට වූවාය.

“අරිමු අරිමු... මේසෙට කෑම ටික අරිමු...”

මැණිකේ කලබලයෙන් ආවාය. වහ වහා කෑම මේසය සුදුනම් කරන්නට ඔ මැණිකේට උදවු කළාය. අන්තිම වාංඡන දිසිය කෑම ශාලාවට ගෙන යන ගමන් මැණිකේ ජෙනිටාට මෙසේ කීවාය.

“උදේනිස් බාප්පටත් බෙද දිල දැ. ඉතිං ජෙනිටත් බෙදගත කන්න...”

ජෙනිටා හිස් මුදුන ඇහිලි තුඩින් කසමින් බිම බලා ගත්තාය. ඔරලෝසුව දහයේ කනියම හඬවනු ඇයට ඇසෙයි. ඇහපතට මහත් කෙඩෙත්තු ගතියක් දැනෙයි. අඩක් විවරව ඇති ජනෙල් පියන අතරින් ඇයට කෑම ශාලාව පෙනේ. හිච්චි මහත්තයාත් මැණිකේත් එකිනෙකාට මුහුණ ලා ඉඳගෙන කෑම කනි. ‘අලුත් ජෝඩුවක් වගේ කනවා. අනේ නොදෝමකිං’ ජෙනිටා මුහුණ පුළුල් කරගෙන ඉවත බලා ගත්තාය.

“ගැනු ළමයා... ඕ. ඔය මටත් බත් ටිකක් බෙදල දියං...”

ජෙනිටා උදේනිස් ගේ කටහඬින් තිගැස්පුණාය.

“ඕ. ඔය රතුපාට මල් තියෙන බොකුටු පිහානක් ඇති. ඒකට බෙදල මෙහාට ගනිං...”

ජෙනිටා බොකුටු පිහානට කොත ගසා බෙදුවාය. උදේනිස් බරාඳයේ තුබුණු කබල් පුටුවක ඉඳගත බත් කන්නට විය. ජෙනිටාට ද බඩගින්නක් දැනෙයි. බඩගිනි ඇතත් ඇහ පතේ කඩෙත්තුව හා හිතේ අසහනකාරී හැල හැප්පිම් නිසා කෑම රුචියක් හට නො ගනී. ඔ ගෙල හරවා මේසය මත ඇති මත්පැන් වීදුරුව දෙස ගනී. ඔ ගෙල හරවා මේසය මත ඇති මත්පැන් වීදුරුව දෙස

බැලුවාය. සෙමෙන් දොර අඩවන් කළ ජෙනිටා, පුංචි විදුරුව දෙකොලට තබා උතුරට දෙකට එය හිස් කළාය. 'තව ඇබිත්තක් තිබුණාං හොඳා' යි ඇගේ සිත කියයි. ඔ පිටි අත්ලෙන් දෙ තොල් පිසිමින් බරාඳයට එබිකම් කළාය. උදේනිස් අප්පුහාමිගේ බත් පංගුව සමකලා විගත යයි.

"අප්පුහාමිට අඩු පාඩු හෙම ?"

"හරි... හරි... ඔක්කොම හරි... උඹත් කාල හිටහංකො"

ජෙනිටා බත් බෙද ගත්තාය. ඇහපත යම්කමට උණුහුම් වී ඇත. එහෙත් බත් හතර පස් කටකට වඩා කන්නට ඔ අපොහොසත් වූවාය.

කෑම මේසය අස් පස් කොට පිහන් පිරිසි යෝද් නින්දට සැරසෙන විට රාත්‍රි එකොළහ ලංව තිබිණ.

"ජෙනිට... කාමරේ දොර ඇතුළෙ යතුර දුගත නිද් ගන්න" යි මැණිකේ කීවාය. ජෙනිටා පිට කාමරයට යන අදහසින් සාලය ඔස්සේ ආලින්දයට ගියාය. හිටිව් මහත්තයා උඩු කය නිරුවත්ව භාන්සි පුටුවේ දිගැදි සිගරටයක් උරයි. ඔහු තද වෙරි මතකින් පසු වෙතියි අනුමාන කළ ජෙනිටා එදෙස නො බලාම කාමරය වෙත යන්නට වූවාය.

"එ... ඒ... යි... ජෙ... ජෙනිටා..."

ජෙනිටා හිස හරවා හිතැහුණාය. හිටිව් මහත්තයා උඩු කය කෙළින් කොට පුටුවෙහි ඉඳ ගත්තේය. ඔහුගේ දෑස් විසල්ව ඇත.

"කෙල්ලෙ උඹට මෙ... මෙහෙ හොඳ... හොඳ තේද ?"

"හොඳයි හිටිව් මහත්තයෝ"

"ජෙ.. ජෙ.. ජෙ.. ජෙනිට හිංදත් ත්.. ත්.. තමයි මං මේ රෑ ආවේ... මං... මහරගම ඉන්දල උදේ එන්න හිටිය නං ද... දවල්... වෙනව..."

කතාව දිග් ගස්සා ගැනීම අනතුරුදයක යැයි ජෙනිටාට සිතේ. ඔ හිතැහි කාමරයට වැදී දොර වසා අගුලු ලා ගත්තාය. හිටිව් මහත්තයා වෙරි මරගානේම තම කාමරයට කඩා වදින්නට බැරිතැනැයි ජෙනිටා තුළ බිය මුසු අනුමානයක් පහළ වී තිබිණි. ඇතුළු ගෙට පිවිසෙන දොර මැනැවින් වසා ඇති බව සැක හැරදැනගත් ඔ, මේසය මත දැල්වෙමින් තිබුණු පුංචි විමිනි

ලාම්පුව නිවා දමා ඇඳේ දිගා වූවාය. නිදිමත සමහම හිස මඳක් බමන බව ඇයට දැනිණ.

*

"යමු නිද් ගන්න..."

මැණිකේ හිටිව් මහත්තයාගේ අත අල්ලා පුටුවෙන් නැගිටුවා ගත්තාය. ඔහු ඇල වී යයි.

"අද ටිකක් වැඩි උණා..." යි හෙතෙම කීවේය. ඔහු ඇගේ බඳ වටා අතක් යැවීය. ඇය ඔහුගේ බඳවට අත යැවූවාය. දෙ දෙන නිදන කාමරය වෙත ගියේ අලුත බැඳපු ජෝඩුවක් මෙනි. හිටිව් මහත්තයා ඇඳේ දිගා වූයේය.

"මම දොර වහල එන්න..." යි කියාගත මැණිකේ කාමරයෙන් නික්ම ගියාය. මඳකට පසු ආ පසු පැමිණි මැණිකේ, හිටිව් මහත්තයා අසල වැතිර ගත්තාය. සාමාන්‍ය වයසෙන් නිදි ඇඳේ දහකාරයකු වන හිටිව් මහත්තයා අද ඒ වෙනුවට සංසුන් වූයේ ඇයි? ඔහු බර කල්පනාවක නිමග්නව සිටිතැයි මැණිකෙට සිතිණ. 'අර කෙල්ල ගැන කල්පනා කරනවද කියන්නත් බෑ' යි මැණිකෙට සිතිණ. ජෙනිටා නතර කර ගැනීමට කැමැති වීමෙන් තමා අනුවණ කමක් කළේ යැයි ඇයට සිතේ. කැමැති වූයේ, අකැමැති වී නම් හිටිව් මහත්තයා අමනාප වන නිසාය. මීට පෙර ද මෙහි ගැහැනු ළමුන් නතරව සිටි බවට ඔහු ජෙනිටා සමඟ බොරු කීවේ ඇයි? 'හොඳ ඇහැට කනට ජේන කෙල්ල' යි මැණිකේ තොල් මතුරා ගත්තාය. ඒ හා සමඟ ඇය තුළ ඉරිසියාවක් වැඩෙන්නට විය.

"හිටිව්..." යි ඔ ඔහුගේ නළලට අත තබා කතා කළාය.

"ඇයි මැණිකේ..."

"මොනාද අද ඔයා ඔව්වර කල්පනා කරන්නෙ ?"

"නෑ... මුතුත් නෑ කෙල්ලෙ..."

*

හිව්වි මහත්තයාගේ රෝද කර්මාන්ත සාලාව පිහිටා තුබුණේ, මැණික්ගේ නිවසට සැතපුම් කාලකට ඔබ්බෙනි. එය මැණික් සතු ඉඩමක පිහිටියේය. උදේ අටට පමණ හිව්වි මහත්තයා සෙනටා රෝද වැඩපළට කැටුව ගියේය. මෝටර් රියෙන් ගිය මේ මහත්තයා, සෙනටා ගොඩනැගිල්ල තුළට කැඳවාගෙන ගියේය. ඇඳි ගසා වකරා සෙවිළි කළ කුඩා ගොඩනැගිල්ලක පිහිටියේය. එහි අත් යන්ත්‍ර දහයක් වූ මුත්, වැඩ කරමින් සිටියේ තරුණියෝ පස් දෙනෙක් පමණි. මැණික් මෝටර් රිය තුළ සිටියදීම හිව්වි මහත්තයා, සෙනටා ගොඩනැගිල්ල තුළට කැඳවාගෙන ගියේය. ලැට්ස් රාමු අතරින් රිය දෙස බලා හුන් රෝදි වියමින් සිටි ලමෝ, හිව්වි මහත්තයා ලඟා වන විට යුහුසු වූහ. ඔහු ගොඩනැගිල්ලට පිවිසෙත්, අත් යන්ත්‍රවල 'ලඩ ලොඩොස්' හඬ නතර විය. හිව්වි මහත්තයා පරණ සේවිකාවනට ජෙනිටා හඳුන්වා දුන්නේය.

“මිස් ජෙනිටා තමයි අද ඉඳල මේ වැඩ පළ බාරව ඉන්නෙ.... කරුණාවකි ඔය ගණං හිලවු ලියන පොත පත සේරම ජෙනිටාට බාර දෙන්න....” යි හිව්වි මහත්තයා කේඩාරි රතු තරුණියකට නියෝග කළේය. ඔී බොල්ලා දත් තිස් දෙකම පෙන්වා හිනාහුණාය. ලැබෙන තුල්, ඒදිනෙද වැඩ අවසන් කරන රෝදවල විස්තර හා ප්‍රමාණයන් ගණන් තැබීම ගැන ද, වැඩට පැමිණීම ලකුණු කිරීම, සේවිකාවනට මුදල් ගෙවීම අදිය පිළිබඳවද හිව්වි මහත්තයා ජෙනිටාට ලුහුඬින් විස්තර කළේය.

“මේක බොහොම ලෙහෙසි වැඩක්.... මුකුත් පටලැවිල්ලක් ආවොත් කරුණාවකි ගෙ. අනගන්ත පුළුවනි...” යි හිව්වි මහත්තයා සිනා මුසුව ජෙනිටාගේ මුහුණ බලයි. අනෙක් තරුණියෝ හොඳ හින් හා යටුසින් එකිනෙකා දෙස බලමින් සිනාව මැඩගෙන සිටිති.

“තේරුණේ නැති දෙයක් මං ආයෙන් ආහාම කියල දෙන්න.... ජෙනිටා ගෙදර ගැන කිසිම බරක් හිතට ගන්න ඕන් නෑ.... නවුට් ගැන හැම දෙයක්ම මම බලා ගන්නව්”

හිව්වි මහත්තයා එය කීවේ මඳක් ඇතින් සිටින අනෙක් තරුණියනට නෑයෙණ තරම් පහත් හඬින්. තෝන්පල් ගති නොපැ

යුතු බවත් ඔහු හෙමිහිට කීවේය. කරුණාවකි හැර අනෙක් අය යළිත් තම අත් යන්ත්‍ර වෙත ගොස් වැඩ පටන් ගත්හ.

“අන්න අර මැසිම බොහොම හොඳට වැඩ කරන එකක්.... ජෙනිටා එක බාර ගන්න....”

හිව්වි මහත්තයා ගොඩනැගිල්ල කෙළවරේ වූ අත් යන්ත්‍රයක් දෙසට ඇහිල්ල දිගු කරමින් කීවේය.

“මෙතන වැඩ කරන එකෙක් වත් විස්වාස කරන්න එපා.... ඉරිසියාවට උන් ඔළුව නරක් කරන්න මාන බලාවි.... හතර හමාරට අප්පු සිංඤ්ඤා ඒව්. දෙර වහල ඒ මිනිස අතට යතුර බාර දීල ගෙදර යන එකයි ඔයාට කරන්න තියෙන්නෙ....”

ජෙනිටා හිස සැලුවාය.

“එහෙම නං මම ගිහිං එන්න....”

ජෙනිටා බිම බලාගෙන යළිත් හිස සැලුවාය. හිව්වි මහත්තයා පිටව යන ගමන් රෝදි යන්ත්‍ර දෙක තුනක් අසලට ගොස් ඒවායේ නිම වෙමින් පැවැති රෝදි පිළි පිරික්සා බැලීය. හිව්වි මහත්තයා නික්ම ගිය පසු ජෙනිටාට තනි කමක් දැනෙයි. රිය පණ ගැන්වෙනු ඇසිණ. අත් යන්ත්‍ර හඬ යළිත් ඇන හිටි. වැඩ කරමින් සිටි තරුණියෝ සිටි තැන සිට ගත් වනම ගෙල උස්සා ලැට්ස් පිදුරු අතරින් පාර පැත්ත බලති.

‘ඉස්සරහිංම කියාගන යනව’ යි එකියක් කීවාය. අනෙක් තරුණියෝ මඳක් හඬ නඟා හිනාහෙමින් හොඳහින් ජෙනිටා දෙස බලති. ජෙනිටා තුළ සිහින් ලජ්ජාවක් ඉහිරි යයි. කුලැටිකම මැඩ ගත යුතුය. ‘මම මෙතන අධිපතියා’ යන හැඟීම හදිසියේ මෙන් හිතට පිවිසීමත් සමඟ ජෙනිටාගේ හිත එඩිතර විය. ඔී මේසය ලිහින් ඉවත්ව කෙළවරේ තිබුණු අත් යන්ත්‍ර වෙත ගියාය.

“හොඳට වැඩ කරනවද මේක ?”

ජෙනිටා, අසල මැසීමෙහි වැඩ කරමින් සිටි තරුණිය දෙස බලමින් ඇසුවාය.

“ඔව් මිස්”

“ඔකට කියන්නෙ ලොක්කිගෙ මැසිම කියල මිස්” යි තවකෙක් කීහ. අනෙක් තරුණියෝ හඬ නඟා හිනාවෙති.

“ඇයි එහෙම කියන්නේ?”

ජෙනිටාගේ කට හඬ මෘදුය. සිනා මුසුය. එය තරුණියන්ගේ සිත් බැඳ ගනී.

“මෙතන බාරව ඉන්න මිස් කමයි කවදත් ඕක පාවිච්චි කරන්නේ...”

ජෙනිටා මැමීමට ඉඳ ගෙන එය ක්‍රියා කරවා බැලුවාය. සවස් වන විට ඉතිරි තරුණියෝ පස් දෙනාම ජෙනිටා සමඟ සැහෙන කරම් කුරුපත වූහ.

*

10

ඒය දෙකක් එක හුස්මට වැඩ කළ පසු ජයවතී ගේ උරහිස කකියයි. එවිට ඇය රේදි විවීම මඳකට නතර කොට, ඊයේ නතර කළ තැන සිට නව කතාව කියවයි. එය ප්‍රේම කතාවකට වඩා කාම කතාවකට ළං වූවකි. රස මුසු තැන් ගහණ මේ පොත ජයවතී කියවන්නේ, දෙවන වතාවටය. තවම කනියම සිටීම හිතේ බිය එළවන හේතුවක් වූව ද, ඒ බිය යටින් මොකක්දෝ ප්‍රීතියක් ද නලියන්නාක් මෙන් ජයවතීට දැනෙයි. තමා විසින් වියන ලද රේදිවල නිමාව එතරම් සතුටුදායක නො වෙතැයි විටෙක ජයවතීට සිතේ. ‘හිටිවි මහත්තය කැ ගහයිද කියන්නත් බෑ.’ ජයවතී පොත වසා දමා දැන් ඉහළට නඟා හිරි බිරි හරි. හිටිවි මහත්තයා නාවේ ඇයි ද යන ප්‍රස්නය ඇය තුළ තැබේ. ඇය නැවතත් රේදි මැමීමේ වැඩ පටන් ගනී. ඇතින් එන රියක ශබ්දය ඇයට ඇසේ. ඔ වැඩිය නතර කොට, ගෙල හරවා ජනේලයෙන් පිටත බැලුවාය.

හිටිවි මහත්තයාගේ වෑන් රිය පිම්මේ එයි. ඔ නැගිට්ටාය. කණ්ණාඩිය ලඟට ගොස් හැඩ වැඩ බැලූ ඔ, අවුල්ව ගිය හිසකේ අතින් පස්සට පිරි මැද ගත්තාය. මෝටර් රියේ ඇන්ජිම වේදනා බර උස් හඬක් නංවා ඇත හිටි. දොර විවරව වැසෙන හඬක් සමඟ ජයවතී ආලින්දයට පිය නැඟුවාය. හිටිවි මහත්තයා කටපුරා හිනැහිගෙන ගෙට නගී.

“කොහොමද.... ජයවතී බර වැඩ වගේ?”

“වැඩ තමයි.... බරක් නං නෑ...”

හිටිවි මහත්තයා දෑස් අඩවන් කොට ඇගේ ඉහේ සිට පහළට බලයි.

“කෝ මේරි?”

“මාම වෙළඳාමේ යනවනෙ. ඔය....පාර එන්නෙ එක දෙක වෙලා”

“එහෙනං ජයවතී තනියම?”

“තනියක් නෑ... හෙවණැල්ල ඉන්නවනෙ...”

හිටිවි මහත්තයා මඳක් හඬ නඟා හිනැහෙයි. වට පිට ද බලයි. ඇත වැල්ල දිගේ දෙ දෙනෙක් ගමන් කරති. එකෙක් මේ දෙස ද බලයි. අනෙක් වැහි බිරුම් ගතියක් ද, මුහුදේ ගොරහැඩි බවක් ද වෙයි.

“බලමු පොඩ්ඩක් වියාපු රේදි කොහොමද කියල...”

හිටිවි මහත්තයා හිස මඳක් නමාගෙන උච්චස්සෙන් ඇතුල් විය. ජයවතී පසු පසින් ගියාය. හිටිවි මහත්තයා රේදි මැමීම ලඟතර වෙයි. ඔහු දැන් තුනටියට ගසා ගත අඩක් වියන ලද සරම දෙස බලා සිටී. එය රතු පාට අල්ලි සහිත සුදු සරමකි. ජයවතී අත් යන්ත්‍රයට අතක් ගසාගෙන, හිස මඳක් ඇළ කොට හිටිවි මහත්තයාගේ මුහුණ බලයි. ඔහුගේ දෑසෙහි ප්‍රීතියක් නලියන්නාක් වැන්න.

“ඔහ්.... මං හිතුවට වැඩිය හොඳයිනෙ....හැබැයි තව ටිකක් නූල තද වෙන්න ඕනෑ...”

ජයවතී යන්ත්‍රයට හේත්තු වී දැන් ළුම මත බැඳ ගත්තාය. හිටිවි මහත්තයා හිටගෙන සිටියේ ඇයට පිටු පසිනි. ඔහුගේ දකුණත ඇගේ උරහිස මත රැඳීණි. අත අල්ලා ගත් ඔ මඳක් පසු

පසට ඇඳ වුවාය. ඇගේ හිස හිවිවි මහත්තයා ගේ ඇම මත
 හේන්තු විය. හිවිවි මහත්තයා ගේ මුහුණ තම මුහුණට ලං වනු
 ඇයට පෙනිණ. ඔ ඒ දැස් පියාගෙන දෙකොල් එක් කර ගත්තාය.
 හිවිවි මහත්තයාගේ ඇඟිලි තුඩු ඇගේ සිරුර පුරා දිව යයි. ඔ
 කිසියෙන් එහාට මෙහාට ඇඟිලිණය. ඔහු අතරක් නැතිව ඇගේ
 දෙ කපල සිඹි.

“කිසි දේකට බය නැති රත්තරං කෙල්ල” යි හිවිවි මහත්තයා
 ජයවතීගේ නිකට අල්ලාගෙන කීවේය. හින් පොදු වැස්සක්
 වැටෙන්නට විය. හිවිවි මහත්තයා ජයවතී ඇතුල් කාමරයට
 කැඳවාගෙන ගියේය. ඔවුන් ආ පසු ආලින්දයට එන විට වැස්ස
 පායා තිබිණි.

“මයිකල් ජෙනිටට ලියුං එවල තිබුණද ?”

හිවිවි මහත්තයා පුටුවේ වාඩි වී කකුලක් පිට කකුලක් දමා
 ගත කතා කරයි. ජයවතී ඔහුට ආසන්නව උච්චස්සට හේන්තු වී
 උත්තර දෙයි.

“රියෙ එවල තිබුණ...”

හිවිවි මහත්තයා තිගුස්සුණාක් මෙන් හිස ගස්සා දැස් මහත්
 කළේය.

“රියෙ එවල තිබුණ... කෝ ඉතිං හරෝල ඇරියද අලුත්ගමට ?”

“ඔව්” යි ඔ දැස් අඩවත් කොට හිතැති කීවාය.

“හෙත්... ඔයා වැඩේ කෑවනේ”

හිවිවි මහත්තයා තලලට අත්ලෙන් තට්ටු කර ගත්තේය.

“බොරු අතේ මං ඇරියෙ නෑ... මේරි නැන්ද නං රියෙම ඒක
 අරින්න කිවුව... මං හා කියල ඒක කියා ගත්ත හිවිවි මහත්තය
 එනකං...”

“ඔං දැනුයි මගේ ඇහට ලේ ඩිංගක් ඉණුවේ”

ජයවතී ඉහ නටවා හිනැහුණාය.

“කෝ ඒක මට දෙන්නකො.... මේරිට කියන්න තැපැල් කළා
 කියල”

“බොරු අතේ මං කිවුවෙ. ලියුම ආවෙ මේරි නැන්ද වෙළඳාමෙ
 ගියාට පස්සෙ... ලියුමක් ආපු වග මං එයාට කිවුවෙ නෑ...”

“හොඳ ලමය... හොඳට මොළේ පාවිච්චි කරල තියෙනව
 ජයවතී ලියුම හිවිවි මහත්තයා අතට දෙයි.

“මේරි නැන්දත් මග බලං ඉන්නව බෑන පොඩ්ඩ ටුටු ලියුමක්
 එවනකං.... අදත් යනකොට කියල ගියා ලියුමක් ආවොත් හරෝල
 අරින්න කියල...”

“ඔයා මේක කඩල බැලුවද ?”

“වි.... මං මොකටයි අනුංගෙ ලියුං කඩන්නෙ....?”

ජයවතී යටි තොල පෙරළා හිවිවි මහත්තයා දෙස
 අමනාප බැල්මකි.

“නිකං හිටහං කෙල්ලෙ.... උඹ මේක කැඩුවෙ නෑ කියන එක
 මම විස්වාස කරාපි කියල හිතනවද....? මම දන්නවනෙ බඩුවෙ
 නැටි”

“ඔව්.... ඒක නං දෑං හොඳට දන්නව ඇති”

හිවිවි මහත්තයා ඇගේ උකුළට අත්ලෙන් ගසා උස් හිනාවක්
 නැහුවේය.

“හුඟක් දවල් උණා.... මං හේනං ගිහිං එන්නං...”

හිවිවි මහත්තය නැහිට්ටේය.

“හෙටත් එනවැයි හිවිවි මහත්තය ?”

“හෙට නං එන්නෑ.... ආයින් දවස් තුන හතරකිං එන්නංකො...”

ජයවතී දුක්බර ගතියකින් බිම බලා ගත්තාය. දැනට ඇති තුල්
 දෙතුන් දිනකට ප්‍රමාණවත් වන බව හිවිවි මහත්තයා කීවේය.

“මං එන්නං කෙල්ලෙ එහෙනං”

“හිවිවි මහත්තය අතේ සල්ලි හෙම....?”

ජයවතී බිම බලා ගත තැනනුවාය. හිවිවි මහත්තයා කට
 කොන ඇද කර ගත්තේය.

“තාම සරොං කැල්ලක්වත් වියල නෑ.... ලැජ්ජ නැතුව සල්ලිත්
 ඉල්ලන හැටි !”

“හරි.... හරි.... ගිහිං එන්නකො එහෙනං..”

ජයවතී ඉහ ගස්සා අමනාපයෙන් ගෙ තුළට හැරුණාය. ඔහු
 ඇගේ බාහුව අල්ලා ගමන මැඩ ගත්තේය.

“දන්නැද්ද ඉතිං.... අද හැම දෙයක්ම කෙරෙන්නෙ ගනු දෙනුවට

කො...” හිව්ව් මහත්තයා දහයේ කොළ දෙකක් ජයවතී අත තබමින් කීවේය.

“අයියෝ... මං හිතුව මෙයින් පහක් වත් හම්බු වේව් කියල...”

ඕ යව් කොල පෙරළුවාය.

“පහක්...? පහක් නෙවෙයි... ගරේඩ් එකේ හැටියට දෙන්න වටින්නෙ ඔයින් එහෙකි බාගෙයි.... හරි හිනි එන්න...”

හිව්ව් මහත්තයා මිදුලට බැස්සේය. ජයවතී ගෙ තුළට අවුත් රෙදි මැෂිම ළහ ඉඳ ගත්තාය.

මාර් වෙළඳාම අවසන් කොට මේර් ගෙදර එන විට දෙකට ලංව තිබිණ. ගෙට ගොඩ වන ගමන් මිදුල දෙස බැලූ ඕ, ජයවතී සමඟ හිනාහුණාය.

“ටෑර් පාරවල් කියෙන්නෙ... හිව්ව් මහත්තය ආවද ජයවතී ?”

“ඔව් නැන්දේ... නූල් කියෙනවද බලන්න ආව...”

මේර් හිස් වට්ටිය ඇඳ යටට තල්ලු කොට ඉඳ ගත්තාය.

“ගනිං දුවේ මට වතුර ටිකක්... කහට එකක් ඇත්තං හොඳා...”

ජයවතී ගෙට ගියාය. කපනමාර් වලින්, හින් මාර්වලින් තරම් ලාබයක් ලාබ ගත නොහැකි බව මේර් කියයි.

“ලියුං හෙම ආවේ නැද්ද ජයවතී ?”

“නෑ නැන්දේ... ජෙනිටක්ක නං ලියුමක් එවල කියෙනව...”

“බලන්න කියෝපංකො”

මේර් අත්ලෙ සිනි ලෙව කමින් ලියුමට ඇහුම්කන් දෙයි. වැඩ අමාරු නැති බවත්, තමා සතුටින් සිටින බවත්, ජෙනිටා ලියා තිබේ. ‘මයිකල් තවමත් ලියුමක් නො එවීම මගේ හිතට ලොකු පුදුමයක්. ලියුමක් ආවොත් එදාම ඒක මගේ නමට හරවා එවන්න’

මේර් හිස සැලුවාය. මයිකල් උන් හිටි ගමන් නිස්සබ්ද වීම මේර්ට ද ලොකු ප්‍රහේලිකාවකි. ‘හින් වෙනස් වන එක සුටුස් ගාල සිද්ද වෙන්න පුළුවනි’ යි මේර් තමාටම කියා ගත්තාය.

“හරෝල අරින්න ලියුමක් ආවොත් එපායෑ... බහු බුක... මොනවද ඔය තරම් පළි ගහන්න ඕනෑ ඕකට...”

මේර් පුටුවෙන් නැගිට ඒත්තෙ පසු පස අත්ලෙන් ගසා දැමීමාය.

දවාලටත් රැටත් දෙකටම හරි යන්න දැං ඉතිං යමක් රත් කරගත කෑ යුතුය. බල ඔළුව හොඳ්දට උයා, මහදි ගත් දෙල් ගෙඩිය තම්බා ගත යුතු යැයි ඇයට සිතේ.

“ජයවතී හාල් හුංඩුවක් ගනිං... දෙලුන් කියෙනවනෙ...”

“හා නැන්දේ”

ඉඩුම් පිහුම් අහවර වන විට හතර හමාරට විතර වෙයි. එතෙක් රෙදි මැෂිමට විවේක ලැබේ.

*

මයිකල් ජෙනිටට එඩු ලිපිය හිව්ව් මහත්තය මහදි කඩා බැලුවේය. “ඔයා නැති බැරි කම් නිසා හිව්ව් මහත්තයගෙන් පිහිට බලාපොරොත්තු වේව්ද කියල මට සැකයි. ඔය මිනිස්සුන්ගෙන් උපකාර බලාපොරොත්තු වෙන්න එපා ජෙනි. ඔය ධනපති මිනිස්සු විස්වාස කරන්න එපා. උන් උදවුවක් කරන්නෙ වෙන දේකින් බැරි නම් ලේවලින් මස්වලින් හරි පොළිය ගන්න බලාගෙන”

හිව්ව් මහත්තයගෙ හිත කෝපයෙන් ගැහෙන්නට විය. ‘උං මට නිග්‍රහ කරලා’ යි හිත ගොරවයි.

“මට ඇවිත් යන්න නම් මාසෙකට හමාරකට නිවාඩුවක් ලැබෙන එකක් නෑ. මෙහේ එක සුමේට ගොවිතැන් වැඩ. වැඩ කළ තරමට මුදලුන් හොයතැකි. බැරි වෙලාවත් ගමේ ඇවිත් යන්න ආවොත් ඒ අතර තුරේ ට්‍රැක්ටරේ බාර ගන්න ඕන තරම් මිනිස්සු ඉන්නව. තඩුවේ විය හියදම්වලට සල්ලි ටිකක් එකතු කර ගන්නත් ඕනෑ. මම හැකි ඉක්මනින් මුදලුන් අරගත ඇවිත් යාමට එනවා. එතෙක් මට විස්තර ලියා දන්වන්න. ඇඩ්ට්ස් එක මෙහි පහකින් ලියා ඇත”

හිව්ව් මහත්තයා මයිකල්ගේ ලිපිනය සඳහන් කොටස කඩා සාක්කුවේ දමා ගත්තේය. ලියුම තුනකඩ ඉරා කට්ටි දමා විසි කළේය. ඔහුගේ හිතේ ක්‍රෝධය පිරි පවතී.

කොළඹ වැඩ කටයුතු රාසියක් යෙදී තුඩුණු නිසා ඊ ළෙ දවස් දෙකේම හිව්ව් මහත්තයාට එහේ මෙහේ දුටු පනින්නට විවේක ලැබුණේ නැත.

මයිකල් නැවතී සිටියේ, පළමුදරුවන් හේන් යායක පිහිටි කුඩා නිවසකය. වැඩ ඇති නැති හැම මොහොතකම හිත ගමට දුටයි. ජෙනිටාගෙන් ලියුමක් නො ලැබීම නිසා ඔහු ගේ හිත හොඳටම වංචල වී තිබේ. තවත් කරදරයක පැවැත්මක් දැයි ඔහුට හිතා ගත නොහැක. මියුර්ට ලියුමක් යැවුවොත් හරි තොරතුරක් දැන ගත හැකි බව මයිකල් කල්පනා කළේය. මියුර් අත් හැමටම වඩා ජෙනිටාව ඇදී වෙයි. ඔහු ඊළඟ දවසේ මියුර්ට ලිපියක් ලිවේය. ජෙනිටාව ලිපියක් යැවූ මුත් උත්තරයක් නැති බවත්, කරුණු ජෙනිටාව ලිපියක් යැවූ මුත් උත්තරයක් නොගෙම මියුර්ගෙන් ඉල්ලා සොයා බලා පිළිතුරක් එවන ලෙසටත් හෙතෙම මියුර්ගෙන් ඉල්ලා සිටියේය. උදාහරණයක් මේරී නැන්දා මාර්ට්ට්ටියක් ඉහ නියාගෙන හේ ළඟින් ගිය බව මියුර්ට මතකය. ආ පසු යන විට කරුණු විමසා බලන්නට ඔී තීරණය කර ගත්තාය. ජයවතී සිටින නිසා ගෞරව යන්නට නම් මියුර්ට හිත් නොදේ. කළ වරදක් හෝ පාඩුවක් නැතත්, ජයවතීගේ දෘගලේ මියුර්ගේ හිතට නාල්ලයි

“මේරී නැන්ද ඇබ්බ්කකට එනවද ?”

කුහුලින් දෑස් කුඩා කොට සිනා නැහැ මේරී ලී වැට පැත්තාය. මියුර් මයිකල්ගේ ලියුම ගැන කීවාය.

“අනේ දුවේ අපිට නං ඔය කියන ලියුං එකක්වත් හම්බ උනේ නෑ... මාත් මේ මහ බල බල ඉන්නට ලියුමක් එනකං... එහෙං ජෙනිට මගෙ අහල එවනව මයිකල් ලියුං එවුවද කියල... මට ඔව් කේරෙන්නෑ...”

“මයිකල් දන්නවද ජෙනිට අලුත්ගම ගිය බව ?”

“මා හිතේ තාම දන්නෙ නෑ...”

“ඇඩ්ඩ්ස් එක තියෙනවනෙ... මම ලියුමක් දන්න ද විස්තර ලියල...”

“කමක් නෑ දුවේ... කිවුවහම මොකෝ තමුංගෙ කම ඇතත් මට අර බඩුව නං තමේකට විස්වාස නෑ...” යි මේරී ජයවතී ගැනද සඳහන් කළාය.

“නැන්ද මට ජෙනිටගෙ ඇඩ්ඩ්ස් එක දෙන්නකො... මම ජෙනිටටත් මයිකල්ගෙ ඇඩ්ඩ්ස් එක අරින්න...”

“මං හෙට උදේ ලියල ගෙනත් දෙන්න දුවේ”

මේරී ගිය පසු මියුර් මයිකල්ට ලියුමක් ලිවූය. ජෙනිටා පිළිබඳව සුල මුල සියල්ල ලිපියේ සඳහන් කළ ඔී මෙසේද ලිවූය.

“මම මයිකල් අයියගෙ ඇඩ්ඩ්ස් එක හෙට ජෙනිටට ලියල යවනව. එවිට ජෙනිටා ලිපියක් එවාවි”

මියුර් එද සවස මයිකල් ගේ ලිපිය නැපැල් කළාය.

“අර මියුර්ගෙල් අපේ ජෙනිටගෙ ඇඩ්ඩ්ස් එක ඉල්ලුව... මට ඒක පොඩි කොළ කැල්ලක ලියල දියං දුවේ...”

ජයවතී කඩදැසි කැබලිලක ලිපිනය සඳහන් කළාය. හිටිවි මහත්තයා කල් තබා දී තිබුණු උපදෙස් අනුව වැරදි ලිපිනයක් එහි සඳහන් කරන්නට ජයවතී වග බලා ගත්තාය.

මයිකල්ගේ නිහැඬියාව ගැන ජෙනිටා, නිතර දුක් සුසුම් හෙළයි. එකත් එකටම ඔහු වෙන අතක් බලා ගන්නට ඇතැයි යන අනුමානයක් ද හිතට නැගේ. ජනපදවල වෙසෙන ඇතැම් ගැහැනු කරුණැයින් මුලා කර ගන්නට අතිශයින් දක්ෂ බව ජෙනිටා අසා තිබේ. කලකට පෙර ඇම්ලිපිටියේදී දරුවන් තිදෙනෙකුගේ මවක් තමා වසඟ කර ගන්නට වෑයම් කළ හැටි මයිකල් විස්තර කළේ මීට වසරකට උඩදීය. ජෙනිටා කනස්සල්ලෙන් පසු වන්නේ ඇයි දැයි මැණිකේ ඇසුවාය. ඔී මැණිකේට ඇත්ත හෙළි කළාය.

“ඔය කැලෑ බද පළාත්වල ගියාම ඉලංදර් තපස් රකින්නෙ නෑ ජෙනිට... මොකක හරි පටලැවිල නැත්තං මෙලෝ මිනිසෙක් මෙව්වර කල් ලියුමක් නේව ඉන්නෑ... ගහේ ඉන්නෙ එක මාර්ට්ට් ද කියල හිතල ඔං ඔහෙ නිකා ඉන්න...”

ජෙනිටා පිටු අත්ලෙන් කළුව පිස දමා ගත්තාය. ගෞර යා සුකුයැයි වරෙක සිතේ. එහෙත් ගෞර ගිය ද මයිකල් පිළිබඳ ගැටලුව නිරාකරණය නො වනු ඇත.

“එයාට ඉවරයක් නැතිව ඇති... නැත්තං ලියුමක් නේව ඉන්නෑ...” යි ජෙනිටා බිය මුසු සෝකාකුල හඬින් කීවාය.

මැණිකේ උස් හඬින් සමච්චල් හිනාවක් නැහැවාය.

“ඔව් ඉතිං අපි එහෙමවත් හිතා ගම්මුකො...”

ජෙනිටා දවල් කෑමට පැමිණි වහාම ලිපියක් ඇත්දැයි අසයි. අම්මා එවන ලියුමක මයිකල් පිළිබඳ තොරතුරු හා ලිපිනය

අඩංගු වෙනැයි මිනිසුන්ට සිතුවාය. අම්මාට අතුරු බැර වූණක් ජයවතී අවශ්‍ය දේ සඳහන් කරන්නට වග බලා ගන්නා බව ජෙනිටා දනී. එහෙත් ගෙදරින් එන එකම ලිපියකවත් මයිකල් ගේ නාම මාත්‍රයක් සඳහන් නොවේ.

*

හිව්වි මහත්තයා ඇවිත් ගෙට ඇදුණේය. අත් යන්ත්‍රයේ හඬ නතර විය. කිව් බිව් හිතාවත් සමඟ ජයවතී හිව්වි මහත්තයාට තුරුදු වෙයි. පැයක් පමණ ගත වන තුරු රෙදි මැෂිමට විවේක ලැබෙයි. ජයවතී හිව්වි මහත්තයාගේ තුරුලේ උණුසුම්ව පෙම් බස් දෙවයි.

“මයිකල් මිසුරිටත් ලියුමක් එවල... ජෙනිටාගේ විස්තර අහල...”

හිව්වි මහත්තයා ප්‍රස්ත වූ කලක මෙන් දැස් විසල් කළේය.

“ජයවතීට බැරද ඔය සෙල්ලම නවතින්න මොකක්හරි උගුලක් මානන්න ?”

“ජෙනිටා කාත් එක්ක හරි යාළු වෙලා කියල විස්වාස කරන්න පුළුවං ඒදෙයෙ ලියුමක් ඇරියොත් මයිකල්ට උරු ජුවල් නගිව්...”

“වෙන කවුරුත් ඕත්තු.... මම කියාගෙන ඉන්නව කියල දැන්වුවොත් හරියට හරි” යි හිව්වි මහත්තයා කීවේය.

“අර ලියුමේ ඕක මට නිග්‍රහ කරල තිබුණ” යි හෙතෙම යළිත් කීවේය.

“මං කල්පනා කරල මොකක් හරි බොරු වලක් කපන්නංකො...”

හිව්වි මහත්තයා දැඩි ලෙස ජයවතීව වැළඳ ගත්තේය.

“ජෙනිටා ගෙට ගියාම අපිව මතක නැතුව ඇති” යි ජයවතී හිව්වි මහත්තයාගේ ලැම අතගාමින් කෙඳුරුවාය.

“අයියෝ නෑ... මම තාම ජෙනිටාට අතක් කියල නෑ...”

“බොරු කියන්න එපා... බොරු කියන්න එපා” යි කියමින් ජයවතී හිව්වි මහත්තයාගේ දෙ කපලට අතින් තට්ටු කරගෙන ගියේය.

වැල්ලබඩ පාර දිගේ කිසිවකු උරුවම් බබා යන හඬක් ඇසිණ.

“මේ වෙලාවක මයිකල් හෙම ආවොත් අපි සුං” යි හිව්වි මහත්තයා කීවේය.

“එව්වර ලොකුකං කරන්න හම්බුවෙන්න ඒයාට...” යි ජයවතී උදරම් ලෙස කීවාය.

පියා නිම කොට තිබුණු සරොම් තුනක් ද ගෙන හිව්වි මහත්තයා ආ පසු යන විට දහවල් එකොළහට ආසන්නව තිබිණි. මයිකල් හා ජෙනිටා අතර සම්බන්ධකම් පවතින තෙක් තමන් ආරක්ෂා විරහිත යැයි ජයවතීට සිතේ. මේ පවතින සබඳතා පිළිබඳව මයිකල්ට ඉව වැටුණොත්, ‘මේ ගෙදර ඔය වැඩවලට ඉඩ දෙන්න එපා’ යි ඔහු මේරී නැන්ද උසි ගන්වනු නොඅනුමානය. ‘පිටිතේ කියෙන තුරු මට හිව්වි මහත්තයා අතාරින්න බෑ’ යි මී තමාටම කියා ගත්තාය. ඇසුරු කළ හා ඇසුරු කරන අත් කිසිම තරුණියකගෙන්, තමාගෙන් තරම් උණුසුම් පිළිගැනීමක්, ආදරයක් හා ආශ්වාදයක් පිටිතේට නොලද බව හිව්වි මහත්තයා කීවරක් නම් කියා ඇන්ද ? ජයවතී, හිව්වි මහත්තයා පැමිණි විට කරන කියන දෑ මෙනෙහි කරමින් ආලින්දයේ ලී කනුවට පිටදී මුහුද දෙස බලා සිටී. පාරේ යන ගමන් ෂෙල්ටන් මේ පැත්ත බලා හිනාහුණේය.

“පිට පාරෙම යනවද ?”

ෂෙල්ටන් මේ පැත්තට හැරුණේය. මේරී ගෙදර ඉන්නවා දැයි ඔහු ඇසුවේ ඉහි බසිනි.

“නෑ... නෑ... වෙළඳාමෙ ගිහි...”

ෂෙල්ටන් සරම වලාපට පහත හෙළමින් ගෙට නැංගේය.

“මං මේ ගෙදෙට පය තිබ්බෙ අවුරුදු තුනකිං විතර...”

ෂෙල්ටන් පුටුවේ ඉඳ ගත්තේය. මහා නිවට පෙනුමක් ඇති මුහුණින් යුතු ෂෙල්ටන්, මීට අවුරුදු පහකට පමණ උඩදී ජෙනිටා සමඟ මිත්‍ර කම් පවත්වන අටියෙන් මෙහි ආ ගිය බවත්, මයිකල් හා තරග වැදී ඔහු පරාජය වූ බවත් ජයවතී මැනවින් දනී.

“හැබැද දැං ජෙනිටා අලුත්ගමද කොහෙද රෙදි ඉස්කෝලයක් බාරව ඉන්නව කියන්නෙ ?”

“ඔව්... හිව්වි මහත්තයා ජෙනිටාට බාර අරං... ජෙනිටා රෙදි වැඩ පළක් බාර අරං...”

“ඇත්තද ඔය හිව්වි මහත්තයා ජෙනිටාට කියාගෙන ඉන්නවයි

For E-Pusthakalaya

කියන කතාව ?”

“ගින්නක් නැතුව දුමක් නගින්නේ නැතේ මෙල්ටන්...”

“ඒකත් ඇත්ත. දැ” මයිකල් කැපිල ගිහිල්ලේ ?”

“නැ අනේ... ඒ ගොම්බස්ස මේ හුට පට මුකුත් දන්නෑ... ඔව් ඉතිං දැනුං දෙන්න කෙනෙකුත් නැතේ...” මෙල්ටන් මුද දිහා බලාගෙන හිස සැලුවේය.

“දැ” ඉතිං කවුරු මොනව කර ගත්තත් මට නං ඇති හිතලක් නෑ...” යි මෙල්ටන් දිග සුසුමක් හෙළමින් කීවේය. එහෙත් ඔහුගේ සිත තුළ සිහිත් ක්‍රෝධයක් මතු වෙයි. ‘ජෙනිට්ට ඔහොම වෙලා ටේ’ යි හිත මුර ගැවේය.

“හැබැයි කවද හරි හිටිව් මහත්තය හප කළාට පස්සෙ මයිකල් ඕකට කර ගහනව...” යි ජයවති කීවාය.

“ඔන්නෑ ඇවිටුස් එක දෙකැකි... මයිකල්ට ලියුමක් දනවද මොකක් හරි වෙන නමකින්...?”

“එකාකකිං පිං සිද්ද වෙන වැඩක් තමා” යි මෙල්ටන් කීවේය. ඔහු ආපසු යන විට මයිකල්ගේ ලිපිනය ද ගෙන ගියේය. ලිපිනය ලබා ගත්තේ මියුරිගෙන් බව ද මතක ඇතුව ලිපියෙහි සඳහන් කරන ලෙස ජයවති උපදෙස් දුන්නාය. එයින් මයිකල්-මියුරි හා ජෙනිටා අතර පවතින මිතුරු දම පළුදු කළ හැකි බව ඔ දනී.

*

මියුරියල් එවූ ලිපිය කියැවීමෙන් මයිකල් තුළ බලවත් කලකිරීමක් මෙන්ම, සැහෙන කෝපයක් ද හට ගැනිණ. නිකමට හෝ තමන්ට නොදන්වා ජෙනිටා හිටිව් මහත්තයාගේ ඇම ගිලීම ඔහුට දරා ගත නොහැකි තරමේ වේදනාවකි. එ මතු ද නොවේ. යවන ලද එකම ලිපියකට හෝ පිළිතුරක් නැත. ජෙනිටා හිතා මතාම තමා දුරස් කිරීම පිණිස නිහඩව සිටිනැයි මයිකල් කල්පනා කළේය. තොරතුරු සියැසින් යොයා බලා ඒම පිණිස ගමට යා යුතු යැයි යන අදහස ඔහු අර ලිපිය ලද පසු සිතින් බැහැර කළේය.

දෙ දිනකට පසු මයිකල්ට තවත් ලිපියක් ලැබිණි. තමන් සඳහන් නොවූ ඒ ලිපිය අග ‘ගමේ හිතවතෙක්’ යනුවෙන් ලියා තිබිණ. මියුරි දැනුම් දුන් තොරතුරු ඒ ලිපියෙන් තහවුරු වෙයි. තහවුරු කිරීමකින් නොනවතින ඒ ලිපියෙන් බෙහෙවින් පිළිකුල් යහගත තොරතුරු රැස්කද හෙළි විය. හිටිව් මහත්තයා ජෙනිටා යම්කිසි තැනක නතර කොට, ඇය අනියම් බිරියක වසයෙන් තබාගෙන සිටින බව එහි සඳහන් වෙයි. “නැති බැරි කම් වහගන්න කළ හැකි වෙනත් දෙයක් නැති නිසා මේර් මේ කටයුතු අනුමත කරනවා” යි එහි එක් තැනක සඳහන් විය. ‘ජෙනිට්ට මට ද්‍රෝහි වුණා’ යි මයිකල් හිතුවේය. ක්‍රෝධය පිටම ඔහු ගේ දෑස් කළුලත් තෙත් වෙයි. මෙහි පැමිණ, ගිනි ගහන අවිවේ කරකුට්ටම් වෙමින්, පිපාසයේ පෙළෙමින් යමක් හරි හම්බ කර ගන්නට තමා වෑයම් කළේ, ඔවුන් වෙනුවෙන් නොවේ දැයි මයිකල් කල්පනා කළේය. “මේ ලියුම ගැන මයිකල්ගේ සිතේ සැකයක් ඇති වෙන්නටත් පුළුවනි. ඒක ස්වාභාවිකයි. බොරුය කියා හිතනව නම් ගමට ඇවිත් විපරම් කළාම ඇත්ත එළි වෙයි. මේ ලියුම ලියන්නට අදහස් කළේ තව දුරටත් ජෙනිට්ට ගැන බලාපොරොත්තු තැබීමෙන් අවසානයේදී මයිකල් ලොකු අමාරුවක් වැටෙන නිසා” යි එහි කෙළවර සඳහන් විය.

ජෙනිටා හය හතර නොතේරෙන අත දරුවක් නොවේ. හරි වැරද්ද, යුතු අයුතුකම, සද්චාරය යන සියල්ලෙහි වෙනස්කම් ඇය පැහැදිලිවම දනී. එසේ දැන දැනත් ඇය හිටිව් මහත්තයාට වසඟ වූයේ නම්, මෙතෙක් තමා පැවැත්වූ පෙම් සබඳතාව ඉතිරිණු කිරක් සේ නො සලකන්නට හේතුවක් මයිකල්ට නොපෙනේ. මේර් ගැන සිහි වන විට මයිකල්ගේ සිතේ ක්‍රෝධය කියුණු වෙයි. හිටිව් මහත්තයාට නොදැවටෙන ලෙස, හිටිව් මහත්තයාගේ ගමන් බිමන් නවතන ලෙස හා හිටිව් මහත්තයා සමඟ පවතින ගණු දෙනු නතර කරන ලෙස තමා කොපමණ වාර ගණනක් මේර්ට අවවාද කර ඇත්දැයි මයිකල්ට සිතා ගත නො හැක. ‘මම නාකි ගැනිට හොඳ ලියුමක් ලියනව’ යි මයිකල් හිත හද ගත්තේය.

*

“ඔව් ඔහොම තමයි නැන්දේ... දැං ඉතිං මේ ලියුම ආපු හින්දා මං කියන්නං කාරුණාවක්...”

මේ ඇස් ගෙඩි වඩාත් මහත් කොට හිස ගස්සා බැලුවාය.

“එහෙ එගොඩලයනෙ ඉලංදරියෙක් අනුරාධපුරේ බේකරියක ඉන්නව... මේ හෙදි ගමේ ඇවිත් තිබුණ... මට මුණ ගැහුණු වෙලාවේ මම නිකමට මයිකල් ගැන ඇහුව...”

“ඉතිං ?”

“ආ අර මුක්තවරේ වැඩ කරන රත්තරං දතක් දුපු රතු හින් දැරි හාදය නේද කියල එක පාරටම ඇහුව...”

“ඉතිං ?”

“මයිකල්ලියා නැවතිල ඉන්නෙ ජනපද ගෙදරකලු... එතන පවුලේ මිනිහ මැරිල... මයිකලයි ඒ ගැනයි ලෙමයි දෙන්නයි පිටර් බලන්න ඇවිත් තිබුණ කියල ඒ මනුස්ස මට කිවුව...”

“ඔං බලාපිය ඉතිං... හො කිවුවට මොකෝ මාත් හිතුවේ ඔහොම එකක් ගැන තමයි...”

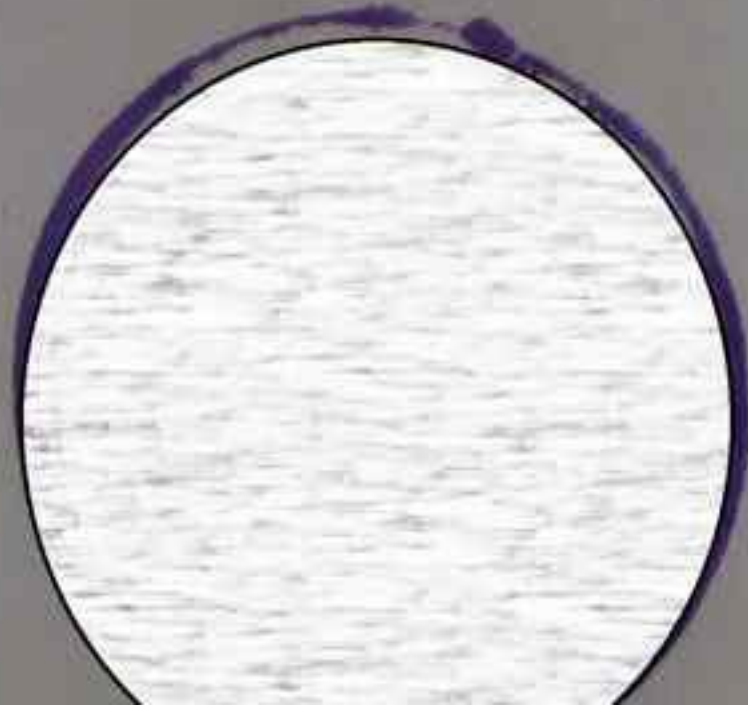
මේර මුහුද දෙස බලාගත හිස සලයි. මයිකල් තමාට ලිපියෙන් කර ඇති නිග්‍රහය නම් විද දරා ගත නොහැකි තරම්ය.

“අතේ මේර නැන්දේ රිමාන් එකට ආ ගිය වෙලාවට ඔය වග තුග හෙම ලුකස් මාමටවත් ඇන්ටනි අයියටවත් කියන්නෙපා...”

“පිස්සුද බං... එක ගින්නක් වැදිල තියෙද්දි කවුද තව ගින්නක් දෙන්නෙ ඒ දෙන්නට...”

මේර වික්ක වාටිය උස්සා කළු පිය දමා ගත්තාය.

“අර කාලකණ්ණිය උගෙ ලියුමක් නැතුව වැලහින්න වගෙ කළු බිබි ඇති...මම හෙටානිද්දම අලුත්ගම ගිහිං ජෙනිටගෙ හිත හදල එන්න ඕන...” යි, මේර පුටුවෙන් නැගිටිමින් කීවාය.

තමාට ජෙනිටා බලන්නට ඕනෑ බව මේර හිවිවි මහත්තයා සමඟ කීවා ය. වෙනද වගේ මේර ඒ යෝජනාවට හිවිවි මහත්තයා හරස් කතා කළේ නැත. මේර ඇය යන්නේ, ජෙනිටාගේ සිත මයිකල් වෙතින් බිඳුවන අදහසින් බව හිවිවි මහත්තයා දනී. ඒ හැඟීම ඔහුට ප්‍රණීතය.

“හෙට වෙළඳාමේ නොගිහිං ඉන්න... මම උදේ එනව” යි හිවිවි මහත්තයා කීවේය. ගෙදර එන්නට ඕනෑ බව ජෙනිටා ද නිතර නිතර කියයි. මේර එහි කැටුව නො ගිය හොත් ජෙනිටා යම් අවස්තාවක තනිව හෝ ගෙදර එතැයි යන බියක් හිවිවි මහත්තයා තුළ විය. එසේ පැමිණිය හොත් ඇය ආපසු නොයන තීරණයකට වුවද එළැඹිය හැකියි.

පහුවද උදේ අට හමාර වන විට හිවිවි මහත්තයා මේර අලුත්ගම කැඳවාගෙන ආවේය. ජෙනිටා මස්කට වැඩි කලක් තුළු තම මව පිළි ගත්තේ, කළුලි පිරුණු දැසිනි. ජෙනිටා මව අතින් අල්ලාගත ගෙට ගොඩ වූවාය.

“අම්ම හුභාක් කෙට්ටු වෙලා !”

“මම නං කෙට්ටු උණාට මොකෝ... උඹව ඇදිල ගිහිං තියෙන හැටි !”

මේර දියණිය ගේ ඉහේ සිට පහළට බලයි.

“දැං ඉතිං ජෙනිටගෙ ඇහේ අළුර මැකිල යාට්” යි මැණික් හිතැහෙමින් කීවාය.

“තව විනාඩි පහක් පරක්කු උණා නං ජෙනිට රෙදි වැඩ පළේ” යි ඔ යළිත් කීවාය.

“අම්මත්තෙක්ක ඇති තරං කතා බහ කරල ජෙනිට එන්න... මම යනව රෙදි වැඩපළට ගිහිං එන්න...”

හිවිවි මහත්තයා රියදුන් නැග් පිටත්ව ගිය පසු ජෙනිටාටත් මවටත් රිසි සේ කතා බහ කර ගන්නට ඉඩ හැර මැණික් ගෙයි පසු භාගයට ගියාය.

මවත් දුවත් මයිකල් පිළිබඳව බොහෝ දේ සාකච්ඡා කළහ. මයිකල් විසින් මව වෙත එවන ලද ලිපිය කියවීමෙන් ජෙනිටාගේ සිරුර පිළිකුලෙන් හිරි වූවිණි. ඒ හා සමඟම ඇගේ හිතේ සිසුම්

ප්‍රෝධයක් ද හට ගනී. මයිකල් ජනපද පදිංචිකාරියක සමඟ පවුල් කන බව ඇසීම ජෙනිටාගේ විමනියට හේතුවක් නො වුව ද, ඒ තොරතුරු ගෙන එන ලද්දේ ජයවතී විසින් නැයි යන පුවත ඇඟේ හිතේ කුහුලක් වඩවයි.

“ජයවතී නං පුදුමාකාර ගැනියෙක්... හඳ එළියෙන් ගින්න දර ගන්න පුළුවං ගැනි”

“නෑ දුවේ... ජයවතී මාත් එක්ක ඕක කිවුවෙ ඔය ලියුම ආවට පස්සෙ...”

ජෙනිටා සුසුමක් හෙළව්වාය. මෙනෙක් කමාට කිසිදු අයුතු යෝජනාවක් නො කළ හිටි මහත්තයාට මයිකල් නඟා ඇති අවලාද ගැන ද ජෙනිටා තුළ විරෝධයක් නැඟෙයි.

“හිටි මහත්තයා සුද්දවත්තයෙක් කියල මම කියන්නෙ නෑ... ඒ වුණත් මට නං මදුරුවෙක්ගෙ කෝදුරුවෙක්ගෙ වෙන හිංසාවක් තාම උණේ නෑ...” යි ඔ මව සමඟ කීවාය.

“පුරුවං කෙනෙක් අනුකම්පා කරල උදවුවක් කරන එකක් උඹ රුස්සන්නෙ නෑ... බැල්ලිගෙ පුතා” යි මේරි මයිකල්ට වෝදනා කළාය.

මයිකල් ගේ පුරුව අනුමැතිය නො ලබා මේ තනතුර බාර ගැනීම ක්ෂමාව ලැබිය යුතු වරදක් වුව ද, එය ඔහුට තමා අතහැර දමන්නට තරම් ප්‍රබල හේතුවක් නො විය යුතු බව ජෙනිටා කල්පනා කළාය.

“මගේ හිතේ ඔය ගැනියෙක් ගැන කියාපු පලහිළවුට ඇත්ත වෙන්න ඕනෑ” යි ඔ මඳකට පසු කීවාය.

“ඇත්ත දුවේ ඇත්ත... ඔය ඕනෑම නස්පැත්තියකට ගැනියෙක් මුල් වෙනවාමයි”

“කමක් නෑ... එයාට හොඳ නං මට කමක් නෑ...”

එසේ කී ජෙනිටා වහා නැගිට කාමරයට ගියා ය. ඇය ඉකි බිඳින හඬ ඇසීමෙන් මේරිගේ දෑස්වලටද කළුව ඉඳුණුවිය.

විනාඩි විස්සකට පමණ පසු ජෙනිටා කාමරයෙන් එළියට එන විට ඇස් රතු වී, තදිස්සි වී තිබිණ.

“අම්මෙ දැං තවුවත් හෙ ඇති තේද ?” යි ජෙනිටා ඊ හෙට

ඇසුවාය. තවුව හෙදීම ඇසෙන බවත්, හිටි මහත්තයා ඊට සුදුසු නීතිඥයකු සමඟ කතා බස් කොට සියල්ල සුදුනම් කොට ඇති බවත් මේරි කීවාය.

දිවා ආහාර ගැනීමෙන් පසු මේරිත්, හිටි මහත්තයාත් ආ පසු ප්‍රථම වත විට දෙකට ආසන්නව තිබිණ.

*

11

හිටි මහත්තයා මේරිගේ පැල තුළ ඇතුළු කැල්ලේ ඇඳේ ඉඳගෙන උඩුකය බිත්තියට හේත්තු කරගත යිවි. ජයවතී ද ඔහුට ආසන්නව ඉඳ ගත හිටි මහත්තයාගේ උතුළේ හිස ඔබාගෙන යිවි. හිටි මහත්තයා සිටින්නේ, තරමක කලකිරීමකින් ද, හිත් වේදනාවකින් ද යුතුවය.

“එහෙම නං කැමති නෑ තේද ජයවතී...?”

ජයවතී පිළිතුරක් නො දෙයි. ඔහු එන යන හැම වතාවකම ජයවතී සමඟ අඹු සැමියන් ලෙස හැසිරෙයි. දවසක් දෙකක් විනෝද වීම සඳහා මාදම්පේ වත්තට යා යුතු බව හිටි මහත්තයා හැමදාමත් කියයි. ඒ යෝජනාව පිළිගන්නට ජයවතී අදි මදි කරයි.

“මොකක්ද ළමයො මේ පොල් අතු ගුබ්බියම වගේද... මාදම්පේ මගෙ වත්තට ගියාම ඔහෙ මහාන් එකේ දවසක් දෙකක් ගත කරල එනැකි... මොනවද ඉතිං... ගොඵබෙල්ල කැමති නෑනෙ මොහොතකටවත් කටුවෙං එළියට එන්න...”

හිටි මහත්තයා ජයවතීගේ ගෙල පිරිමදිමින් කියයි.

“ගොඵබෙල්ලන්ට කටුවෙං එළියට එන්න බෑනෙ...”

“උත්තර කියන්න නං බොහොම දස්සයි...”

හෙතෙම පහතට නැඹුරුව ජයවතී ගේ දෙ කොල් සිපගත්තේය. ටකරම උඩට යමක් වැටිණි. හිව්ව් මහත්තයා කිගැස්සුණේය. ඔවුන් සිටින තැන වහලයට තබා ඇත්තේ ටකරං තහඩු කිහිපයකි.

“කුරුමිබ ඇට්ටක් වැටුණ” යි ජයවතී කීවාය.

පෙරට වැඩ සද්දයක් නහමින් තවත් යමක් ටකරම මත වැටිණ. හිව්ව් මහත්තයා, දැස් උප්ප්පාගෙන ඇඳෙන් නැගිටිවේය. ගල් වරුසාවකින් ටකරං තහඩු දෙදරුම් කන්නට විය. හිව්ව් මහත්තයා තැනි ගත්තේය.

“කවුද ගල් ගහනව...” යි ජයවතී කීවාය. එසේ කියමින් ඔ එළියට යාමට තැන් කළාය. හිව්ව් මහත්තයා ගැහි ගැහි කතා කරයි.

“එපා යන්න... යන්න එපා... ඔහේ ඕනෑ එකෙක් ගල් ගහපු වාටේ... අපේ ඇගේ වදින්නෑනෙ...”

ජයවතී ගේ ඇඟ පත කෝපයෙන් වෙවුලයි.

“පාහර බල්ලො... අසික්කිත අවලම්බු” යි ජයවතී තරමක් උස් හඬින් කීවාය. තවත් ගල් වරුසාවක් ඇද හැළෙයි. පොල් අතු වහල පසාරු කරගෙන ගල් දෙක තුනක් ගෙතුළට ද වැටෙයි. යකඩ තහඩුවකට ද වීදුරුවකට ද යමක් වදින හඬ ඇසෙයි. ඒ හා යමහම බිදුණු වීදුරුවක් ‘සල බලං’ හා කඩා වැටුණේය.

“වෑන් එකටත් ගහනව” යි හිව්ව් මහත්තයා මොර ගුවේය. ඔහුගේ ගත වෙවුලුම් කන්නට විය. වීදුරුව බිඳ වැටීමත් යමහ ගල් වැස්ස නතර වුවාක් වූන්න. හිව්ව් මහත්තයාත් ජයවතීත් එකිනෙකා ගේ අතින් අල්ලාගෙන ත්‍රස්ත වී බලා උන්න.

“ඉරිසියාවට කරපු වැඩක්” යි ජයවතී කෙඳුරුවාය. ගෙ තුළට වෑන් රිය නො පෙනේ. හිව්ව් මහත්තයා එදෙස බලන්නට යෑමට වැයම් කළ ද, ජයවතී එය වළක්වාලයි.

“එපා යන්න... වෑන් එකට වඩා ලොකු නෙ පිටිනේ”

“පිටිනේ...? මාව මරන්න මං මොන වරදක් කළාට ද ?”

ජයවතී හිව්ව් මහත්තයාගේ අත තරයේ අල්ලා ගෙන සිටියාය.

“මේක මයිකලා උගෙ යාච්චන්ට කියල යැව් කරපු වැඩ සටහනක්” යි හිව්ව් මහත්තයා ගෙරෙවුවේය.

සමහර විට කුටින්ටස් ගේ වැඩක් ද විය හැකි බව ජයවතීට සිතේ. එහෙත් ඔ ඒ ගැන යමක් නො කීමට වග බලා ගත්තාය.

“හොඳයි... එන්ඩ් කියමුකො කරල බලන්න...” යි හිව්ව් මහත්තයා දැන් මට මොළවා ගර්ජනා කළේය. ඉක්බිති හෙතෙම ආලින්දයට ගොස් වෑන් රිය දෙස බැලුවේය. එහි ඉදිරිපස වීදුරුව කුඩේ කුඩු වී තිබිණ.

“මළ හත්තිලවෙ මුංව මරාගත කැවිත් මද්” යි කෑ ගසාගත හිව්ව් මහත්තයා මිදුලට පැත්තේය. දැන් මට මොළවා දත් මටි කමින් වට පිට බැලූ මුත්, අතලක මිනිස් පුර්වක් නැත. ඔහු වෑන් රිය වෙත ගියේය. එහි බඳේ තහඩුව ද ඇතුළට එබී ගොස් තිබිණි.

“මම යනව පොලිසියට... මම ආවෙ මගේ බිස්නස්වලට... මේ රටේ ඕනෑ මිනිහෙකුට තමං කෑමති තැනක ගිහි- බිස්නස් කර ගන්න නිදහස තියෙන්න ඕනෑ...”

ජයවතී භ්‍රාන්තව බලා සිටිය දී, හිව්ව් මහත්තයා වෑන් රියට නැග පිම්මේ පිඹගත ගියේය. වෑන් රිය නො පෙනී ගිය පසු ජයවතී ගේ ඇඟ පත බියෙන් වෙවුලුම් කයි. ගල් ගැසූ එවුන් පැමිණ තමා බලෙන් ගෙට ඇද දුෂණය කරන්නට බැරි නැතැයි ඇයට සිතේ. පොල් අත්තක් සර සර ගුවත්, කුරුමිබා ඇට්ටියක් වැටුණත්, ඇගේ හඳ ගැස්සෙයි. ගෙතුළට යාමට ඔ බිය වූවාය. පොල් කඳකට හේත්තු වූ ජයවතී වට පිටාව ගැන හෝදිසියෙන් සිටියා ය. පැය බාගයකට පසු හිව්ව් මහත්තයා ගේ වෑන් රිය එතු ඇයට පෙනිණි. ඒ පසු පසින්ම පොලිස් පිප් රියද එයි. හිව්ව් මහත්තයා රිය මිදුලේ නතර කළේය. පොලිස් නිලධාරීහු පිප් රියෙන් බටහ. හිව්ව් මහත්තයා ඉංග්‍රීසියෙන් යම් යම් දේ කියයි. රියෙන් බටහ. හිව්ව් මහත්තයා ඉංග්‍රීසියෙන් යම් යම් දේ කියයි. පොලිස් නිලධාරියෙක් යමක් සටහන් කර ගත්තේය. කට උත්තරයක් අවශ්‍ය බව නිලධාරියෙක් කී විට ජයවතීගේ සියොළහ ගැහැන්නට විය.

“කියට විතරද මේ සිද්ධිය උණේ ?”

“දැන් පැයකට විතර උඩද්” යි ජයවතී කීවාය.

“හිටි මහත්තයා මොන ඵනකොට කියට විතර ඇත්ද?”
ජයවති බිම බලා ගත්තාය. හිටි මහත්තයා වෙලාව පිළිබඳ කෙබඳු කව උත්තරයක් දුන්නේ දැයි ඔහු නො දනී. මඳක් ඇතිත් ඔහු වෙනත් නිලධාරියෙකු සමඟ කතා බස් කරමින් සිටියේය.

“කියට විතරද සමරසිංහ මහත්තයා ආවේ?”

ජයවති බිම බලාගත නොලේ මැතුරුවාය.

“දහසට විතර ඇති...”

“ඵනකොට ගල් ගැහිල්ල සිද්ද වෙලා තියෙන්නෙ ඵකොළහට...?”

ඵසේ අසමත් නිලධාරියා ඇතුක් ඉහි කළේය. ජයවති බිම බලා ගත්තාය.

“කමක් නෑ... සමරසිංහ මහත්තයාට වැදගත් කටයුත්තක් තියෙන්න ඇතිනෙ... හැබැයි ඵයා කියන්නෙ ඵන කොට ඵකොළහයි කියල...”

ජයවති තවත් තැනි ගත්තාය.

“කාවද මේ ගැන සැක කරන්න පුළුවං...?”

“මට නං කාවවත් සැක කරන්න බෑ...” යි ජයවති කීවාය.

ඉක්බිති පොලිස් නිලධාරීහු අවට නිවෙස්වලට ද ගොස් කරුණු විපරම් කළහ. ගල් ගැහිමේ සිද්ධියක් තමන් නො දුටු බව කවුරුත් කීහ.

“අපි මේ ගැන තව ඉන්වෙස්ටිගේට් කරනව” යි පොලිස් නිලධාරියෙක් රියට නඟින්නට සූදනම්ව කීවේ.

“ඕක තමයි මිස්ට් සමරසිංහ... අර කතාවක් තියෙනවනෙ ගෙරි මස් කතත් කරේ ඵල්ලගෙන කන්න ඵපා කියල...”

ඵසේ කී නිලධාරියෙක් ඇතුක් ඉහි මරා හිනැහුණේය. පිප් රිය පණ ගැන්විණ. ඉදිරියේ ඉඳගත සිටි නිලධාරියා හිටි මහත්තයා දිගු කළ පැකටයෙන් සිගරටයක් ගනිමින් හොඳකින් ජයවති දෙස බැලුවේය.

“හිය ආප්ටර් වෙන් යු වෝන්ට් වු ඵන්පෝයි මිස්ට් සමරසිංහ, යු ටේක් යුවර් කීප් සම් වෙයා ඵල්ස්...”

හිටි මහත්තයා බිම බලාගත ලජ්ජාවෙන් හිනැහෙයි. පිප් රිය නික්ම ගියේය.

“පොලිසියො ඵනකං මම බයේ ගැහි ගැහි හිටියෙ... ගෙවත් ගියේ නෑ...” යි ජයවති දුක්විසි ව කීවාය.

ඕක තමයි මම හැමදමත් මාදම්පෙ යමු කියන්නෙ... බෑ කියන්න බෑ. ලබන සුමානෙ මාත් ඵක්ක මාදම්පෙ යන්නෙත්න...”
ජයවති බහක් නො දෙඩුවාය. හිටි මහත්තයා නික්ම ගිය පසු ජයවති ගේ හිතේ බියක් වැඩුණ ද, ඵය පෙර තරම් ප්‍රබල නොවීය. පොලිසිය ඇවිත් ගිය නිසා තැවත කල කොලොප්පම් ඇති නො වෙතියි ජයවති සිතුවාය. ගෙව වැදී දෙර වයා ගත් ඕ, මේරි ගෙදර ඵන තුරු ඇඳට වැටී සිදු වූ සියල්ල යළි යළිත් ආවර්ජනය කළාය. ඵද තමා සමඟ අමනාප වූ කුචින්ටස් තම සහවරයින් සමඟ මේ කොලොප්පම ක්‍රියාත්මක කරන්නට ඇතුයි ඇයට සිතේ.

ගල් ගැහිමේ සිද්ධිය ඇසූ මේරි තැනි ගත්තාය. ඒ හා සමඟම ඇගේ කලකිරීම ප්‍රබල විය. තව දුරටත් ජයවති තම සෙවණෙහි රඳවා ගත හොත් වට පිට මිනිස්සු ගෙව හිනි කියන්නට වුවද බැරි නැතැයි ඇයට සිතේ. සතියකට දෙවරක් පමණ උදේ වරුවේ හිටි මහත්තයා ඵන බවත්, ඒ ආ විට ඔහු දෙතුන් පැයක් රඳෙන බවත් මීට පෙර මේරිට වටින් පිටින් ආරංචි වී තිබිණ. හිතේ සැකයක් හා අප්‍රසාදයක් තිබුණ ද, ඒ වගත් ජයවතිට අභවන්නට ඕ බිය වූවාය. ඒ පිළිබඳව ජයවතිට නො සතුට පළ කළේ නම් ඇය හිටි මහත්තයාට ගතු කියතැයි ද, හිටි මහත්තයා ගතු අසා තමන් සමඟ නො අමනාප කම් ඇති කර ගනිතැයි ද යන බිය මේරි තුළ විය. උදේ වරුවේ හට ගත් සිදුවීම ගැන ඇසීමෙන් පසු තව දුරටත් සිතැහි සහවා ගත සිටින්නට ඕ නො පොහොසත් වූවාය.

“හිටි මහත්තයා ඵන්නෙ යන්නෙ තමුංගෙ බිස්තස්වලට... අද රියේ යන්න ඵන්න පටං ගත්තු මනුස්සයෙක් නෙවෙයි... ආහම මෙතන වැග් ගැහෙන්න පටං ගත්තු ඵකයි ඔතන වැරද්දට හිටියෙ...”

ඵය තමාට අනියම් ලෙස ඵල්ල වූ දෝෂාරෝපණයකැයි ජයවති සිතුවාය. ඵයින් ඇගේ සිත නො සතුටු වූ බව මේරිට මුහුණින් පෙනිණ.

“හිටි මහත්තයා ඕය කැනහිලුන්ට බය වෙන ජාතියෙ මිනිසෙක් නෙවෙයි... නැන්ද කොයි දේකටවත් බය වෙන්න ඵපා...”

“හිටි මහත්තෙලගේ බලපෑමට කාරකං ඒ පළාත්වලට... මේවැනි ආණ්ඩු පිහිටව ගන්න මිනිස්සු ඉඩ දෙන්නෙ නෑ බං...”

ජයවති තර්ක කරන්නට නොගියාය. මේරි නිකට අත්ලෙ කියාගන වැල්ල දිහා බලා සිටී. ‘මාර් වෙළඳාමෙ පණං හතරක් අතට එන කොට මේරි නැන්ද උඩතු වෙලා’ යි ජයවති සිතුවාය.

“මං නං හිතන්නෙ මික මයිකල්ගෙ උසි ගැනිල්ලකට වෙච්ච දෙයක්” ජයවති ඊ ළඟට කීවාය.

මේරි මුට්ටි නො බැණ, දිග සුසුමක් හෙළා හුන් තැනින් නැගිටිවාය.

*

මයිකල් හදිසියේ ගමේ ඇවිත් යාමට ආවේ, ගල් ගැසීම සිදු වී දේදිනකට පසුවය. ජෙනිටා හා කමා අතර හටගත් අර්බුදයට තුඩු දුන් බාහිර හේතූන් හා සිදුවීම් පිළිබඳව සත්‍ය තොරතුරු රැස් කර ගැනීම ද, ඔහු ගේ මේ ගමනෙහි එක් අරමුණක් විය. කමා එක පාරටම මේරි නැන්දට යැවූ ලිපිය තද වැඩි යැයි ඔහුට දැන් සිතේ. එබඳු ලිපියක් නොලිවේ නම් කෙළින්ම ගෙදරට ගොස් කතා බස් කොට ප්‍රස්තය කෙළවරක් කර ගන්නට ඉඩ තිබේ. ඔහු ජෙනිටාගේ පවුලේ තොරතුරු රැස්කර ගත්තේ ගමේ මිතුරන්ගෙනි.

“මම එහේ හරි අඩි කෝඩ ගොඩක්... උඹ හෙම නිකමටවත් ජෙනිටලා දිහා යන්න එපා” යි අසල් වැසි මිතුරෙක් මයිකල්ට අනතුරු ඇඟවුණේය. මයිකල් ගල් ගැසීමේ සිද්ධිය ගැන හැම තොරතුරක් ම ලබා ගත්තේ ඒ මිතුරාගෙනි. ගමේ නොසිටි තමා ද එම සිද්ධියට වටිනි පිටින් ඇදී ඇති බව මයිකල්ට දැන ගන්නට ලැබිණි.

“මම මිකට පවලැවිල හිටියනං මතනිං අතාරන්නෑ මමං... වෑන් එකත් වජ්ජ කරල ගෙටත් ගිනි කියලයි පස්ස බලන්නෙ” යි මයිකල් වහසි දෙඩුවේය. මුණ ගැසුණු, කතා බස් කළ හැම මිතුරකු ගෙන්ම මයිකල්ට ලැබුණේ එකම මාදිලියේ තොරතුරු සමූහයකි. එයින් ඔහු ගේ කලකිරීම වඩාත් ප්‍රබල විය.

පසු දිනම ආපසු යන්නට තීරණය කර ගත් මයිකල් හැන්දෑවේ ඊටා නෝනගේ කඩයට ගියේය.

“පොට්ටියේ මයිකල් උඹව දැකපු කාලයක්... වාඩි වෙයං පුතේ” මයිකල් ගෙ තුළ පුටුවක වාඩි වෙමින් වට පිට බැලුවේය.

“කෝ විනිශ්‍රිඩ නංගි ?”

“විනිශ්‍රිඩ යාළුවෙක්ගෙ මහලකට ගිහිං... නුවර”

බලාපොරොත්තු කඩා වැටීමේ පෙනුමක් මයිකල්ගේ මුහුණට නැගිණි. විනිශ්‍රිඩාත් ජෙනිටාත් ඥාති සොහොයුරියන් වූව ද, විනිශ්‍රිඩා බෙහෙවින් සාදාරණ අදහස් දරන්නියකැයි යන විස්වාසය මයිකල් තුළ විය. ජෙනිටා පිළිබඳව විකෘති නො කළ පුවත් දැන ගත හැකිව තිබුණේ විනිශ්‍රිඩා වෙතින් පමණි.

“ඔත්... මට විනිශ්‍රිඩ හම්බුවෙන්නම මිනෑ වෙලා තිබුණං...”

මයිකල් ඊටා ගේ මුහුණ බලමින් බයාදු මද සිනාවක් නැඟුවේය.

“විනිශ්‍රිඩ නං දෙතුං දොහකට එන එකක් නෑ”

මයිකල් හිස ඉස්සරහටත් පස්සටත් පැද්දුවේය

“උඹ ගියා ද වැල්ලෙ ගේ පැත්තෙ ?”

“නෑ නැන්දෙ...”

“හොඳ සෙල්ලං බලන්න එහෙනෙ යන්න තිබුණං... ගනිකා මඩමක් පවත්වන්න ඒක දැං අර රෙදි මුදලාලියට දිලෙනෙ...”

“එහෙම ආරංචියි”

“හිරිකිතයි මයිකල්... හිරිකිතයි, දුප්පත් උණක් ඉස්සර අපි තමුංගෙ තැනක් කියල බය සැක නැතුව ආව ගිය තැන... දැං නං ඔකුන්ට නෑදෑ කමක් කියන්නත් ලජ්ජයි”

මයිකල් කරබාගෙන සිටියේය. ඊ ළඟට ඊටා කතා බස් කරන්නට වූයේ රජ රට ගොවිතැන් පිළිබඳවය. අනුරාධපුරේ ගොස්, හිතේ පැයවන සියල්ල අඩංගු කොට විනිශ්‍රිඩාට ලියුමක් එවන්නට තීරණය කර ගත් මයිකල් පැයකට පමණ පසු නික්ම ගියේය.

මයිකල් හදිසියේ ගමේ ඇවිත් ගිය බව මේරිටත් ජයවතිටත් ආරංචි විය. ඔහු හදිසියේම එබඳු ගමනක යෙදුණේ ඇයි? “අඩමානයක් නෑ නැන්දෙ... සැටි කරපු වැඩේ හරියට කෙරුනද කියල බලල යන්න එන්න ඇති”

මේ ඒ අදහස පිළිගත හැකි බව ඇඟවුයේ හිස සැලීමෙනි.
 “එන හැටියක් බලමුකො... මොකෝ අපි උච්ච බයේ ගං රටවල්
 දල යන්නෙද්...”

*

පස් දවසක් ගත වන තුරු හිව්ව් මහත්තයා නො පැමිණියේය.
 තමන්ගේ වසන්ත සමය අවසන් වී යැයි ජයවතීට විටෙක සිතේ.
 ජයවතීගේ ගතේ සිතේ එකම එක පැතුමක්, අවශ්‍යතාවයක් හිව්ව්
 මහත්තයා වෙයි. හය වැනි දවසේ තාත්තුවාවෙන් බලා සිටි දී
 හිව්ව් මහත්තයා ආවේය. ඔහු පැමිණියේ මෝටර් රියෙනි.

“බය වෙලා ගමන අත් ඇරියද කියල මම හිතුව”

“මම...? මම නං බය වෙන පුතයෙක් නෙවෙයි... මේ ටිකේ
 වෑන් එක රෙපෙයාර් කළා... ඒකයි පමා උණේ...”

හිව්ව් මහත්තයා පුටුවේ වාඩි වී සිගරටයක් පත්තු කර ගත්තේය.
 ජයවතී ඔහුට ඉතා සම්පව උච්චස්සට හේත්තු වී සිටියාය.

“එද මේර් මොකද කිවුවො... මට බැන්න ද?”

“බැන්නෙ නං නෑ... ඒ උණාට එහෙං මෙහෙං වදින්න ඒව මේව
 කිවුවො...”

“කාටද... මටද?”

“නෑ... මට...”

හිව්ව් මහත්තයා තර්ජනාත්මකව ඔරව හෙල්ලුවේය. මේ ඇසුර
 දිගටම පැවැත්වීම සඳහා පරිසරයේ පැවති නිදහස දැන් බිඳ වැටී
 ඇති බව ඔහුට හැඟෙයි. සිද්ධියෙන් දෙදිනකට පසු මයිකල් ගමේ
 ඇවිත් ගිය බව ජයවතී කී විට හිව්ව් මහත්තයා තිගැස්සුණේය.

“ඔක වැඩේ කරපු අයට ගනු දෙනු බේරල යන්න එන්න ඇති”
 ජයවතී යමක් නොකීවාය.

“එද නිකමට හරි උගෙ නම පොලිසියට නො දුන්න එක
 මෝඩකමක්...”

හිව්ව් මහත්තයා යටි තොල සපාගෙන මුද පැත්ත බලා සිටියේය.

පටලවන්නංකො හොඳ කෙළියක මම ඕකව...”

පසුගිය දිනවල තමන් මහත් අසහනයකින් ගත කළ බවත්,
 රෝදි වියා ගැනීමද කර ගත නොහැකි වූ බවත් ජයවතී කීවාය.

“මම ඊයෙ මාදම්පෙ වත්තට ගියා... ඒ ප්‍රස්ත ඔක්කොම මම
 විසඳගෙනයි ආවෙ...”

හිව්ව් මහත්තයා එක එල්ලේම ජයවතී ගේ මුහුණ බලමින්
 ජයග්‍රාහී මඳ සිනාවක් නැඟුවේය. මාදම්පෙ වත්තේ ද රෝදි වැඩපළක්
 පටන් ගැනීමට සියල්ල පිළියෙළ කළ බවත්, ජයවතී එහි පාලනය
 බාර ගත යුතු බවත් හිව්ව් මහත්තයා කියයි.

“ළහඳිම පටං ගන්නවද?” යි ජයවතී නො ඉවසිල්ලෙන් ප්‍රස්ත
 කළාය.

“ඔව්... ලබන සුමානෙම... කැමති නේද?”

ජයවතී හිනැහී බිම බලා ගත්තාය.

“ගෙදරං අවසර ලැබේවිද?”

“ගෙදර නං මට තහංචි දන්න කෙනෙක් නෑ...” යි ඔී දැතට
 ඇද්දාය.

“එහෙම නං වෙන කවුරුත් තහංචි දන්න ඉන්නවද?”

“නෑ... දුර වැඩියෙනෙ...”

“දිනපතා යන්න එන්න නෙවෙයිනෙ...”

ජයවතී සිහින් හඬින් හිනැහුණාය.

වත්තේ මුර ගෙයක් ඇති බවත්, එහි පවුලක් නතර කොට ඇති
 බවත් හිව්ව් මහත්තයා කියයි.

“ඩිංගිරි බණ්ඩෙයි ගැනියි බොහෝ...ම හොඳයි... ඔයාට එහේ
 තවකින්ඩ පුළුවනි...”

මේරිට හෝ වෙනත් කිසිවකුට මේ තොරතුරු දැනුම් නොදිය
 යුතු බවත්, ගමනට සුදුනම්ව බද්ද උදේ අටට දෙහිවල හංදියට
 පැමිණ සිටිය යුතු බවත් හිව්ව් මහත්තයා කීවේය. ඉක්බිති පුටුවෙන්
 නැගී සිටි හිව්ව් මහත්තයා, ජයවතී ගේ බාහුවෙන් අල්ලාගත
 ඇය ගෙතුළට කැඳවාගෙන යන්නට විය.

“මට නං බයේ බෑ... කාර් එක එළියෙ” යි ජයවතී කීවාය.

හිව්ව් මහත්තයා ජයවතී තුරුළු කර ගත්තේය.

“අද කාර් එකට ගැහුවොත් එක තමා උපලභේ අන්කිම ගැහිල්ල” යි හිච්චි මහත්තයා ජයවතී ගෙයි ඇතුළු කොටසට කැඳවාගෙන යමින් කීවේය.

*

තමා කැහැල්ලේ වත්තක රස්සාවට යන බව ජයවතී අභහරුවාද මේරී සමඟ කීවාය. මේරී සැක මුසු මද සිනා ඇතිව ඉඳුරා ජයවතීගේ මුහුණ බැලුවාය.

“කවුදැ උඹට ඕක අල්ලල දුන්නෙ... හිච්චි මහත්තයාද ?”

“එයා නං කරයි අපිට... මෙහෙම හිටියොත් ඉළ ඇට ඇදෙනකං ඔය ලී ඩක්කුවෙ හැපෙන්න තමයි වෙන්නෙ...”

“ඕනෑ එකක්. උඹට හොඳක් වෙනව නං අපිත් සතුටුයි” යි මේරී කීවාය. එහෙත් හිච්චි මහත්තයා පිළිබඳව සිත හටගත් සැකය පහ කර ගැනීමට ඔහු අපොහොසත් වුවාය.

බදද උදේ අටට දෙහිවල හැදියට පැමිණි ජයවතී එතැන් සිට හිච්චි මහත්තයා සමඟ මෝටර් රියෙන් මාදම්පේ දක්වා පැමිණියාය. අක්කර විස්සක පොල් වත්තක් වූ එය බෙහෙවින් සිත් ගන්නා තැනක් විය. වත්ත මැද පාර්ච්ට වසා දමන ලද කුඩා නිවෙසක් වෙයි.

“මේක තමයි මම ආහම නවතින බංගලාව... දැ ඉතිං මීට පස්සෙ ආහම මට තනියං මදුරුවො තළන්න ඕනෑ නෑ...” යි හිච්චි මහත්තයා ජයග්‍රාහී සිනාවක් සමඟ කීවේය. නිවසට යාබඳව රේදි මධ්‍යස්ථානය ගොඩ නැගිගෙන යයි. වඩුවෝ දෙදෙනෙක් එහි වහල ගසති.

“ලබන සුමානෙ වැඩ පටං ගත්තැකි” යි හිච්චි මහත්තයා කීවේය. ජයවතී රියේ සිටියදී බැස ගිය හිච්චි මහත්තයා, වඩු බාස්ලාට යම් යම් උපදෙස් දුන්නේය.

ඊ හෙට ඔහු වත්තේ තවත් ඇතට රිය පදවන්නට විය. පොල් අතු සෙවිළි කොට වර්ච්චියෙන් තනන ලද කුඩා නිවෙසක් වත්ත කෙළවරේ විය. වැරැහැලි හැඳ ගත් කැහැටු ළමෝ දෙදෙනෙක්

මුදුලෙහි වැලි බත් උයමින් උත්ත. රිය ලඟා වත්ම එය තතර කළ ඔවුහු දුවගන ගොස් දති පති ගා පිළට තහින්නට වූහ. හිච්චි මහත්තයා රිය තතර කළේය. කිලිටි බොඩියක් හා දුර් වර්ණ චිත්තයක් හැඳ ගත්, බෙහෙවින් වැහැරුණු වයස හතළිහක තරමේ ගැහැනියක් ගෙ තුළ සිට ආලින්දයට එනු ජයවතීට පෙනයි.

“මම නැති දට ඔයාගෙ බෝඩිම මෙහේ තමයි” යි හිච්චි මහත්තයා රියෙන් බසින ගමන් කීවේය. ජයවතී ද රියෙන් බැස හම් බැගයද අතැතිව හිච්චි මහත්තයා පසු පස නිවස දෙසට ගමන් කරන්නට වුවාය.

*

12

හැම අවුරුද්දකම හිච්චි මහත්තයාගෙ උපන් දිනේ මැණිකෙට වැදගත් ප්‍රීතිමත් අවස්ථාවකි. මෙවර ජෙතිටා ද අත් උදවුවට සිටි බැවින් වෙනදාට වඩා රස මසවුළු පිළියෙළ කර ගන්නට හැකි වීම ප්‍රීතිය කියුණු විමට හේතු විය. ඉර හැරුණු වේලේ පටන්ම මැණිකේ ඔහුගේ පැමිණීම අපේක්ෂා කළ මුත්, ඔහු එන විට රාත්‍රි හත හමාර පහ වී තිබිණි. ඔහු පය ගැසූ සැණෙන් යළිත් හිරු උද හත හමාර පහ වී තිබිණි. ඔහු පය ගැසූ සැණෙන් යළිත් හිරු උද වුවාක් මෙන් ගේ දොර ආලෝකමත් වී යැයි මැණිකෙට සිතේ.

“මම හිතුව අද උපන් දිනේ මතක නැති උණාවන්ද කියල”

“පිස්සු ද... මිනිහෙකුට කියෙන්නෙ එක උපන් දිනයයි... ඒක අමතක වෙනවද ?”

හිච්චි මහත්තයා පාර්සල් කීපයක් මැණිකේ අත තබමින් ජෙතිටා

දෙස බලයි.

“නේද ජෙනිටා?”

ජෙනිටා බිම බලාගත හිතානුණාය. මැණිකේ මුඛ පුරා නැගුණු සිතුවෙන් යුතුව තැනි පාර්ශ්වය ගෙ තුළට ගෙන ගියාය. උදේනිස් අප්පු කාර් එකේ සබ්දය ඇසී බරාදයේ සිට ආලින්දයට ආවේය.

“මේ අප්පුහාමිට තැග්ගක්”

උදේනිස් කට පුරා හිතැති දෝකින්ම තැනි බාර ගත්තේය. වැස්ම ඉවත් නො කළ ද එහි ඇති තැග්ග කුමක් දැයි ඔහු දනී. නො දන්නේ වර්ගය කුමක් ද යන්න පමණි. කඩදාසිය අස්සෙන් පේන හැටියට නම් පොල් අරක්කු විය යුතුය. උදේනිස් හිතා වෙච්, බෝතලේ කිහිල්ල අස්සේ තබාගත ගෙට ගියේය. තව පැයක් ගත වන්නට මත්තෙන් උදේනිස් ඇද වැටෙන බව හිච්චි මහත්තයා දනී. හිච්චි මහත්තයා ඇසුම් මාරු කරගත යාලෙට එන විට යාලේ ටීපෝට් සුදුනම්ම තිබිණ. ඔහු එතැනට ගොස් බැදපු මස් කැබෙල්ලක් කවේ දමා ගත්තේය.

“අද සංග්‍රහේ මගේ ගාණෙ...” යි කියමින් මැණිකේ විස්කි බෝතලයක් ගෙනවුත් ටීපෝට් මත තැබුවාය.

“පොච්චියෙ... කොත්තුවක් දෙන්න හැටියක් නෑනෙ...”

මැණිකේ සිලි සිලි ගා හිතානුණාය. ආ පිට හැරී බලන විට ජෙනිටා බරාදෙට පිවිසෙන උච්චස්ස ළඟ හිටගෙන සිටියාය.

“මයක් වාඩි වෙලා මාත්තෙක්ක අද ගහන්නෝනෑ ටැප් වෙන්නම”

“අනේ මම නං ගන්නෙ පුට්ටයි...” යි කියාගෙන මැණිකේ ආ පිට හැරී ගියාය. හිච්චි මහත්තයා බෝතලය කඩා එයින් වීදුරුවක් පුරවා ගත්තේය. පස්ස හැරී බල බලා ආලින්දයට ගොස් එයින් අඩකටත් වැඩිය මිදුලට වීසි කළේය. මැණිකේ කට්ටලට ගෙනෙන විට හිච්චි මහත්තයා වීදුරුව කොල ගාමින් සිටියේය.

“මොනව... උතුරට දෙකට ගහල දන්න වගේ කල්පනාව?”

“මට නං මේකෙ එව්වර කික් එකක් නෑ...” යි හිච්චි මහත්තයා කීවේය.

“ආ... මට අමතක වෙන්නයි ගියේ... මම මයාට බ්‍රැන්ඩ් එකක් ගෙනාව...”

හිච්චි මහත්තයා එසේ කියමින් නැගිට මොටර් රිය වෙත ගමන් කළේය. ඔහු ආපසු එන විට මැණිකේ යාලයෙහි තොවුවාය. හිච්චි මහත්තයා බ්‍රැන්ඩ් බාගෙ බෝතලය විවර කරන හැටි මැණිකේ බලා සිටී.

“මස් එකට ලුණු පොඩ්ඩක් මදි... හේන්ඩකො ලුණු දිය ඇබ්බක්”

මැණිකේ වහා ආ පිට හැරී ගියාය. හිච්චි මහත්තයා වට පිට බලා සාක්කුවෙන් ගත් කුඩු මුලක් බ්‍රැන්ඩ් බෝතලයට දැමුවේය. එය සැණෙන් දිය වී යනු ඔහු බලා සිටියේ අපමණ සන්තෝෂයෙනි. මැණිකේ මසට ලුණු ඉස හිච්චි මහත්තයාට මුහුණ ලා සැටියෙහි ඉඳ ගත්තාය. හිච්චි මහත්තයා කුඩා වීදුරුවට බ්‍රැන්ඩ් පුරවයි.

“මට ද? පොච්චියේ වැඩියි... වැඩියි”

මැණිකේ අත පැවෑය.

“පිස්සු ද...මේක ඇල්වතුර වගේ නෙ...”

හිච්චි මහත්තයා වීදුරුව කට පෙත්තටම පුරවා මැණිකෙට දුන්නේය. අනතුරුව දෙදෙනම සවිදිය පුරමින් වීදුරු කොල ගාත්තට වුහ.

“කෝ උදේනිස් අප්පු ගහනව ද?”

“ගහනව කිවුවට එහෙම ගැහිල්ලක් මං දැකල නෑ” යි කියමින් මැණිකේ කොක් හඬ ලැවූය. හිච්චි මහත්තයා විස්කි බිඳක් දමා වීදුරුව සෝඩා චතුරින් පුරවයි. මැණිකේ යළිත් වීදුරුව කොල තබනු දැක ඔහු ප්‍රීති වෙයි.

“ජෙනිටලැයි ගෙදර ගිය වෙලාවේ මට අලි අරියාදුවක් කළානේ”

“අරියාදුවක්... කවුද?”

මැණිකේ හ්‍රාන්තව ප්‍රස්ත කළාය. බරාදයට පිට වන තැන හිටගත් ජෙනිටාට සංවාදය මැනැවින් ඇසේ. ඔ සවන් දී ගත සිටියාය.

“කවුද ඉතිං ජෙනිටගෙ පරණ යාච්ච මිසක... මයිකල්...”

මයිකල් රස්කියාදු කොල්ලන් පොළඹවා තම රියට පහර දුන් බවත්, එ තැනින් නොනැවතී ජෙනිට ගේ ගෙට ද ගල් ගැසූ බවත් හිච්චි මහත්තයා කීවේය. බෙහෙවින් ත්‍රස්ත වූ ජෙනිටා කපුරු පුරෝගෙන ඇහුම්කන් දෙයි.

“උගේ හිතේ ඇති මං ජෙනිට්ටත් මෙතේ හිර අඩස්සියෙ කියා ඉන්නව කියලා... මට දහක විතර පාඩුවක් උණා..”

ජෙනිටා තුළ මයිකල් කෙරෙහි දැඩි පිළිතුලක් හා කෝපයක් තටගනී. හිටිවි මහත්තයා වෙනුවෙන් නැඟුණු අනුකම්පාව නියා ඇගේ දෙ කපල මස්සේ කඳුළු ගලා බසී. තමාට අබමල් රේණුවක හිංසාවක් පාඩුවක් නොකළ හිටිවි මහත්තයාට එබඳු අරියාදුකම් පෑමෙන් මයිකල් නිරිපතෙකු ලෙස ක්‍රියා කළේ ඇයි දැයි ඇයට නො වැටුණේ.

“බොන්ඩ බොන්ඩ... ඔය විකත් බොන්ඩකො” යි හිටිවි මහත්තයා මැණිකේට පෙරැත්ත කළේය.

“බෑ ඩලා... මාව කැරකෙනව...”

“ඕක ඇබිත්ත වෙලාවයි කියෙන්නෙ... අද හොඳ දවසෙ කෝ මම මගේ අතින්ම පොවන්න...”

හිටිවි මහත්තයා නැගිට අවුත් මැණිකෙගෙ නිකටට අත්ල තබා විදුරුව ළං කළාය. ඔ ඉතිරි උගුරු දෙකද ගිල දැමුවාය. සියල්ල බමන්නාක් මෙන් ඇයට දැනේ. හිස සැහැල්ලු වී කඳෙන් වෙන් වී ඉහිළ යන්නට තකන්නාක් මෙන් දැනෙයි.

“ඩලා අද මට නං හොඳටම වැඩි උණා” යි කියාගෙන ඔ සැටිය මත ඇල වුණාය.

“ඕක විතාඩි දහයක් කියෙන්නෙ නෑ...”

හිටිවි මහත්තයාගේ හිත ප්‍රීතියෙන් පොපි යයි. එළි පහන්වන තුරුත් ඇය අවිදි නොවනු ඇත. ඇය සැටිය මත දිගා වී සිටියදී හිටිවි මහත්තයා වාඩි වී තවත් උගුරු දෙකක් බිවේය. ජෙනිටා මේ පැත්තට පිටුපා බරාදයට බහින දෙරකඩ ඉඳගන සිටී. හිටිවි මහත්තයා නැගිට එදෙසට ගමන් කළේය. පියවර හඩ ඇසී ඔ කිගැස්සී ආ පිට හැරුණාය. අඩ අඳුරේ හිටිවි මහත්තයාගේ දත් මුතු මෙන් බබළයි.

“හරි වැඩෙන ජෙනිට උණේ... මැණිකෙ එක පාරටම මතේ වැටුණෙන”

ජෙනිටා බිය වී කට ඇර ගත්තාය.

“උස්සල ඇඳෙ ගිහිං කියමු... කෝ උදේනිස් නැද්ද?”

“ඉමනෙන් දැමීම... ආන් අතන වැටිල බුදි”

“එන්න. අපි උස්සල කියමු”

ජෙනිටා අදි මදි කරමින් ආවාය. මැණිකේ නිශ්චලව සිටී. ඇගේ දෙ කොල ද, මුහුණ ද සුදු මැළිය.

“ජෙනිට දනිස් දෙක යටින් අත දල අල්ලන්න”

හිටිවි මහත්තයා මැණිකෙගෙ දෙ වුර යටින් දැත් දමා ඉස්සුවේය. දෙ දෙන ඇය ඔසවාගන නිදන කාමරයට ගියහ. සිරුවෙන් ඇය ඇඳ මත තබන ලදී.

“මට නං බයේ බෑ....” යි ජෙනිටා කීවාය.

“බය වෙන්න දෙයක් නෑ... මැණිකි වැඩි උණාම ඔහොම තමයි...”

හිටිවි මහත්තයාගේ ඇස්වල අමුත්තක් ඇති බව ජෙනිටාට පෙනෙයි. ඔ කාමරයෙන් පිට විමට තැත් කළාය. කාමරයේ අඩ අඳුරක් පවතී. හිටිවි මහත්තයා දොරවුව හරස් කළේය. ඔ බියේ පස්සට වුවාය.

“අද හොඳ දවසක්... මගේ උපන් දිනේ... ජෙනිට මා අතින් අද විස්කි ග්ලාස් එකක් බොන්නෝනෑ..”

“අතේ මට නං බෑ” යි ඔ දෙවුර සෙලවුවාය.

“බොරු එපා කෙල්ලෙ... මොකෝ ඔයා බිල පුරුදු නැති කෙනෙක්යැ?”

හිටිවි මහත්තයා ජෙනිටාගේ අතින් අල්ලා අදින විට ඔ පස්සට ඇද්දාය. හෙතෙම එ වර ඇගේ බඳ වටා අත යවා ඇය සාලයට ඇදගෙන ආවේය. ජෙනිටාගේ දැස්වල කඳුළු පිරී තිබිණ. ජෙනිටාට හෙතෙම මුණේ බෝතලයෙන් උගුරු දෙකක් වක්කොට ජෙනිටාට දුන්නේය. ජෙනිටා ඉවත බලාගෙන හිනාහෙමින් එය අතට ගත්තාය.

“බොන්ඩ ඕක...”

“මං අරහෙට ගිහිං බොනව”

“නෑ මං ඉස්සරහ බොන්න ඕනෑ...”

ජෙනිටා අදි මදි කළාය.

හිටි මහත්තයා කෙළින්ම නිදන කාමරයට ගමන් කරමින් බිරිය ඇමතුවේය. ඇගේ දැසින් කෝපය උතුරන්නාක් වැන්න.

“දැන්ද ඔයාට පුතා මතක් වුණේ...?”

බාල පුතා ඇදේ නැත.

“කෝ දරුව ?”

“දරුව ඉස්පිරිකාලේ”

හිටි මහත්තයා භ්‍රාන්ත විය. ඔහුගේ දෙපා බියෙන් සැලේ.

“ඔව්වර කියලත් හැන්දුවේ ගෙදර ආවේ නෑ... මොන දිල්ලියක යනවද කියල මට තේරෙන්නෙ නෑ...”

“දැං දරුවට කොහොමද ?”

“ඊයෙ රැ දෙ සැරයක් හිටි එක හැදුණ... ඒ සැරේ හොස්පිටල් එකේ නැවත්තුව”

“දැං කොහොම ද ?”

බිරිය කෝපයෙන් ඉහ ගස්සා ආ පිට හැරුණාය.

“පස්සෙ පයිට් කරමු... දැං දරුව ගැන කියන්න”

“දරුවට දැං හොඳයි... මේ දැනුයි මම හොස්පිටල් එකේ ඉඳල ආවේ”

ලොකු පුතාත්, ලොකු දුවත් පාසැල් යාමට සැරසෙති. පියා හා මව අතර බරපතල ගැටුමක් හට ගනිනැයි ඔවුහු බියෙන් ඇලැලී ගියහ. ගෙදර සේවිකාව මුළුතැන් ගෙයි බරාදයේ හිටගෙන ගෙතුළ උස් හඬින් ඇති වන කතා බහට සවන් දෙයි.

“මම ආපසු එන කොට කාර් එක නරක් වුණා... මුළු රැ කිස්සෙ මග ගැරේජ එකෙක ඉඳල යං තං හදගනයි මේ ආවේ”

“කොහෙ ගැරේජ එකෙකද ?”

“පැලියගොඩ”

“බොරු කියන්න එපා සමරේ... ඔයා මට කියල ගියේ මාදම්පෙ වත්තට යනව කියල... දරුවට අමාරු බව දැකල මම ටැක්සියකින් අරං ලිවින්න මල්ලිව පිටත් කළා මාදම්පෙට... ඔයා එහෙ හිටියෙ නෑනෙ...”

හිටි මහත්තයා නිරුක්තරව බිම බලා ගත්තේය.

“මුරකාරයගෙ ගෙදර හිටපු කවුද මේස්සියක් කිවුවල අද නං

ආවේ නැත... ඊයෙ මෙහෙ හිටල ගියාය කියල. ඊයෙ ඔයා මට කිවුවේ යාච්චෙක්ගෙ පාවියකට කර්තර යනව කියල...”

“මේ මම යන එන තැං ගැන හොයන්න එපා දේවිකා...”

“ඇයි... මට ඒව හොයන්න අයිතියක් නැද්ද?”

“අයිතිය...”

හිටි මහත්තයා දේවිකාගේ ඉහේ සිට පහළට රවා බැලුවේය. ඉක්බිති වහා ආ පිට හැරුණු හෙතෙම ගෙයින් පිටව ගියේය. මදකට පසු රිය පණ ගැන්වෙන තඩ ඇසිණි. ඔහු රෝහලට යනවා විය යුතුය. දේවිකා සාලෙ සැටියේ වාඩි වී මහත් සිත් තැවුලින් යුතුව පාර දෙස බලා සිටියාය.

“අපි යනව මම...”

“හොඳයි පුතා... හොඳයි දුව...”

දෙදරුවෝ මැලැවුණු මුහුණින් යුතුව ගෙයින් නික්ම ගියහ. කලතුනා වයසට පත්වෙමින් සිටින තම සැමියා දවසින් දවස වඩ වඩාත් මුරණ්ඩු වීමත්, තමාට බොරු කීමත් දේවිකාගේ හිතට ඉහිලුම් නොදෙන්නකි. ‘කොලන් පුපුරල තිබුණ. ඊයෙ රැ බිල කොහේ හරි වැටෙන්න ඇති’ යි ඔ තොල් මතුරා ගත්තාය.

*

හොඳින් එළි පහන් වී ඇතත් ඇඳෙන් නැගිටීමට තරම් ජෙතිටාට සිත් නොදේ. ඇඟ තළා පෙළා දැමුවාක් වැන්න. හිස ද මදින් මද කකියයි. තන පුඩුවක් බෙහෙවින් පුපුරු ගසයි. ඔ එය පරීක්ෂා කොට බැලුවාය. රතු වීමක් ද සුළු ඉදිමුමක්ද එහි දැකිය හැක. ඇගේ දෑහින් කළු වැගිරෙයි. මැණික් කාමරයට එන පියවර හඬින් ජෙතිටා තිගැස්සුණාය.

“ජෙතිටා...”

ජෙතිටා බයාදු බැලමෙන් මැණික් දෙස බැලුවාය. මැණික් දෙරකඩ සිටගෙන සිටී. ඇගේ මුහුණෙහි සිනාවක් නැත. දැස් මෙන්ම මුහුණ ද තඩ්පයි වී ඇත. මැණික් ජනෙල් පියන් විද

මත් පැන් නොගත්තේ නම්, පෙරද රැ සිදුවූ විනාසයෙන් ගැලවෙන්නට තුඩුණු බව මි දනි. ඇය තුළ තමා කෙරෙහි කලකිරීමක් ද කෝපයක් ද ඇති විය.

*

හැන්දෑවේ හිව්වි මහත්තයාගේ බාල පුතා රෝහලෙන් ගෙදර කැඳවාගෙන එනු ලැබීය. හිව්වි මහත්තයාට ගෙදර සිටින්නට සිත් නොදේ. බිරිය තමා පිළිකෙටු කරනැයි ඔහුට සිතේ. යමක් ඇසූ විට පමණක් ඇය වචනයෙන් දෙකෙන් පිළිතුරු දී මග හරී. කිය යුතු යමක් වී නම්, ලොකු පුතා හෝ දුව මහින් සැමියාට දැනුම් දෙයි.

“තාත්තෙ මම කියනව බැන්කි ලෝන් එක ගෙවන දවස හෙටය කියන්න කියල...”

“මමට කෝල්කයො නැතුව කෙළිංනම් මාත්තෙක්ක කතා කරන්න බැරී ද ?” යි හිව්වි මහත්තයා කෝපයෙන් ගුලුළේය. බිරියත් අනියම් බිරියක් දෙදෙනාම එක විට තමාට එරෙහිව අසිපත් අමෝරා ගත්තේ යැයි ඔහුට සිතේ. හිව්වි මහත්තයා නැගිට කාමරයට ගොස් හැඳ පැළඳ ගත්තේය.

“දුව... මම කියන්න මම අද රැ එන්නෙ නෑ කියල...”

ඔහු රියට නැග නික්ම ගියේය. විදිවල විදිලි පහන් දැල්වෙයි. දේවිකා එළියට එන විටත්, හිව්වි මහත්තයාගේ රිය නො පෙනී ගොස් තිබිණ.

හිව්වි මහත්තයා මාදම්පේ වත්තට එන විට අටහමාර පසු වී තිබිණ. මුර ගෙදරින් කෑම ගත් පසු හෙතෙම සිරිත් පරිදි ජයවති තම පුංචි බංගලාවට කැඳවාගෙන ආවේය. ජයවති තරම් තමාට හද පත්ලෙන්ම ඇලුම් කරන්නියක් මෙලොව අත් නැනක නැතැයි හිව්වි මහත්තයාට සිතේ.

“හිව්වි මහත්තය හොයන්න රිය ටැක්සියකිං කවුද ආව...” යි ජයවති බංගලාවට එන අතර මහදී කීවාය.

“මම දන්නව... මම ඉස්සරින්ද ඇවිත් ගියා කියල මිං නැති

පණ්ඩිත කතා ඒ මිනිහට කිවුවේ මොකටද ?”

“මම කීවෙ නෑ. ඒක කිවුවේ ඩිංගිරි බණ්ඩෙගෙ ගැන...”

“නෝ... ද්දකිං මී හරකි...” යි හිව්වි මහත්තයා කීවේය.

“මම මේ ඔයාට බනින්න හිතාගත ආවෙ” යි හිව්වි මහත්තයා යළිත් කීවේය.

“වෙලා තියෙන දේවල්වල හැටියට බැණලත් මදි මට” යි මි නෝක්කඩු කීවාය. ජයවති පෙර තරම් ප්‍රීතියෙන් පසු නොවන බවත්, උද්යෝගයක් නැති බවත් හිව්වි මහත්තයාට වැටහෙයි.

බංගලාවේ නිදන කාමරය තුළ පුංචි ලාම්පුවක් දැල්වෙයි. ජයවති නිදි ඇළුමෙන් සැරසී ඇදේ වැතිර සිටී. හිව්වි මහත්තයා ඇය සම්පයේ භාන්සි වී සිටියේය. වෙනද ජයවති කෙරෙහි මතු වන දහකාර කම් අද කොහි ද ?

“මොකද නිකං අද දිගටම හරහට කතා කරන්නෙ... ?”

නිසැකවම තමා ගැබ්ගෙන ඇති බව ජයවති කීවාය.

“වෙන්ඩ බෑ... මා අතිං එහෙම එකක් උණා කියල මම විස්වාස කරන්නෙ නෑ...”

“එහෙම නං හිව්වි මහත්තය කියන්නෙ මම වෙන මිනිහෙකුට කියල බඩක් හද ගත්ත කියල ද ?”

“මට ඒකට නෑ කියන්නත් බෑ. ඔව් කියන්නත් බෑ...”

ජයවති වහා අනෙක් ඇලයට හැරී ඉති බිඳින්නට වූවාය. හිව්වි මහත්තයා සිනා මුසුව ඇය දෙස බලා සිටියේය. ඔහු තුළ අනුකම්පාවක් හට ගත්තේය. හෙතෙම ඇගේ උර හිසට අත තබා ඇය මේ පැත්තට හරවා ගත්තේය.

“බොරුනෙ කෙල්ලෙ මම කිවුවෙ... විහිච්චක් තේරෙන්නෙ නැද්ද....?”

ජයවති හිව්වි මහත්තයාගේ නග්න ළමට අත තබා ගත්තාය. මව්ලේ ගහන ඒ ළම මතුපිට කදිම උණුසුමක් ඇයට දැනෙයි.

“මේ කාලෙ හැටියට ඕක බොහොම සුච්ඡ ප්‍රස්තයක්නෙ... තව සුමානයක් දෙකක් බලල අවශ්‍ය පියවර ගන්න එකයි ඇත්තෙ...”

ජයවති අඩවන් බැල්මක් සමඟ මිහිරි සිහින් සිනාවක් නැඟුවාය.

*

For E-Pusthakalaya

13

ගෙදර ඇවිත් හෙ දිනක් ගත වුව ද ජෙනිටා ගේ හිත සංසුන් නො විණි. එද රාත්‍රියේ විකල් සිහියෙන් තමා ගොදුරු වූ ව්‍යායනය පිළිබඳ බිය ජනක සෙවණැලි දිවා රෑ ජෙනිටාගේ හිතේ හොල්මන් කරයි. මේ තොරතුරු මවට හෙළි කළ යුත්තේ කෙසේ දැයි ඇයට නිතවු නැත. හිතේ බර හිස් කර ගැනීම පිණිස මිසුරි සමඟ කතාබස් කළ යුතු යැයි සිතූ ජෙනිටා, මව අත ඇයට පණිවිඩ හරින්නට කල්පනා කළාය.

“අනේ මං දන්නෑ බං... දැං ටික දෙහක ඉඳල මිසුරි මාව දැක්කම මග අරිනව... ඒවිද මංද. මං පණිවිඩේ නං කියන්නං...”

ජෙනිටාගේ හිත තවාලු වී ගියේය. කැමද බිමද ඇයට අප්‍රියය. මේ නිසා බොහෝ විට ඇඟ ඇතුළු ගැහෙයි. මේරි වෙළඳාමේ ගිය වේලේ සිට දෙර වසාගත ඇඳට වැටී හිස ඔබ්බාගෙන සිටින ඇය, මව ගෙදර ආ විට මවා ගත් ප්‍රබෝදයකින් හැසිරෙයි.

“මං පණිවිඩේ නං කිවුව... මිසුරි තොල පෙරළල මත අමුතු විදියකට කිවුව එයාට මේ දවස්වල නං ගෙදරිං හෙල වෙන්න හැටියක් නෑ කියල...”

විනිශ්‍රිතා නංගි හමුවීමට යා යුතු යැයි ජෙනිටා අන්තිමටතරණය කළාය. විනිශ්‍රිතා තමාට ලොගතු වුව ද, ඊට නැන්දගෙන් ගැරු හුම් ලබන්නට වෙතියි යන බියක් ඇගේ හිත පස්සට අදියි. ‘බැන්නත් ගැහුවත් කමක් නෑ නැන්දනෙ... මම යනව.’

එද හැන්දෑවේ ජෙනිටා හොඳින් හැඳ පැළඳගත ගෙදරින් නික්ම ගියාය. කඩය ඉදිරි පස ලෑලි වසා තිබෙන දැක ජෙනිටාගේ හිතේ කලකිරීමක් වැඩෙයි. කොයි එකටත් පස්ස පැත්තෙන් යා යුතුය. ඔ කඩය පසු පස පැත්තට ගියාය. විනිශ්‍රිතා සායට උඩින් විත්තයක් දවවාගෙන හාල් ගරයි.

“නංගි”

විනිශ්‍රිතා වහා හිස නඟා හිනැහුණාය.

“ආ... ජෙනිටක්කෙ... එන්න වාඩි වෙන්න... අම්ම කඩේ වහල මරණ ගෙදරක ගියා... පානදුරේ...”

‘ඒක අපුරුයි’ ජෙනිටා ගේ හිත කිවේය. ඔ පෑළ දෙරින් ඇතුළුව සාලයෙහි ඉඳ ගත්තාය. සහල් ලිප තැබූ විනිශ්‍රිතා විත්තය ගළවා දෙර මත වැනුවාය. ඉක්බිති සාලයට අවුත් ජෙනිටා අසල ඉඳ ගත්තාය.

“මං ජෙනිටක්කට ලියුමක් දන්න හිතං ඉන්නකොට පෙරේද ද කොහෙද ආරංචි උණා ගමේ ආව කියල..”

“මං ආවේ පළමු ද...”

“මොකෝ නිකං මැලව්ලා?”

විනිශ්‍රිතා කට කොණ ඇද කොට ජෙනිටාගේ ඉහේ සිට පහළට බැලුවාය. මයිකල් දිග ලිපියක් එවා ඇති බව කී විනිශ්‍රිතා මේ වන තුරු ඊට ද පිළිතුරක් නො යැවූ බව කීවාය.

“දෙන්ඩ ද ඔයාටත් ඒක බලන්න?”

ජෙනිටා දිග සුසුමක් හෙළමින් යම්තමට හිනැහුණාය. විනිශ්‍රිතා මයිකල්ගේ ලිපිය ජෙනිටා අතට දුන්නාය.

“කියෝල බලන්නකො... මම ලිප බලල එන්නං...”

විනිශ්‍රිතා අමතන ලද දිගු ලිපිය කියවාගෙන යන විට තම කළුව වළකා ගැනීමට බැරි සෙයක් ජෙනිටාට දැනිණ. ලිපිය මගින් මයිකල් දිග පාපොච්චාරණයක් කරයි.

“මම මෙහේ ගැනු තියාගෙන ඉන්නවායැයි කතාවක් ගමේ පැතිරලා. එවා ජෙනිටාටත් ආරංචි වෙලා ඇති. මේ ඔක්කොම අර රෙදි මුදලාලියගෙ කැත කතා. උගේ වැන් එකට ගල් ගැහුවේ මම කියලත් කතාවක් පැතිරලාලු. මම නං ඔව ගැන හාංකවිසියක් දන්නෙ නෑ. මම මේ හැම දහ දුකක්ම විඳින්න තීරණය කළේ ජෙනිටට ඇති ආදරේ නිසා. මට ඒක අහිමි උණා. දැන් මම මේ දහදුක් විඳින්නෙ ගමට ඇවිත් ජෙනිටට අමතක කරන්න අමාරු නිසා”

ජෙනිටා ලිපිය පසෙක තබා වමන්ලෙන් දැස් වසා ගත්තාය. කළුව දහරවල් ඇගේ දෙ කපල ඔස්සේ රූරා බසින්නට විය.

විනිශ්චයා යළිත් පැමිණ ඉඳ ගත්තාය. මයිකල් තමා හමු වන්නට ඇති බවත්, එදා තමා ගෙදර නොසිටි බවත් විනිශ්චයා කීවාය. ජෙනිටා ලිපිය නවා කවරයට දමා විනිශ්චයා අතට දුන්නාය.

“දැං කවද්ද ආයෙත් යන්නෙ ?”

“යන්නෙ නෑ...” යි ජෙනිටා බිම බලාගෙන කීවාය. විනිශ්චයාට කිසිවක් සැඟවිය යුතු නැත. හිතේ බර හිස් කර ගන්නට නම් සියල්ල හෙළි දරවූ කළ යුතුය. ජෙනිටා, ගතව ගිය දෙ මසක සියල්ල හෙළි දරවූ කළ යුතුය. ජෙනිටා, ගතව ගිය දෙ මසක සියල්ල හෙළි දරවූ කළ යුතුය. ජෙනිටා, ගතව ගිය දෙ මසක සියල්ල හෙළි දරවූ කළ යුතුය.

“මයිකල් එවාපු එක ලියුමක් මට ලැබුණෙ නෑ... ඒ ඔක්කොම හිටිවි මහත්තයායි ජයවතියි විනාස කරන්න ඇති. දෙන්න එක්කම අහිංසක මගේ අම්මත් රැවැට්ටුව. මාවත් රැවැට්ටුව. මයිකල්වත් රැවැට්ටුව...”

විනිශ්චයා මහත් කම්පාවෙන් කම්මුල් අත තබාගෙන බලා සිටියාය.

“ඇයි දෙයියනේ නංගියෙ මයිකල් ඇතිවුස් එකවත් දන්වල මට ලියුමක් නෙව් හිටියම මෙලෝ ගැනියෙක් ඔය කියන කතා විස්වාස නො කර ඉන්නව ද ?”

විනිශ්චයා හිස් සැලවූය.

“මම නං දැං මයිකල් ගැන කිසිම බලාපොරොත්තුවක් තියන්නෙ නෑ... ඒව ඔක්කොම අතීතයක් විතරයි නංගි... මට දැං මයිකල්ට දෙන්න කිසිම වස්තුවක් මා ලෙග ඉතුරු වෙලා නෑ...”

එසේ කී ජෙනිටා යළිද ඉති බිඳ හඬන්නට වූවාය. විනිශ්චයා කේ පිළියෙළ කරගෙන ආවාය.

හතර දිනකට පෙර අලුත්ගම මැණිකේගෙ නිවසෙහිදී හිටිවි මහත්තයා තමා විනාස කළ අන්දම ජෙනිටා විස්තර කළේ උණු කළුලෑලි වගුරුවමිනි. විනිශ්චයාට ද කළු වළක්වා ගත නො හැකි විය.

“සිද්දියෙ ඇත්ත නැත්ත මැණිකෙ දන්නව... එයා නරක පිටිතයක් ගත කළත් මට අම්ම කෙනෙක් වගෙ පිහිට උණා... ඒ මිනිහ මොකක් ද සිහි නැති වෙන බේතක් දිල මැණිකෙව සිහි නැති කරලයි මට මේ විනාස කෙළේ...”

විනිශ්චයා හුන්නව බලා සිටියාය. අපූර පැතිරෙන්නට ආසන්න වෙමින් තිබිණ. කළ පාපොච්චාරණයෙන් පසු හිතේ බර බෙහෙවින් හිස් වූවාක් මෙන් ජෙනිටාට දැනෙයි. ඔ නැහිටිවාය.

“මම ගිහිං එන්නං නංගියෙ... තව ටික දවසක් බලන්න... ඊට පස්සෙ මට ඇත්තෙ මුදෙ හරි රේල් පාරෙ හරි පිහිට තමයි...”

“කොයි දේට උණත් මුණ දෙන්න ආත්ම සක්තියක් තියෙන්න ඕනෑ... ඔඵව අවුල් කර ගන්න එපා අක්කෙ...”

ජෙනිටා දොරකඩට අවුත් නතර වූවාය.

“තාත්තගෙයි අයියගෙයි නඩුව ලබන සුමානෙ පහළ උසාවියෙ ඇහෙනව... ඒ දෙන්න නිදහස් උණාට පස්සෙ මට මොනා උණත් කමක් නෑ...”

“නඩුවට නං මා හිතේ මයිකලුත් ඒව්”

“ආවත් නාවත් එයාට මුණ දෙන්න මගෙ බලාපොරොත්තුවක් නෑ”

ජෙනිටා අත් ලේන්සුවෙන් කළු පිස පිස මිදුලට බැස්සාය. විනිශ්චයා ඇය නොපෙනී යන තුරු මහත් අනුකම්පාවෙන් බලා සිටියාය.

*

මෝටර් රියක් මිදුලෙහි නතර කරන හඬ ඇසී මැණිකේ තිගුස්සුණාය. හිටිවි මහත්තයා විය යුතුය. ඔහු යළිත් මෙහි නොඑතැයි යන හැඟීම මේ වන තුරු මැණිකේ තුළ විය. එයින් සැහැල්ලු වී තුබුණු ඇගේ සිත යළිත් බරවිය. රියේ දොර වැසෙන හඬ ඇසුණ ද ඔ එළියට නොගියාය. ඒ මුහුණ දකින්නට හිතේ පිරියක් නො පවතී.

“මැණිකේ...”

ඒ ඔහුගේ කටහඬය. මැණිකේ උදේනිස්ට කතා කළාය.

“ගිහිං බලන්න බාප්පෙ. මම ගමනක් ගිහිං කියන්න...”

මැණිකේ බරාදයට බැස තුළුණට හේත්තු වූවාය. අවට අපූර මැණිකේ බරාදයට බැස තුළුණට හේත්තු වූවාය. අවට අපූර මැණිකේ බරාදයට බැස තුළුණට හේත්තු වූවාය. අවට අපූර මැණිකේ බරාදයට බැස තුළුණට හේත්තු වූවාය.

පණ්ඩිතයා කියනු ඇතේ. හිටිව් මහත්තයා හොක් හොක් ගා හිනානුණේය.

“බොරු කියන්න එපා උදේනිස් අප්පු... මැණිකෙට මම හොයා ගන්න...”

ඔහු තමා යොයා එන බව මැණිකෙට වැටහිණි. ඔහු නොසැලී සිටියාය. හිටිව් මහත්තයා බරාදයට පිටියෙන දෙරටුව මත හිට ගත්තේය.

“මැණිකෙ”

ඔහු කතා නො කළාය. හිටිව් මහත්තයා හෙට අවුත් ඇගේ උරහිසට අත තැබුවේය.

“මැණිකෙ...”

ඔහු ජරාවක් කැවැරුණු කලෙක මෙන් අත ගසා දැමුවාය.

“ඇයි මේ දිගටම වේර කරන්න ද කල්පනාව ?”

ඔහු දැන් තුනටියට ගසාගෙන සංසුන් හඬින් ඇසුවේය.

“මගේ වේරයක් නෑ. පිං සිද්ද වෙයි ඔයා වෙන අතක් බලා ගන්න...”

“ඒකක් එහෙමද ? මම හිතුව ඒව ඒ වෙලාවෙම ඉවරයි කියල...”

“ඒ වෙලාවට ඉවර වෙන්නෙ නෑනෙ.. ඔයා පිටිතයක් සදකාලිකවම ඉවර කළා...”

“මළ හත්තිලවුවෙ... මගෙ බිරිඳටත් වැඩිය මගෙ අනියම් බිරිඳ නෙ මාව හදන්න එන්නෙ”

හිටිව් මහත්තයා කෝපයෙන් ගුලුළේය.

“ඒව ඔක්කොම කෙරුනෙ ජෙනිටගෙ කැමැත්ත ඇතිව... ඒ ගැන ඔයාට කැසිල්ලක් හැදෙන්න කාරි නෑ...”

“ඔය කතාවට තවුසෙගෙ කටට හෙන ගහන්න ඕනෑ...”

උදේනිස් ද තරමක් ළංව ඇහුම්කන් දෙයි.

“නැද්ද අහන්න කතා කරන්න ජෙනිටට...”

“මෙහෙ ඇති ජෙනිටෙක් නෑ...”

“මොනව ?”

හිටිව් මහත්තයා කිගුස්සුණේය. මැණිකේ ඇය පළවා හරින්නට ඇතැයි ඔහුට සිතේ. කෝපයෙන් ඔහුගේ සිත වියරු විය. හෙතෙම

ඉදිරියට පැන මැණිකේගෙ කෙස් වල්ලෙන් අල්ලා ගත්තේය.

“අතැරපං” යි මැණිකේ කෑ ගැසුවාය. උදේනිස් අප්පුට තවත් බලා සිටිය නොහැක. හෙතෙම ඉදිරියට පැත්තේය.

“අතාර්තව හිටිව් මහත්තය මැණිකෙට...”

“නාකිය උඹ පලයං යන තැනක...”

“අඩෝ”

උදේනිස් ඉණේ තුබුණු උල් පිහිය අමෝරා ගත්තේය.

“අඩෝ ගෙරි පාහර වෙයිගෙ පුතා... අතැරයෙ තැත්තං ගන්නව තොගෙ බොකු බඩවැල් එළියට...”

පහන් එළියෙන් පිහි තලය දිලෙයි. හිටිව් මහත්තය අතින් කෙස් වල්ල අත කැරිණ. හෙතෙම පස්සෙන් පස්සට ගියේය.

“බැහැපිය ජඩිය දෙට්ට... හම්... බැහැපිය... පණට ආදරේ ඇත්තං පල...”

හිටිව් මහත්තයා මිදුලට බැස්සේය.

“තොගෙ බොකු බඩවැල් කනව... දැං ඉතිං තොගෙ ඔය දහිර වාට්ටුවට නැගල යන දේවස්ථානෙක පල ගෙරිය...”

හිටිව් මහත්තයා බයේ වෙටුලමින්ම රියට නැංගේය. උදේනිස් මේ තරම් බිහිසුණු මිනිසකු බව හිටිව් මහත්තයා කේදිනක හෝ නො සිතුවේය. රිය පණ ගැන්විණ. උදේනිස් බිම තුබුණු පොල්ලක් ගෙන ඇදී යන රියට පහරක් දුන්නේය. රියේ වීදුරු කවුළුවක් බිඳී ඇදී වැටිණ. හිටිව් මහත්තයා වේගය වැඩි කළේය. මොහොතකින් රිය නො පෙනී ගියේය. උදේනිස් කවුළුල වසා බැඳ ගෙට ආවේය.

“උං හිතා ගන්න ඇති අරක්කු පොඩ්ඩක් බිල පැත්තකට වෙලා නිද ගත්තු පළියට මං කැනහිලෙක් කියල... ආයින් ආවොත් හෙම දහිර වාට්ටුව ඇතුළෙම ඔකව පුව්ටනව...” යි උදේනිස් ගෙට නැග ගිහිරුවේය.

මඳ දුරක් ගිය හිටිව් මහත්තයා රිය නතර කළේය. දිවට ලේ රසක් දැනුණෙන් ඔහු රිය තුළ එළිය දල්වා කැඩ පතින් බැලුවේය. බිඳුණු වීදුරු කැබලිලක් වැදී හකු ඇටය ළෙ කැපි තිබේ. එකැනින් ලේ ගලයි. රියේ දොර බරපතළ ලෙස තැළී ඇති බව එකැනින් ලේ ගලයි. රියේ දොර බරපතළ ලෙස තැළී ඇති බව ඔහුට පෙනේ. කළ යුත්තේ කුමක්දැයි ඔහුට නිතවු නැත. පොලිසියට

නම් යා හැකිය. එසේ ගොස් කළ හැකි පැමිණිල්ල කුමක් ද? 'උඩ බලාගත කළ ගහන්න බෑ... පාඩුව විඳ ගන්නව' යි හිතාගත හෙතෙම රිය පදවන්නට විය. මේ අයුරින් නම් ගෙදර යා නොහැකිය. කෙළින්ම මාදම්පේ වත්තට යා යුතු යැයි හෙතෙම තීරණය කර ගත්තේය. ජෙතිටා ගැන ද සොයා බැලිය යුතුය. හිටිව් මහත්තයා මාදම්පේ වත්තට එන විට රාත්‍රි එකොළහට ළං විය.

*

පහළ උසාවියේ මිනි මැරුම් නඩුව බැලීමට මයිකල් ගමට ආවේය. දින කිහිපයකට උඩදී ජෙතිටා ගමට පැමිණි බව ඔහු දැන ගත්තේ මිතුරකුගෙනි.

"අයියෝ... මට දැං එයා උන්නත් එකයි මළත්තෙකයි... ඇත්ට හරි හිත හොඳ එකා... මං නඩුව බලන්න ආවෙ අත්තේනියා" යි මයිකල් කීවේය. විනිශ්චයා ලියුමට උත්තරයක් නොඑවීම ගැන මයිකල්ගේ හිතේ නො සතුටක් පැවැතිණ. ඔහු විනිශ්චයා මුණ ගැසෙන්නට ගියේ නෝත්තඩු කියන අවයෙනි.

"තරහ වෙන්නෙපා මයිකල්ලයි... නඩුවට ඒව් කියල හිතාන මං උත්තරයක් ලිවුවෙ නෑ..."

"ඔව් ඉතිං ඇට නැති දිව මිනෑ අතකට නැවෙනවනෙ..."

ජෙතිටා ගෙදර ඇවිත් සිටින බව ආරංචි දැයි විනිශ්චයා ඇසුවාය.

"නිකම්ම ඇවිල්ලද... බඩකුත් හදගත ඇවිල්ලද?"

"අපේ එහෙම කියන්නෙපා මයිකල්ලයි... ඔයා දන්නෙ කතාවෙ එක පැත්තනෙ..."

"අනික් පැත්ත බොහොම පිරිසිදු ඇති! " යි මයිකල් අවදානවත් හිනාහුණේය.

"අපේ නෑ මං ඔය නෑදෑකංවලට හෙම ඇදල කතා කරන්නෑනෙ..."

විනිශ්චයා ජෙතිටා වෙනුවෙන් කළ පාපොච්චාරණයට මයිකල් උපේක්ෂාවෙන් ඇහුම්කන් දිගත සිටියේය.

"හැබැයි මයිකල් අයියගෙ. අවසර නැතිව අලුත්ගම ගිය එක ගැන නං ජෙතිට පසු තැවෙනව... ඒකත් එහෙම වෙලා කියෙන්නෙ අතට ආපු වාන්ස් එක පරක්කු උණා නං අහක යන නියා... නැති බැරි කම ඔක්කොටම ලොකුයිනෙ මයිකල්ලයි..."

මයිකල් කතා කළේ නැත. ඔහුගේ හිතේ දළ දඩු ගතිය කෙමෙන් ලිහිල් වී ගත එයි. ඒ හා සමඟම හිටිව් මහත්තයා කෙරෙහි දැඩි ක්‍රෝධයකින් හිත උණුසුම් වේ. උෞ කිරිසනකු මෙන් අහිංසක ජෙතිටා ගේ පිටිතය බිළිගත් හැටි. 'මම මිකව මරනව' යි මයිකල් හිතා ගත්තේය.

"තව හොඳට මිකෙ ඇත්ත නැත්ත දැන ගත්තැකි අලුත්ගම ගියොත්... මැණිකෙ මුණ ගැහිල..."

"උගේ හොර ගැනි උච තරක මිනිහෙක් කරාවිද නංගියෙ ?"

"කියන්න බෑනෙ... ඒ කතන්දරෙත් ජෙතිට මාත්තෙක්ක කිවුව..."

"මම හෙට කොහොමටත් අම්බලංගොඩ යනව... ලැබුණොත් මම ගොඩ වෙලා එනව..." යි මයිකල් කීවේය. වැඩ කරන මුක්තවරය අම්බලංගොඩ ව්‍යාපාරිකයකු සතු එකකි. අතිදු නඩුවට මුදල් විකක් ලබා ගැනීම සඳහා හෙට ඔහු හමුවට යා යුතු වේයි.

"ඇත්ටනි බේර ගන්න මමත් කියක්වත් වියදං කරන්න මිනෑ" යි මයිකල් කීවේය.

ඔහු ආපසු එන විට ජෙතිටා පිළිබඳව පෙර පැවති පිළිතුල මඳක් ලිහිල්ව හිතේ තෙතමනයක් නැඟමින් තිබිණ.

මයිකල් ගමට ඇවිත් සිටින බව ආරංචි වූ වේලේ පටන් ජෙතිටාගේ හිත බියේ ගැහෙයි. ඔහු කොයි මොහොතක හෝ පිහියක් අමෝරාගත එතුයි ඇයට සිතේ. තම පිටිතය එබඳු අයුරකින් අවසන් වන්නේ නම් මැනවයි ද ඇයට සිතේ. පිළිතුලෙන් වුව ද හිටිව් මහත්තයාගේ රුව ද ඇගේ මනසට තඹ. ඔහු කොයි වේලාවක පැමිණේ දැයි කිව නොහැක. ඔහු තමා පසු පස හඹා නො එතියි සිතන්නට ජෙතිටා ළඟ හේතු සාධක නොවීය. පුදුමය නම් ඔහු මෙතෙක් නො පැමිණීමය.

"නඩුවත් ළඟයි... හිටිව් මහත්තය ආවෙත් නෑ..." යි මේර් විටෙක කීවාය. මීට සතියකට උඩ දී අද්වකාත්ට ගෙවීම පිණිස

ඔහු තමා අතට රුපියල් තුන් සියයක් දුන් බව මේරි කියයි.

“තුන්සියේ මොන තැරියක්ද... මුල් දවසට හත්සිය පනහක් ඕනෑ” යි ඔහු යළිද කීවාය.

“එයාට මේ දවස්වල සල්ලි අමාරුයි. කියල මඳි පාඩු කොහොම හරි හොයා ගන්න කිව්ව...”

මේරි එසේ කියමින් දියණිය ගේ මුහුණ බැලුවාය.

“මා අප ඇති රුපියල් හාරසියක් විතර”

මේරි හෙමිහිට හිස සැලුවාය. එය හිත සැහැල්ලු කරවන තොරතුරකි.

“මොකෝ මට පස් පඩිවලට බැණල ලියුං එවපු එකා සතියක්වත් දේවියැ... උං ඔක්කොම ආලවන්න කං පෙන්නුවෙ උඹව ඩැහැ ගන්න”

මේරි මයිකල්ට වෝදනා කළාය. ජෙනිටාගේ හිත දුකින් පිරී යයි. අලුත්ගමින් එන්නට හේතු වූ නිරස වේදනා බර අත්දැකීම ජෙනිටා තවමත් මවට හෙළි කළේ නැත. එය හෙළි කළේ නම් ඇය වැල්ලට ගොස් උඩ බලාගත හිටිව් මහත්තයාට සාප කරන බව ජෙනිටා දනී. ජෙනිටාගේ හිතට සැනසීමක් ලැබුණේ, තමා ගැබ් ගැනීමකට ගොදුරු වී නැති බව ප්‍රත්‍යක්ෂ වූ පසුවය.

මයිකල් අලුත්ගම ගොස් මැණිකේ මුණ ගැසුණේය. ඇය ජෙනිටා පිළිබඳව කතාබහ කළේ කළු පිරුණු දෑසින් යුතුවය. ජෙනිටා තම පරිත්‍යාස රැක ගැනීමට බෙහෙවින් සැලකිලිමත් වූ බවත්, මෙහි පැමිණ බොහෝ දිනක් ගත වන තුරු මයිකල් පිළිබඳව සිහි කරමින් තැවුණු බවත් ඔහු කීවාය.

“රේදි වැඩපළේ ආපු ගමං අහන්නෙ මැණිකෙ මට ලියුං කිවුණද කියල... නෑ කිව්ව ගමං මුණ බේරි වෙනව... ඊට පස්සෙ ගැනිට කන්නත් බෑ...”

මයිකල් දිග පුසුමක් පිට කළේය. මැණිකේ, තමා හා හිටිව් මහත්තයා පිළිබඳව මුළු පිටත පුවතම මයිකල්ට හෙළි කළාය.

“කා එක්ක හරි මේව කියන එක මගේ හිතට දැං සැනසීමක්” යි ඔහු කීවාය.

“තමන්ගෙ ඕනෑ කම ඉස්ට කරගන්න ඔය මිනිහ තාක්තට

අම්මට උණක් වන දේවි... දුෂ්ට මිනිහ” යි ඔහු ක්‍රෝධයෙන් කීවාය. “ජෙනිටාගෙ සිද්දිය මතක් වෙනකොට මගෙ පසුව පත්තු වෙනව... ඔකට මටත් හවුල් වෙන්න සිද්ද වෙව්ව එක ගැන මට කතාගාවුයි” ඔහු කළු පිසිමින් කීවාය.

“ඊට පස්සෙ ඇවිත් මගෙ ජෙනිටාව ඉල්ලුව... ජෙනිටා නෑ කිවුවහම මාව මරන්න හැදුව...”

මයිකල් තැනි ගත්තේය. ඔහුගේ දෑස් බියෙන් විසල් විය.

“හැබැයි තව දුර ගියා නං එද මෙහෙං ගෙනියන්න වෙන්නෙ එයාගෙ මළ කඳ... උදේනිස් බාප්ප ඉවසපු ඉවසිල්ල මට දැනුත් පුදුමයි...” ඔහු කීවාය.

“මම දන්නෙත් නෑ පහුවෙන්ද උදේනිස් බාප්ප හිහිං රේදි මැසි. වික එළියට ඇදල දල ගිනි කියල”

මැණිකේ එය කීවේ ජයග්‍රාහී සිතාවක් සමඟ දෙ බැම තහා තළල රළු කරමිනි.

“කවද හරි එයා මරු දකින්නෙ අනුන්ගෙ පිළක”

මයිකල් මඳ සිතා ඇතිව හිස සැලුවේය. ආපසු එන විට ඔහු තුළ පෙර පැවති ක්‍රෝධය බෙහෙවින් කියුණු වී තිබිණි.

*

14

මිනි මැරුම් නඩුව හෙදිනක් තිස්සේ පහළ උසාවියේ විභාග විය. තෙ දිනම මේරිත්, ඊටාත් තවත් හිතවත්හු කීප දෙනෙකුත් උසාවියට ආහ. නො පැමිණියේ ජෙනිටා පමණි. හිටිව් මහත්තයා උසාවියට නො ආවේය. ජෙනිටා උසාවියට නො ගියේ පැත්ත පළාතක නො ආවේය. ජෙනිටා උසාවියට නො ගියේ හිටිව් මහත්තයා මෙන්ම, මයිකල්ට ද මුහුණ දිය නොහැකි වූ බැවිණි. මයිකල් දවස් තුනේම පැමිණි බවත්, තමා දෙස බලා මඳ බැවිණි. මයිකල් දවස් තුනේම පැමිණි බවත් මේරි ජෙනිටා සමඟ සිතා නැඟු මුත්, කතා බස් නො කළ බවත් මේරි ජෙනිටා සමඟ කීවාය.

“අර ලියුම ගැන මතක් වෙන කොට ඕනෑම මුණ බලන්න හිත නෑ... ඇයි ඉතිං මම දුටු විකුණ කාටු නාති බැල්ලියෙක් නෙ”

“ඔව් ගැන කොරෝද හිතේ පැයවන්න එපා අම්මෙ...” යි ජෙනිටා සුසුමක් හෙළිමින් කීවාය.

“අදවකාත්ට ගෙවන්න කියල මයිකල් රූපියල් පන්සියක් ඇන්ටනි අතට දිල තිබුණ...”

ජෙනිටාගේ හිතේ උදරම් හැසිමක් පිබිදිණ.

“මට පුදුම හිටිවි මහත්තය නාටු එක ගැන...”

“ඔව් ඔහොම තමයි අම්මෙ... මයිකල් අයිය ඒ දවස්වල කියාපු ඔක්කොම ඇත්ත. හිටිවි මහත්තෙල බලන්නෙ කොහොම හර තමුංගෙ හිතේ අදහස් ඉස්ට කර ගන්න...”

මේර් වැල්ල දෙස බලාගෙන හිස සැලුවාය. නඩුව ඉහළට කැබිම හෝ, වෝදිතයන් නිදහස් වීම හෙට සිදු විය හැකි බව මේර් කීවාය. එදු එළි පහන් වන තුරුත් මේර්ට හෝ ජෙනිටාට නින්ද හිඳේ නැත. හෙට දවසේ ඉරණම කුමක් විය හැකිදැයි යන කල්පනාව එළි වන තුරුම නින්ද පළවා හැරියේය. තුන් වැනි දවසේ නොහොත් නඩුව පිළිබඳ තීරණාත්මක දවසේ, මේර් උසාවි හිඳේ ඊට නැනාත් සමඟය. නඩුව ඇරඹෙන තුරු මේර් ඊටාත් සමඟ උසාවි බිමේ ලොකු මාර ගහක් යටට වී කතා බස් කරමින් උන්න. ඇතින් එන වෑන් රිය හිටිවි මහත්තයාගේ විය යුතු යැයි සිතූ මේර්, කතාව නතර කොට, කට ඇරගන වෑන් රිය දෙස බලා සිටියාය. එය හිටිවි මහත්තයාගේ රියට සමාන බන්ධනාගාර රියකි.

“මං හිතුව හිටිවි මහත්තය වෙන්න ඇති කියල”

මේර් ඊටාගේ මුහුණ බලන විට, ඊටා පිළිතුලෙන් මෙන් ඉවත බලා ගත්තාය.

“හිටිවි මහත්තය මගුරියෙ මොකද කියන එක මට නං මහ පුදුමයක්” යි මේර් ඊ හෙට දුක් මුසු හඬින් කීවාය.

“සමහර විට සල්ලි බාගෙ දෙන්න වෙව් කියල බයේ වෙන්න ඇති” යි ඔ ඊ හෙට නිගමනය කළාය.

“සල්ලි දෙන්න වෙනවට නෙවෙයි බං... ඒ මිනිහ කරල තියෙන අපරාදවල හැටියට ඇවිත් මුණ දෙන්න බෑ... ඒකයි නාවෙ...”

මේර් කුහුලින් දෑස් කුඩා කොට හිතැහෙන්නට වූයම් කළාය.

“උඹ තාම ඒ කතන්දරේ දන්නෙ නෑ නේද ?”

“ඊට නෝන කියන්නෙ මොකක්ද කියල මට නං තිව්වියක් නෑ”

හිටිවි මහත්තයා බලහත්කාර කමින් ජෙනිටා දූෂණය කොට ඇති බවත්, ඇය ගෙදර පැමිණ ඇත්තේ එනිසාවෙන් බවත් ඊටා කීවාය. මේර් ගේ මුහුණ මැලැවී දෑස්වලට කඳුළු පිරිණි. ඇගේ සිරුර කෝපයෙන් වෙවුළුම් කන්නට විය. තමා ක්ලාන්තව ඇඳ වැටෙනැයි සිතූණු හෙයින් ඔ හිටි නැතම ඇත බා ගත්තාය.

“ඔය වෙස කෙල්ල ඔය විත්තියක් මට කිවුවෙ නෑ නංගියෙ... ඒකි කිවුවෙ තුල් ඉවර වෙලා ආවයි කියල...”

“ඒ උඹ කලබල වෙන නිසා...”

“අනේ දෙයියනේ මගෙ අහිංසක කෙල්ල... ඕකට හෙණම පත්තු වෙයං...”

මේර් නැහිට උඩ බලාගත පසුවට ගසා ගත්තාය. ජෙනිටා සියලුම විස්තර විනිශ්චයා සමඟ කියා ඇති බවත් ඊටා කීවාය.

“විනිශ්චය ඔය විත්තිය මාත් එක්ක කිවුවෙ ඊයෙ...” යි ඔ තව දුරටත් කීවාය.

“පරට්ටි... ඔකි වැදූ අම්මට ඔක්කොම හැංගුව” යි මේර් යළිත් ජෙනිටාට දෙස් නැහුවාය.

“හැංගුව නෙවෙයි බං... එක ගින්නක් වැදිල හිටිත්දි උඹට තවත් ගින්නක් දෙන්නෙ කොහොම ද කියල ඒකි හිතන්ඩ ඇති...”

මේර් සුසුමක් හෙළා හිස සැලුවාය.

“බිරාන්ත වෙලා හිටපු හැටියට තුල් කතා නං මම විස්වාස කළේ නෑ... ඒ වුණත් ඔහොම එකක් ගැන මම සැක කළේ නැහැ...” යි මේර් ඉක්බිති කීවාය.

“දැං ඉතිං ගෙදර ගිහිං ඒකිට දෝස් මුර දන්න යන්න එපා... අනෙක් සැරේ ගිහිං මුදෙ පනින්නක් බැරි නෑ...”

“ඒකි නෙවෙයි මුදෙ පනින්න ඕනෑ... මම...”

මේර් පහතට නැඹුරුව විත්ත වාටියෙන් කඳුළු පිස දමා ගත්තාය. දෙක හමාරට නඩු විභාගය අවසන් වූ පසු මේර් ගෙදර ආවේ පාලනය කරගත නොහැකි තරමට නොසන්සුන් වූ සිතින් යුතුවය.

මුත්, දින කීපයක් ගත වන තුරු ඒ පිළිබඳව යමක් කීම නො
මැනවැයි මේරිට සිතීම.

“මම වැට්ට්ටි ද උඹල එකෙක්වත් හිටියේ නෑ... ඒ වුණත් මගේ
ඒ ගැන කිසිම කරහක් නෑ...” යි වරෙක ලුකස් වේරි මරගාතේ
මිතුරනට වෝදනා කළේය.

“එහෙම කියන්න එපා ලුකස්සයිය... සයිඩ් එකෙ හිටල අපි
තමයි ආරස්සාව සැලැස්සුවේ” යි අයෙක් කීහ.

මේරි මයියොක්ක තමිබයි. ජෙනිටා උතුරු මස් උයයි. සාදය
බොහෝ සවස්වන තුරු පැවතිණ.

ඇන්ටනිලා යම් හිරි හැරයකට පත් වීමට ඉඩ ඇතැයි අනුමාන
කළ මයිකල්, එදම ආ පසු යන්නට එළැඹ සිටි තීරණය වෙනස්
කළේය. තව දෙකුත් දිනක් ගමේ රැඳී සිට සියල්ල සංසුන් වූ පසු
යා යුතුය. රිවෝල්වරය ද සහවාගන, අඳුර වැටුණු පසුව මයිකල්
ලුකස්ගේ නිවස අසල සැරි සැරුවේය. මොන තරම් අනුකම්පාවක්
හිතේ නැතැණ ද ජෙනිටාගේ මුහුණ බලන්නට හෝ ඒ ගෙට පය
ගසන්නට ඔහුට හිත හද ගත නොහැකි විය.

අවට වට පිටාවේ සැහැවී, ලුකස් ගේ ගෙදරට යන එන්නවුන්
පිළිබඳව හෝදිසියෙන් පසු වූ මයිකල්, ගෙදර යන විට දෙ ගොඩ
යාමයද ඉක්ම ගොස් තිබිණ.

*

හිට්ටි මහත්තයාට ගෙදර පිවිතය බෙහෙවින් අප්‍රසන්නය. කලක
පටන් පැවැති මේ තත්වය දිනෙන් දින නරක අතට හැරෙයි.
අලාභ හා ධන හානිය ද පිරිහීම සමඟ අත් වැල් බැඳගෙන සිටී.
බිරිය ඔහු සමඟ කතා කරන්නේ, ඉතා කලාතුරකිනි. සියලු
පණිවුඩ දරුවන් මහින් හුවමාරු වෙයි. ඇය පෙර මෙන් නොව,
දරුවන් සමඟ ඔවුන්ගේ කාමරයේ නිදයි. කෑම මේසයට නො
එයි. වයසින් මුහුතුරා යත් සල්ලාලකම් වැඩි දියුණු වී යැයි, ඇය
ඔහුට නොයෙක් විට වෝදනා කළාය. එවිට වාග් ගැටුම් ඇති
වෙයි. හෙතෙම විටෙක බිරියට පහර දුන්නේය. කීප අතකට

විහිදුනු ක්‍රෝධයෙන් ඔහුගේ සිත පෙළෙයි. මැණික් විසින් තම
සිරුරෙහි ලේ සොලවන ලදැයි සිතන විට, එහි ගොස් ඇය මරා
දැමීමට පවා සිතේ. අත් යන්ත්‍ර අටක්ම ගිනි බත් කොට තිබේ.
මෝටර් රිය අලුත් වැඩියාවේ බිල රුපියල් තුන් දහස් හයසියකි.
කොල්ලන්ගේ ගල් මුගුරු පහරින් වැන් රියට සිදු වූ අලාභය එක්
දහස් පන්සියකි. වියදම මිස, ආදායමක් නැතැයි බිරිය එක
පැත්තකින් වෝදනා කරයි.

“වැඩි දවසක් නොගිහිං මට දරුවොත් එක්ක මහට බහින්න
වෙනව” යි ඔහු කළුළුන් යුතුව කීවාය. හිට්ටි මහත්තයා
නැහිට්ටිය. ඔහුට මේ අඩ වැඩියාව රිස්සුම් නොදේ. සැනසුම
සොයා යා හැකි එකම තැන මාදම්පේ වත්ත පමණි. ඔහු හැඳ
පැළැඳ ගෙන රියට නැහ පිටත් වූයේය.

හිට්ටි මහත්තයා මාදම්පේ වත්තට ළඟා වන විට සවස හතරට
ළංව තිබිණ. වැඩි අවසන් කොට ආ පසු යන පෙහෙකම් සේවිකාවෝ
හතර දෙනෙක් මහදි ඔහුට හමුවිය. ‘වැඩි හරියට කෙරෙන්නෙ
නෑ. ජයවති උනන්දුවක් නෑ’ යි ඔහු තමාටම කියා ගත්තේය.

“හතරට ඉස්සර වැඩ පළ වැහුවේ ඇයි ?”

හිට්ටි මහත්තයා මද සිතාවෙන් යුතුව ජයවතීගෙන් ප්‍රස්ත
කළේය.

“දෙන්නෙකුට අද ටිකක් වෙලපහ යන්න මිනු කිවුව... ඒ පාර
වහල දැමීම...”

ජයවතී සිතාවෙන් තොරව, ගරු සරු නැති ස්වරයෙන් කීවාය.
හිට්ටි මහත්තයාගේ හිතට මදි පුංචි කමක් දැනිණ. ඩිංගිරි බණ්ඩක්
පවුලත් ඉදිරි පිට ජයවතී තමාට ගරු සරු ඇතිව කතා කළ
යුතුය යන හැඟීමක් ඔහු තුළ විය.

“දෙන්නෙක් ගියා නං අනික් දෙන්නට වැඩ කරන්න කිවුණ...”
යි හිට්ටි මහත්තයා කියයි. ජයවතී ඉහ ගස්සා ගෙට හැරුණාය.

“ජෙනිට නං ඔහොම වැඩ කළේ නෑ...”

“එහෙමනං ජෙනිටව ගෙනත් කියා ගන්න... ඒ ජෙනිට... මේ
ජයවතී” යි ඔහු ආ පිට හැරී කීවාය. හිට්ටි මහත්තයා සුසුමක්
හෙළුවේය. ඩිංගිරි බණ්ඩක් බිරියත් මහ හැර ගොස් තිබිණ.

කවදත් හිච්චි මහත්තයා පැමිණි විට ඔවුහු එසේ කරති.

“ඒ කතාවො කමක් නෑ... යමු අපි බංගලාවට”

“මට බෑ... මම එන්නෑ...” යි ජයවතී දෙවුර ගස්සා පිළිතුරු දෙයි. සැනසුම හා ප්‍රීතිය සොයා පැමිණ ඇත්තේ තවත් අවුල් ජාලයකට දැයි හිච්චි මහත්තයා තමාගෙන්ම ප්‍රශ්න කර ගත්තේය. ඔහුගේ හිතේ කලකිරීම කිසිඳු විය.

“ජයවතී... මම ඔයා ළඟට එන්නෙ සැනසීම සොයාගෙන... ඇයි ඔයා මාව රිදවන්නෙ... මට කතා කරන්න හුඟක් දේ කියනව... යමු අපි බංගලාවට...”

ජයවතීගේ සිත මදක් බුරුල් විය. ඔ ඇත බලා කල්පනා කළාය. ඩිංගිරි බණ්ඩෙ කුරුමිබ ගෙඩියක් කඩාගත එයි. හින් මැණිකා දරුවාත් උකුළු ගහගෙන ඔහු පසු පස එයි. ඩිංගිරි බණ්ඩෙ කුරුමිබාව කපා හිච්චි මහත්තයාට පිළිගැන්නුවේය. උඩ බලාගත කට තියාගෙන ඔහු එය හිස් කරයි. හිච්චි මහත්තයාගේ ඇඟ පත පෙරට වඩා ඇදී ගොස් ඇතුළු ජයවතීට සිතේ. වත ද දෑස් ද මලානිකය. ඇගේ හිතේ අනුකම්පාවක් හට ගැනිණ. හිච්චි මහත්තයා හිස් කුරුමිබා කෝමිබය ඩිංගිරි බණ්ඩෙ අතට දෙමින්, ජයවතී දෙස බලා හිසින් සංඥා කළේය. ඔ මද සිනාවක් නැඟුවාය.

ලබන සතියේ පොල් කැඩිය යුතු බව බංඩේ කියයි. පොහොර දැමීම පමා කළ හෙයින්, පලදාව ඉතා දුර්වල බව ද ඔහු දැනුම් දුන්නේය.

“පහු හිය ටිකේ මට මුදල් අමාරුකං තිබුණං... මේ පාර පොල් විකුණල පෝර දමු” යි කියමින් හිච්චි මහත්තයා නැගිටිවේය. ඔහු මිදුලට බහින විට ජයවතී ද වරලස අඟිස්ස ගොත ගොතා මිදුලට බැස්සාය. මෝටර් රිය මිදුලෙහි තිබිය දී ඔවුහු ඇත පෙනෙන බංගලාව වෙත යන්නට වූහ.

ඩිංගිරි බණ්ඩෙ කුරුමිබාව දෙ පඵ කොට මිදුලේ ඇත තියා ගත මද කයි. හින් මැණිකා ඇත යන ජෝඩුව දෙස බලා සිටියේ අප්‍රසාද ජනක හැඟීමෙනි.

“ඒ මනුස්සයට ඕන ඇති පොල් වත්තක් නෑ... ඔය එන්නෙ

ඉතිං වෙන සෙල්ලමකට නෙ...”

“උඹටයි මටයි ඒකෙ ඇති රුදුවක් නෑනෙ...”

ඩිංගිරි බණ්ඩෙ එසේ කියමින් නැගිට කුරුමිබා ලෙලි ඇත කුණු වළකට වීසි කළේය.

ජයවතී දෙර ඇරියාය. හිච්චි මහත්තයාත් ඇයත් ගෙට ඇතුළු වූහ. දෙර ඇතුළෙහිත් අගලු ලන ලදී. හිච්චි මහත්තයා කාමරේ ඇඳ මත හිඳ ගත්තේය. වෙනද ජයවතී ඇඳයුමකින් තොරව ඔහු අසල ඉඳ ගනී. අද ඇය පැකිලෙමින් මේසයට සේත්තු වී සිටී.

“ඉතිං ඉඳ ගන්නකො මෙනෙ...”

“මට බෑ... මේ ප්‍රශ්නෙ විසඳනකං මගේ ඇඟට අතක් තියන්න එපා” යි ජයවතී කීවාය.

“එහෙනං මෙනාට ආවෙ අහවල් මතුලකට ද ?”

“ආවෙ නිදහසේ කතා බස් කරන්න...”

“ජයවතී...”

හිච්චි මහත්තයා ඇඳෙන් නැගිට ඇගේ අත ගන්නට වූයම් කළේය. ඔ අත ගසා දමා පස්සට වූවාය. ඔහු තුළ කෝපයක් ද ලජ්ජාවක් ද හට ගනී.

“ජයවතී... මම සැහෙන කරදර ගොඩක පැටලිලා ඉන්නෙ... ඔයත් මේ වෙලාවෙ මගේ ඔරුව අවුල් කරන්න ලැස්ති වෙන්නෙපා...”

“හිච්චි මහත්තයා දන්නව මමත් හිච්චි මහත්තයා නිසා විසාල කරදරේක පැටලිලා ඉන්න බව... මාව ඒ කරදරෙන් නිදහස් කරන්න හිච්චි මහත්තයාටත් යුතුකමක් තියෙනව...”

“ඒ වගේ වෝදනාවක් කරන්න ඔයාට කිසිම යුතු කමක් නෑ... මම ඔයාට බලහත්කාර කමක් කළේ නෑ... හැම දෙයක්ම සිද්ද වුණේ දෙන්නගෙ කැමැත්ත පිට”

“බලහත්කාරකමකට වඩා හයානකයි ගැනියෙක් රවට්ටන එක”

හිච්චි මහත්තයා දබරහිල්ල ලෙලවමින් ප්‍රශ්න කළේය.

“මම ඔයාව රැවැට්ටුව ද ?”

“මාව කිසිම කරදරේක දන්නෙ නෑ කියල ඔයා මට පොරොන්දු උණා... දරුවො බඩ බැඳගත මට ගෙදර යන්න බෑ...”

දරු ගැබ නසන්නට දුන් ප්‍රතිකාරවලින් ප්‍රතිපලයක් අත්

නොවීම ගැන හිච්චි මහත්තයාගේ හිතේ ගැස්මක් ඇතත්, ඔහු ඒ බවක් නො අභවයි.

“තව ටික දවසක් බලල මම වහ ටිකක් බොනව” යි ජයවතී පිටි අත්ලෙන් කළුව පිසිමින් කීවාය.

“මාව මිනි මරුවෙක් කරන්න ද ලැස්තිය...? මොක ද මට අත දල අරන් දන්න කියනවද...?”

හිච්චි මහත්තයා උස් හඬින් ප්‍රශ්න කළේය. ජයවතීගේ පිරුර කෝපයෙන් ගැහෙන්නට විය.

“ඒත්... වැදගත් මහත්තයෙක්ගෙ කතාවෙ ලස්සණ !”

එසේ කියමින් කාමරයෙන් පිට වූ ජයවතී බංගලාවෙන් ද නික්ම ගියාය. හිච්චි මහත්තයාගේ පිරුර වෙවුලුම් කයි. අසහනය දුරු කරන තුරු ඇයට ළංවීම පවා නො කළ හැක්කක් බව ඔහුට පෙනේ. ඇගේ ගැබට තවමත් මසක් පිරී නැත. ගැබ් ගැනීම ගැන ඇය මේ තරම් කලබල විය යුත්තේ ඇයි? තමා ඇයට කතා කළා තද වැඩි යැයි ඔහුට සිතේ. ඇගේ හිත සන්සුන් කළ යුතුය. ලබන සතියේ ඇය තම මිත්‍ර වෛද්‍යවරයකු වෙත කැඳවා ගත ගොස් ගබ්සා කරවීමට හිච්චි මහත්තයා තීරණය කළේය. හෙතෙම නිවස වසා දමා මුර ගෙය දෙසට ගියේය. තවත් මෙහි රැඳී සිටීමෙන් අත්වන යහපතක් නැත. හිච්චි මහත්තයා රිය වෙත එන විට ජයවතී සෝකයෙන් බිම බලා ගත් වනම ඇහිලි තුඩින් මෝටර් රියේ බඳ පිරිමිදමින් සිටියාය. හිච්චි මහත්තයා කටහඬ පහත් කොට සන්සුන් ස්වරයෙන් කතා කළේය.

“බයවෙන්නෙපා... ලබන සුමානෙ මම ඔයා දෙස්තර කෙනෙක් ලෙට එක්කල යනව... ඔය බරේ නිදහස් වෙන තුරු මම ඔයාට කරදර කරන්නෙ නෑ...”

ජයවතීගේ වතෙහි පෙනුම වෙනස් නො වීණ.

“මාස් තුන හතරක් ගියත් මික සිම්පල් වැඩක්... තේරුමක් නැතිව ඔයා කලබල වෙලා...”

හිච්චි මහත්තයා රියෙහි අසුන් ගත්තේය.

“ලබන බදද ඔයා ලැස්තියෙලා ඉන්නෝනෑ... මම ඩොක්ට කෙනෙක් ලෙට යන්න ලැස්තියෙලා එනව...”

ජයවතී ගේ මුහුණෙහි අඳුර මඳක් තුනී වී යනු හිච්චි මහත්තයාට පෙනිණ. ඔහුගේ කෘෂ්ණාබර බලාපොරොත්තු යළිත් පණ ගැසුවේය.

“මම යන්න ද එහෙම නැත්නං අද රෑ ඉඳල යන්න ද ?”

“යන්න... ගිහි බදද එන්නකො” යි ජයවතී හෙමිහිට කීවාය.

“හිතක් පසුවක් නැති ගල් හිත” යි කියමින් හිච්චි මහත්තයා හිනාහුණේය. රිය නො පෙනී ගිය පසු මී සුසුමක් හෙළා ආ පිට හැරුණාය.

හිච්චි මහත්තයා ඇසුරු කරන, අත බලා ශාස්ත්‍ර කීමෙහි අති දක්ෂ හිමි නමක් මාදම්පේ පන්සලක වෙසෙයි. මේ සමයේ තමන්ට බෙහෙවින් කරදර යෙදී ඇති හෙයින් උන් වහන්සේ බැහැ දකින්නට හිච්චි මහත්තයා කල්පනා කළේය. ඔහු පන්සලට ගොඩ වන විට අඳුර වැටෙන්නට ළංව තිබිණ. මඳ වේලාවක් සතුටු සාමිචියෙහි යෙදී සිටීමෙන් පසු භාමුදුරුවෝ හිච්චි මහත්තයා ගේ අත බලන්නට වූහ. පවුලේ අඩ දබර, අසමගි කම් ඇති විය හැකි කාලයක් බව ද, මිතුරන් සතුරු වන බව ද, උන් වහන්සේ බලා සිටියාක් මෙන් කීහ.

“හැබැයි ඒ වගේම රාජ යෝග උද වෙච්ච කාලයක්... බය නැතුව හිච්චි මහත්තයාට හිතු දෙයක් කරන්න... කිසිම ජගනෙකුට හිච්චි මහත්තයාට අමුරුවක දන්න බෑ... හස්ති රාජයෙක් එක්ක පොර ඇල්ලුවත් දිනූ...”

භාමුදුරුවෝ නළල රැළි නඟා දැස් මහත් කොට හිනාහෙන්නට වූහ. හිච්චි මහත්තයාගේ වත ප්‍රීතියෙන් බැබැළෙයි. ඔහු තුටු පඩුරු පුදු නික්ම ගියේය. පලාපල ඇසීමෙන් පසු හිච්චි මහත්තයාගේ හිත එඩිතර වී තිබේ. එහෙත් කොහේ යා යුතු දැයි ඔහුට නිනවුවක් නැත. ජෙනිටාට කුමක් සිදුවී දැයි සොයා නො බැලීමෙන් තමා ඇයට අකාරුණික වී යැයි ඔහුට සිතේ. හෙතෙම තමාගේ සිතෙහි රිය පදවන්නට විය.

For E-Pusthukalaya

රාත්‍රී නවයට ළංව ඇතත්, ලුකස් තවමත් ගෙදර ඇවිත් නැත. රියේ හිරෙන් නිදහස්ව පැමිණි මිනිසා, රැ බෝවීමෙන් පසුව ද හතුරන් මැද්දේ කුමක් කරන්නේ දැයි මේරට හිතා ගත නොහැක. ඇන්ටනි දහවල් ගෙදර ඇවිත් ගියේය. අවට ඇත්තේ මහ මුහුදේ ගෝෂාවත්, ඉඳ හිට පොල් අතු සර සර ගාන හඬත් පමණි. ජෙනිටා ගෙ තුළ ඇදව වැටී කල්පනා කරයි. මේර් ඉස්කෝප්පුවේ බිම ඉඳගෙන බිත්තියට පිට හේත්තු කරගන, මාළු වට්ටියේ අබලන් වූ තැනක් අලුත් වැඩියා කරයි. බුම් කෙල් ලාම්පුවේ දැල්ල ඉඳ හිට නිවෙන්නට වැයම් කොට යළිත් ප්‍රාණවත් වෙයි. ලුකස්ගේ ප්‍රමාදයෙන් නොසංසුන්වී සිටින මේර් යළි යළිත් පාර පැත්ත බලයි.

මෝටර් රියක හඬ ඇතිත් මතු වෙයි. ජෙනිටා ද ඕනෑකමින් කන් දී ගත සිටියාය. රියේ හඬ කෙමෙන් ළං වන විට ඇගේ හදවත බියෙන් ගැහෙන්නට විය. එය බෙහෙවින් හුරු පුරුදු රිය කෙදිරියකි. ‘හිව්වි මහත්තයා’ යි ඕ කොල් මතුළාය. වැල්ල පාර දිගේ පැමිණි රිය මේ පැත්තට හැර වූ බව ජෙනිටා දැන ගත්තේ, බිත්තිය මත පතිත වූ රියේ ලාම්පු එළියෙනි. ඕ වහා ඇඳෙන් බැස අවුත් මවට මෙසේ කීවාය.

“ඇහුවොත් මම ගෙදර නෑ කියන්න අම්මේ... හිත රිදෙන්න මුතුත් කියන්න එපා...”

ජෙනිටා යළිත් ගෙට වැදුණාය. හිව්වි මහත්තයා රියෙන් බසිනු දැක මේර්ගේ සිරුර කෝපයෙන් ගැහෙන්නට විය. ‘එතව ලජ්ජ නැති බල්ල’ යි ඕ යටි සිතින් ගුගුළාය.

හිව්වි මහත්තයා ගාමිහිර බැල්මෙන් යුතුව පිළව නැංගේය. බුම්මා ගත් වනම මේර් තම කාර්යෙහි යෙදෙයි.

“ඉතිං කොහොමද මේර්... ලුකසුයි ඇන්ටනියි තඩුවො. නිදහස් උණා කියල ආරංචියි...”

මේර් හිස නඟා හිව්වි මහත්තයාගේ ඉහේ සිට පහළට රොදු බැල්මක් හෙළවාය.

“මොකෝ රවන්නෙ...? උඹලට මං කරපු උදවු මදි වෙලා”

“පිං සිද්ද වෙයි තවුසෙ මගෙං මුතුත් අහගන්නෙ නැතුව දෙටට බහිනව... වස්තර ඇන්දට තවුසෙල මහත්තුරු නෙවෙයි ඕයි... හෙළුවො ඉන්න බල්ලො...”

හිව්වි මහත්තයා ප්‍රාන්ත විය. ඔහු තුළ අපමණ ලජ්ජාවක් සමඟ කෝපයක් පැන නැංගේය. දබරයක් හට ගනිතැයි බිය වූ ජෙනිටා වහා එළියට ආවාය.

“අම්ම කෑ නොගත ඉන්න... හිව්වි මහත්තය කරුණා කරල යන්න...”

“නෑ ජෙනිට... මම මනුස්ස කමට ඇවිත් යන්න ආවෙ... අම්ම එහෙම කතා කරන එක වැරදිනෙ...”

“පලයං යකෝ උමේ මනුස්සකම කියාගන... එළියට බැස්සෙ නැත්තං තෝව පෙනි පිට පෙනි කපනව...”

මේර් වහා ගෙ තුළට දුව යන්නට වූවාය. ජෙනිටා ඇය මෙල්ල කර ගත්තේ, මහත් සේ අරගල කිරීමෙනි. හිව්වි මහත්තයාගේ දෑත් දෙපා වෙවුලයි.

“හොඳයි මම යන්නං... හැබැයි ආයින් එනව... ආත් එක දැනගං නාකි බැල්ලි...”

හිව්වි මහත්තයා මෝටර් රිය වෙත යන ගමන් ගිගුරුවේය. මේර් එළියට දුවගත එන විට ජෙනිටා ඇගේ ඇගේ එල්ලුණාය. හිව්වි මහත්තයා රියේ දොර ඇර, පයක් රිය තුළ තබාගත යළිත් තර්ජනය කළේය.

“නාකි වෙසාවි දැනගං... කොගෙ ඔය කුමාරිතාමිව ඉස්සුවෙ නැත්තං මම හිව්වි මහත්තය නෙවෙයි...”

පළාත කීර් ගැස්සෙන වෙඩි හඬ කොතැනින් නික් මී දැයි කිව නොහැක. “අම්මෝ” යි කියාගත හිස අත් බදු ගත් හිව්වි මහත්තයා මෝටර් රිය අසල බිම ඇද වැටුණේය. මේර්ත් ජෙනිටාත් ප්‍රාන්තව වට පිට බැලූහ. ඇත පොල් රූප්පා මැදින් වේගයෙන් දිව යන සෙවණැල්ලක් ජෙනිටාට පෙනෙයි. වෙඩි හඬත්, හිව්වි මහත්තයාගේ ළඟෝනියත් ඇසී කලබල වූ අවට කිහිප දෙනෙක් දුවගෙන ආහ.

හිටිව් මහත්තයාගේ හිසෙන්, උල්පතකින් මෙන් ලේ ගලයි. ඔහුගේ මුහුණ සුණු විසුණු වී ගොස් තිබිණ. ඔහු නිසලය. අත පය දර දඩය.

“මැරිල” යි අයෙක් කීහ. වටින් පිටින් සිය ගණනින් ගැහැණු පිරිමි රැස් වෙන්නට වූහ. ලුකස් ද කොහේ දෝ සිට ආවේය. මෝටර් රිය පුරා ලේ විසි වී තිබේ.

හිටිව් මහත්තයාට වෙඩි තබා මරා දමා ඇති බව සුළඟට මුසු සුවදක් සේ ගම පුරා පැතිර ගියේය.

*

පොලීසිය ජෙනිටාගෙන් හා මේරිගෙන් ඇතුළුව වට පිට අයගෙන් ද දිර්ඝ ලෙස ප්‍රස්ත කළේය. ඔවුහු සෑම වැදගත් කට උත්තරයක්ම සටහන් කර ගත්හ. වෙඩි තැබුවකු දුටු කෙනෙක් මේ අය අතර නොසිටියහ. තරමක් ළංව සිට රිවෝල්වර වෙඩි පහර තබන ලද්දේ කවරකු විසින් විය හැකිද? සති තුනක් තිස්සේ පොලීසිය අපරාධකරු අත් අඩංගුවට ගැනීමේ ලා දැඩි ප්‍රයත්නයක යෙදුන ද, මයිකල් හැර සැක කළ හැකි අන් කිසිවකුගේ නමක් සඳහන් වී නො තිබිණ. මයිකල් ගමේ පැමිණ සිටි මුත්, මේ දින ඔහු ගමේ සිටි බවට සාක්ෂියක් නො විය. පෙර ද ඔහු අනුරාධපුරේ රැකියාවට ගිය බව මයිකල් ගේ මිතුරෝ දෙ දෙනෙක් කියා සිටියහ.

මසකට පසු අනුරාධපුරයේ දී මයිකල් සැක පිට අත් අඩංගුවට ගනු ලැබූ බව ආරංචි වීමෙන් ජෙනිටා බෙහෙවින් තැති ගත්තාය. හිටිව් මහත්තයාට මරු කැඳවන ලද්දේ මයිකල් මිය අත් කවරකු විසින් නො වෙතිය යන තිසැක සිතුවිල්ල ජෙනිටා තුළත්, මේරි හා ලුකස් තුළත් විය. මයිකල් අත් අඩංගුවට ගත් මොහොතේ පටන් ජෙනිටා කල් ගත කළේ හැඩු කළුළිනි. පොලීසියට දුන් කට උත්තරයේ දී මේරි කියා සිටියේ, කලකට උඩ දී මයිකල් තම නිවසට ආ ගිය මුත්, දැනට අමනාපයෙන් පසුවන බවයි. ඔහු බලන්නට ගියහොත් අර ප්‍රකාශය බොරු විය හැකිය. මයිකල් මුණ ගැසීමට එ බඳු බාදකයන් යෙදී තිබීම ගැන ලුකස් මෙන්ම මේරි ද දුක් වූහ.

“වෙඩි කියන්නේ නැතුව කපල කොටල මැරුවනං මයිකල් අමාරුවේ වැටෙන්න මං ඉඩ තියන්නැ..... මමයි කියල ඉදිරිපත් වෙනව” යි ලුකස් විටෙක කීවේය. ඇත්තටම ගෙදර විරෝදය නොතකා මයිකල් මුණ ගැසීමට ගියේය. ඔහු පැමිණි සැණෙන් ගෙදර අය තොරතුරු අසමින් ඔහු වට කර ගත්හ.

“වැඩේ කරල තියෙන්නෙ මයිකල් තමයි..... ඔය දවස් දෙකේම මිනිහ රිවෝල්වරෙන් තියා ගෙන රැට මේ හරියෙ ගැටිලා තියෙනව.... හිටිව් මහත්තයා ගැන හිතල නෙවෙයි... මාකස්ගෙ සහවරයො අපිට හිරි හැරයක් කරාවි ද කියල සැකේව”

ජෙනිටාත් ලුකස් හා මේරිත් හ්‍රාන්තව එහෙත් මහත් උනන්දුවෙන් ඇත්තටම සවන් දෙති.

“ටිකක් හිමිං කතා කරපං” යි ලුකස් අවවාද කළේය. මේ වෙලාවේ මැස්සෙක් මදුරුවක් පවා සැක කටයුතුය.

“හිටිව් මහත්තයා ඇවිත් දපු පාටි එකේ හැටියට කොයි විදිහකට වත් එයාට සමාවක් දෙන්න බෑ කියල හිතුවෙදු... ඒ පාර වෙඩි කියල තියෙනව...”

මේරි කම්මුල්ලේ අත තියාගෙන කම්පාවෙන් බලා සිටී. මයිකල් වෙඩි තැබීමෙන් පසු වෙරළ දිගේ සැතපුමක් තරම් දුර දුටු ගොස් රිවෝල්වරය ඇත ගැඹුරු මුහුදට විසි කොට ඇති බවත්, රාත්‍රි එක හමාරට පමණ කොළඹට පැමිණ, පසු දින අවසම අනුරාධපුරයට ළඟා වී ඇති බවත් ඇත්තටම කීවේය.

“ඒක නෙවෙයි දැං ඉතිං මොකක්ද වෙන්න යන්නෙ ?”

“කාම කරුණු පරීක්ෂා කරගෙන යනව.... සැක කරපු පළියටම මිනිහෙකුට නඩුවක් දන්න බෑනෙ.... සැහෙන සාක්ෂි තිබුණොත් නඩු වැටේවි....”

“ඉතිං අයිසෙ කෙළිංම දුටු සාක්ෂි තියෙනව ද ?”

“කෙළිංම දුටු සාක්ෂි නෑ.... එක එක කට උත්තරවල හැටියට මයිකල්ව සැක කරන්න පොලීසියට සැහෙන හේතු තියෙනව....”

ජෙනිටාගේ දෑසෙහි බිය තවමත් පහවී නැත.

“අනිත්තෙක මිනි මැරුමක් ඔප්පු කරන්න ඒකට පාවිච්චි කරපු ආයුද්ධේ අල්ල ගත්ව ඕනෑ මා තිනේ...”

“ඒක නං උන්දලට හොයන්න හම්බු වෙන්න ආයින් මේ සම්මේදි. මුදට කඩං වැටිවිට අත්ස්සාන්තරාවක් හොයා ගන්න බැරි එකේ ඔක නං යසට හොයයි !”

ලූකස් ජයග්‍රාහී සිනාවක් සමඟ හිස සලන්නට විය.

පරීක්ෂණ තව දෙකුත් දිනකින් අවසන් විය හැකි බවත්, නඩු පැවරීමට තරම් සක්කිමත් හේතු සාදක හා සාක්ෂි සපයා ගත නොහැකි වුවහොත් මයිකල් නිදහස් වී පැමිණිය හැකි බවත් ඇන්ටනි කීවේය. ‘මයිකල් නිදහස් වේව්’ යන හැඟීම ජෙනිටා තුළ හට ගනී. එයින් ඇගේ බිය තුනී වී ගියේය.

දින ගණන් ගෙවී ගිය ද, මයිකල් පිළිබඳව අලුත් තොරතුරක් නො ලැබිණ. අසනීපයෙන් සිටි නිසා ඇන්ටනිට ද තොරතුරු බලා කියා ගන්නට යා නොහැකි විය. මයිකල් නිසැකවම මරණ දඬුවම් ලබතැයි යන හැඟීම විටින් විට ජෙනිටා තුළ හට ගනී. දවසට හත් අට වරක් ඇගේ දෑසින් කඳුළු පිට වෙයි. කෑමත් බීමත් ඇයට ප්‍රිය නොවීය. උදේ මේරී මාළු වෙළඳාමේ පිටත් වන විටත් ජෙනිටා ඇඳේ වැතිර සිටියාය.

“කියන දේ නාහ උම් ඉතිං හාමතේ මැරියං....මට නං කරන්න දෙයක් නෑ...”

ජෙනිටා කතා නොකළාය. පෙරද රැ මුහුදු ගිය ලූකස් තවමත් ගෙදර නාවේය. ඇන්ටනි වඩු මඩුවට යන විට බිමට එළිය වැටී කිබුණේවත් නැත. ගෙදර තනි වූ ජෙනිටා ඇඳේ වැතිර කල්පනා කරයි. මයිකල් පිළිබඳව සැනසිලියක පුවතක් කවද ලැබේවි ද? මයිකල් හිටිවි මහත්තයාට වෙඩි තැබුවේ හුදෙක් තමා කෙරෙහි හටගත් අනුකම්පාවකින් මිස, ආදරයකින් නම් විය නො හැකි යැයි ජෙනිටාව සිතේ. ‘කමක් නෑ.. මට එයා නැති උණාව ඒ දුක දරා ගත්තැකි. එයා නිදහස් උණොත් ඒ ඇති’ යි ඔ තොල් මතුරා ගත්තාය.

ඇඳෙන් බැස මුහුණ කට යෝද් ගත් ජෙනිටා, සිනි අත්ලට ගෙන උණු කහට එකක් බිවාය. ඇඟ පත අප්‍රාණිකව වෙවුලන්නාක් මෙන් ඇයට දැනේ. බැරි බැරි ගායේ වුව ද තාත්තාත් අම්මාත් එන්නට පෙර දහවල් කෑමට යමක් සුදුනම් කළ යුතුය. පොල්

ගස්වලට ඉහළින් ඉර නැඟී තිබේ. එකොළහට ළංව ඇතයි ජෙනිටාව සිතීණ. හිරමණය මත ඉඳ ගත් ඔ දෙල් ගෙඩියක් රහින්නට වුවා ය.

“කවුද ගෙදර... අ...?”

ජෙනිටාගේ හිත කිගැස්සුණේ, කම්පනයක වේගයෙන් නැඟුණු ප්‍රීතියකිනි. ‘මයිකල් ඇවිල්ල.’ වහා නැඟී සිටි ජෙනිටා එළියට ගමන් කළාය. දයාව අනුකම්පාව වැනන මුහුණින් ද මඳ සිනාවෙන් ද යුතුව මයිකල් ආලින්දයේ හිට ගත සිටියේය. දෙපා නැමැ ද ඔහු ගෙන් සමාව අයැද සිටින්නට තරම් ඇයට සිතේ. ඇගේ හිස බිමට බර විය. දෑසින් ගොඩ හා කඳුළු උතුරයි. මයිකල් ළංව ඇගේ උරහිසට අත තැබුවේය. ඔ ඒ අත තම අතින් අල්ලා ගත්තාය.

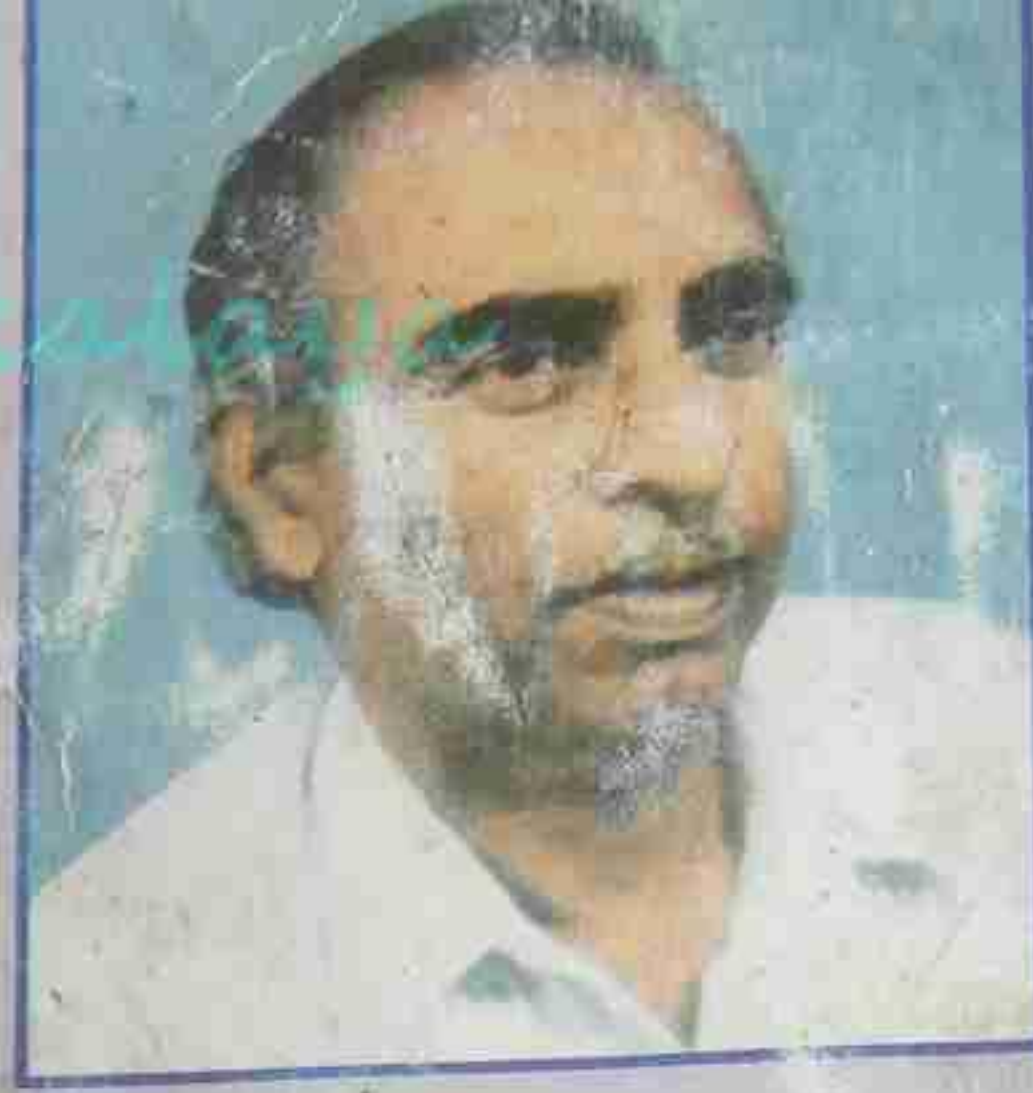
“නඩුවක් දන්න තරං මට විරුද්ධව සාක්ෂි නෑ.... මම අද නිදහස් උණා”

ජෙනිටා වැයමෙන් හිස ඔසවා දයාබර මෘදු සිනාවක් නැඟුවාය. මයිකල් ඇසි පිය නො හෙළා මොහොතක් ඇගේ දෑස් දෙස බලා සිටියේය. ඔ වහා හිස නැඹුරු කොට එය මයිකල් ගේ අත් දණ්ඩ මත හොවා ගත්තාය.

“මුකුත් හිතන්න එපා.... ගිය දේවල් ඔක්කොම ගියා.... දැං කුමාරිහාමි මා අතේ....”

වහා මයිකල් අත හැර ආ පිට හැරී ගෙට වැදුණු ජෙනිටා ඇඳේ වැතිර කොට්ටයට මුහුණ ඔබා ගෙන ඉක් බිඳින්නට වුවාය.

සෙමෙන් සෙමෙන් නැඟෙන මයිකල්ගේ පියවර හඩ වඩ වඩාත් ළං වනු ඇයට ඇසෙයි.

ජයකෝසි සෙනෙවිරත්න කුමාරිහාමි

වෙරළබඩ බීවර ජන ජීවිතය පසුබිම්
"කුමාරිහාමි" නවකතාව සඳහා ජයකෝසි
1984 වසරේ හොඳම නවකතාවට හිමි රාජ්‍ය සම්මානය
හිමි විය

පැවුණු
නිකට,
මානය

ඒ අවදියේම, මාධ්‍යයට ඔබ්බෙන් සේ කරන ලද කෘතියක්
වෙනස්කම සහිතව ශ්‍රී ලංකා රූපවාහිනී සංස්ථාව විසින්,
"කුමාරිහාමි" නවකතාව මාලා ටෙලිනාටකයකටද නැගෙන ලදී.

නවකතාවේදී එහි පාත්‍ර වර්ගයා මුහුණ දෙන අද ස්තූත
නා ඉරණම්, ටෙලි නාට්‍යයේදී ප්‍රබල වෙනස්කම් කිහිපයකට
මොදුරුව වන බව "කුමාරිහාමි" කියැවීමේදී පාඨකයින්ට
ප්‍රත්‍යක්ෂ වෙනවා ඇත.